

OBSAH

Rada OECD na úrovni ministrov	str. 2
Strategické priority OECD	str. 5
Ekonomika	str. 7
Verejné riadenie	str. 19
Priemysel	str. 23
Energetika	str. 24
Životné prostredie	str. 31
Zdravotníctvo	str. 37
Pôdohospodárstvo	str. 39
Regionálny a miestny rozvoj	str. 45
Doprava	str. 48
Rozvojová spolupráca	str. 51
Zamestnanosť	str. 52
Migrácia	str. 53
Zo života OECD	str. 54
OECD a SR	str. 60
Ďalšie podujatia v OECD	str. 61
Rozhovor s	str. 62
Viete, že ...	str. 65
Dávame do pozornosti	str. 67
Anotácie k publikáciám	str. 70

Vážení čitatelia OECD v skratke, milí priaznivci OECD,

dovoľte mi opäť Vás prizvať k čítaniu OECD v skratke. Ostatné obdobie bolo intenzívne, čoho príkladom je obsah i objem tohto čísla, ako aj obsah anotácií o publikáciách OECD relevantných k záujmom SR, ktoré sme Vám rozoslali nedávno.

Tradične najväčším podujatím tohto obdobia bolo zasadnutie Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM), ktoré sa konalo v dňoch 30. - 31. mája 2018. Bolo poznačené udalosťami v hospodárskej, najmä obchodnej politike na medzinárodnej úrovni. Prirodzene to malo vplyv na diskusie aj na pôde OECD, nakoľko témou predsedníctva Francúzska bolo pojednanie o význame a dôležitosti multilateralizmu. Slovenská republika bola zastúpená na úrovni podpredsedu vlády a ministra financií SR, Petra Kažimíra.

Pre nás tento rok mala MCM aj špeciálnu príchut' – Slovenská republika bola definitívne potvrdená v pozícii predsedníckej krajiny na rok 2019. Predsedníctvo je prejavom vôle Slovenska zhostiť sa tejto úlohy, zároveň je vyjadrením angažovanosti Slovenska na pôde OECD v ostatných rokoch. Ide o historicky prvé predsedníctvo SR, ako aj predsedníctvo krajiny z nášho regiónu. V praxi to znamená orchestrovanie príprav MCM 2019 počas celého roka, počínajúc septembrom tohto roku. Dôležitou v tomto procese bude podpora a zázemie doma. Dobrou správou je už ustanovenie Medzirezortnej pracovnej skupiny pod vedením MZVaEZ SR.

Medzi aktivitami, ktoré spomíname v OECD v skratke, mi dovoľte zdôrazniť úspešné absolvovanie hĺbkového prehľadu energetickej politiky SR, ktoré sa uskutočnilo na pôde Medzinárodnej energetickej agentúry 5. júna 2018. Jeho hlavné posolstvá budú prezentované v SR počas jesene t.r.

Za ostatné obdobie OECD prezentovala Ekonomický výhľad, Výhľad zamestnanosti, Výhľad medzinárodnej migrácie, Spoločný poľnohospodársky výhľad OECD-FAO na roky 2018-2027, dlhodobé scenáre vývoja svetovej ekonomiky do roku 2060, a mnohé iné. Slovensko navštívila zástupkyňa generálneho tajomníka, Mari Kiviniemi, ktorá okrem vystúpenia na GLOBSEC-u spustila projekt s Úradom podpredsedu vlády SR zameraný na riadenie rizika pri riadení fondov EÚ.

Agende Rady OECD dominujú predovšetkým otázky možného rozširovania OECD a príprava rozpočtu organizácie na rok 2019-2020. Teší ma, že MZVaEZ SR schválilo stálej misii projekt ekonomickej diplomacie. Chceme sa zapojiť do aktivít predsedníctva SR vo V4, s cieľom byť komplementárni a konzistentní aj s prioritami v rámci predsedníctva v OECD.

A pre Vašu informáciu, stála misia je prítomná na facebook-u: <https://www.facebook.com/slovenskovoecd/>, čo nám umožňuje v reálnom čase približovať Vám život Slovenska v OECD. Sledujte nás.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, predstavujeme Vám ďalšie číslo dvojmesačníka Stálej misie OECD v skratke. Prijemné čítanie. Za celý kolektív Stálej misie SR pri OECD Vám prajem príjemné a oddychové leto.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

RADA OECD NA ÚROVNI MINISTROV

Zasadnutie Rady OECD 2018 na úrovni ministrov

*Family foto ministrov počas MCM 2018, podpredseda vlády a minister financií SR, P. Kažimír, dolný rad, prvý sprava
Zdroj: OECD*

V dňoch 30.-31.5.2018 sa uskutočnilo Ministerské zasadnutie Rady OECD (MCM), ktorého hlavnou témou bolo **Pretvorenie základov multilateralizmu pre zodpovednejšie, efektívnejšie a inkluzívnejšie výstupy**. Predsedníckou krajinou MCM bolo **Francúzsko**, podpredsedníckymi krajinami Lotyšsko a Nový Zéland. Ministerskému zasadnutiu predchádzalo Fórum OECD za účasti zástupcov vlád, priemyselných zväzov, odborov, občianskej spoločnosti a národných expertov. Vedúcim delegácie SR na MCM bol **podpredseda vlády a minister financií SR, P. Kažimír**, v delegácii boli aj **minister hospodárstva SR, P. Žiga** a **štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR, N. Kurilla**.

Počas MCM prezidentka Litvy D. Grybauskaitė a prezident Kolumbie J. M. Santos podpísali prístupové zmluvy do OECD. Obe krajiny sa stanú plnoprávnymi členmi OECD až po uložení ratifikačných listín u francúzskej vlády. Počet členov organizácie sa potom zvýši zo súčasných 35 na **37**.

V úvodnom paneli lídrov (B. Le Maire, minister hospodárstva a financií Francúzska; M. Kučinskis, predseda vlády Lotyšska; D. Parker, minister hospodárskeho rozvoja, životného prostredia, obchodu a exportu Nového Zélandu) vyjadrili **silnú podporu multilaterálnemu systému**. Naopak **W. Ross, minister obchodu USA označil súčasný multilaterálny systém za neefektívny**. Podľa neho dosiahnutie rozhodnutia prostredníctvom multilaterálneho systému trvá príliš dlho, USA požadujú skorý výsledok riešenia problémov. Preto USA dávajú prednosť bilaterálnym a plurilaterálnym dohodám. Podľa USA, Svetová obchodná

organizácia (WTO) potrebuje hlbokú reformu, nereflektuje zmeny, ktoré sa udiali od jej založenia. Odporučil, aby sa takáto reforma čím skôr začala.

Prezident E. Macron potvrdil silné odhodlanie angažovať sa v prospech multilateralizmu, zavádzania, prípadného reformovania (napr. WTO) a rešpektovania pravidiel čo najširšou medzinárodnou komunitou v záujme vybudovania kapacity čeliť možným krízam.

Zľava zhora: M. Šanta, D. Jurík, T. Besedič, B. Žemberová, V. Bankóová, E. Goncalvesová, I. Brocková, P. Kažimír, M. Kobilicová, J. Tomáš

Zdroj: SM SR pri OECD

Generálny tajomník OECD prezentoval svoje **Strategické orientácie** k činnosti organizácie na ďalšie obdobie. Navrhol ďalšie oblasti, v ktorých by OECD mohla prispieť k efektívnemu multilateralizmu - zvolanie Poradnej skupiny na vysokej úrovni k efektívnemu multilateralizmu alebo založenie tradície uskutočnenia každoročného stretnutia vedúcich predstaviteľov najdôležitejších medzinárodných organizácií s cieľom zabezpečenia synergie ich činnosti a lepšej koordinácie s elimináciou duplicity ich aktivít.

Počas diskusie k téme **Riešenie nových ekonomických a finančných výziev prostredníctvom** multilateralizmu predsedajúce Francúzsko zdôraznilo, že vďaka multilaterálnej spolupráci boli dosiahnuté mnohé úspechy, ako napríklad projekt v daňovej oblasti (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS). V rámci break-out skupiny **Výzvy v medzinárodnom zdaňovaní** podpredseda vlády a minister financií SR, **P. Kažimír** otvoril diskusiu ako jeden z hlavných vystupujúcich, poukázal na dosiahnuté úspechy prostredníctvom multilaterálnej spolupráce v oblasti daní. Konštatoval, že „za posledných 5-6 rokov sa nám podarilo v oblasti medzinárodného zdaňovania dosiahnuť viac ako pred tým za celé desaťročia. Digitalizácia však výrazne mení podmienky a prostredie. Som presvedčený, že jedine spolupráca je správna cesta, nie fragmentácia alebo súťaž.“ Účastníci sa zhodli, že **Projekt BEPS je úspechom**

multilaterálnej spolupráce, je však ohrozený napredujúcou digitalizáciou a prijatou daňovou reformou v USA. OECD by si mala zachovať svoje postavenie aj v najbližšom období. **Krajiny sa však nevedia zhodnúť na spoločnom riešení ako pristúpiť k zdaňovaniu digitálnej ekonomiky.**

V časti venovanej manažmentu OECD ministri prezentovali svoje názory na spôsoby **zvýšenia relevancie a globálneho vplyvu OECD, šírenie a implementáciu štandardov OECD**. Hoci príprava rozhodnutia o otvorení prístupových rokovaní šiestich krajín, ktoré prejavili záujem o vstup do OECD (Argentína, Brazília, Bulharsko, Chorvátsko, Rumunsko, Peru) je v pokročilom štádiu, členské krajiny ani na Ministerskom zasadnutí Rady OECD nepokročili v tejto otázke. **SR (GR SHSP D. Matulay) ocenila úlohu OECD pri predkladaní štandardov. V otázke rozširovania OECD podporuje SR otvorenie prístupových rokovaní so všetkými šiestimi krajinami.** Pre SR je dôležité, aby krajiny vstupovali do OECD dobre pripravené a pristúpili k právnym nástrojom a štandardom OECD ešte pred samotným vstupom, možnosť pristúpenia k nim až po vstupe v rámci post – prístupového procesu by mala byť obmedzená na minimálnu mieru. OECD by mala posilniť post-prístupový monitorovací mechanizmus.

V rámci témy **Multilateralizmus prospešný pre všetkých** diskusia bola smerovaná do oblasti spolupráce vlád a občanov pri dosahovaní silného hospodárskeho rastu a inkluzívnejšej spoločnosti. Počas break-out skupiny **Celovládne prístupy k multilateralizmu zabezpečujúcemu inkluzívny rast zdôraznila SR** (GR SHSP D. Matulay) potrebu vyrovnávania regionálnych disparít prostredníctvom verejných politík a investícií, aby sa zamedzilo nerovnej tvorbe pracovných príležitostí. Digitálnu ekonomiku je potrebné považovať za ďalšiu prirodzenú vrstvu reálnej ekonomiky a je potrebné využiť príležitosti plynúce zo synergií medzi týmito vrstvami ekonomiky tak, aby sa posilnila produktivita i inklúzia v spoločnosti.

Diskusiu k téme **Financovanie udržateľných rozvojových cieľov** viedla ministerka financií Lotyšska, D. Riezniece-Ozolová a bola venovaná **výmene skúseností s mobilizovaním finančných zdrojov na plnenie cieľov udržateľného rozvoja** s dôrazom na najmenej rozvinuté krajiny a krajiny v procese transformácie. Osobitný dôraz bol kladený na **zmiešané rozvojové financovanie, štátne záruky súkromných úverov smerujúcich do rozvojových krajín, a viazanie štátnych grantových programov na ochotu podnikov investujúcich do rozvoja zvýšiť koncesionalitu poskytovaného financovania**.

V časti **Medzinárodný obchod a investície** EÚ komisárka pre obchod, Cecilia Malströmová poznamenala, že aktuálne snahy niektorých štátov o zavádzanie protekcionistických opatrení nie sú dobrým signálom, pričom vyvolanie obchodnej vojny bude mať určite negatívne dopady na celosvetový obchod a hospodárstvo. Ministri sa zhodli na tom, že **zavádzanie protekcionistických opatrení neprospeje nikomu a môže mať negatívny dopad na globálny rast**. Dôležitou oblasťou, ktorou sa OECD musí naďalej intenzívne zaoberať je **oblasť boja proti korupcii, pretože sa odhaduje, že korupcia dosahuje hodnotu blížiacu sa 3 % celosvetového HDP**.

V priebehu diskusie k téme **Multilateralizmus na riešenie výziev v oblasti biodiverzity a klimatických zmien** ministri vyzdvihli dôležitosť využitia multilateralizmu na adresovanie výziev spojených so stratou biodiverzity, zmenou klímy a s vyčerpávaním prírodných zdrojov.

Štátny tajomník MŽP SR, N. Kurilla ako jeden z hlavných vystupujúcich break-out skupiny **Efektívnosť zdrojov a prechod na obehové hospodárstvo** uviedol, že **cieľom SR je byť nízkouhlíkovou, zmene klímy odolnou a zdrojovo efektívnou ekonomikou**. Preto sa snaží zosúladiť všetky svoje sektorové politiky. Doplnil, že základom je spojiť finančné a ekonomické politiky s tými environmentálnymi, ale aj zvyšovať povedomie občanov a podporovať ekologický dizajn výrobkov a tiež environmentálne značky.

Na záver MCM, vzhľadom na rozdielny postoj USA voči ostatným členským krajinám OECD v otázkach obchodnej politiky a klimatických zmien, nebolo prijaté Vyhlásenie ministrov, ale iba **Vyhlásenie francúzskeho predsedu MCM**, ktoré podporilo zvyšných 34 členských krajín (bez USA).

Štátny tajomník MŽP SR, N. Kurilla v mene vlády SR a nastupujúceho **SK MCM predsedníctva 2019** poďakoval FR MCM predsedníctvu a Sekretariátu OECD za investované úsilie a ocenil aktívnu účasť členských krajín OECD aj ďalších prítomných krajín.

STRATEGICKÉ PRIORITY A HORIZONTÁLNE PROJEKTY OECD

Prezentácie prvej správy iniciatívy Global Deal

Zdroj: OECD

predseda vlády Švédska S. Löfven spolu s OECD a ILO, je prostredníctvom partnerstva viacerých zainteresovaných strán riešiť výzvy globálneho trhu práce a umožniť, aby globalizácia bola prospešná pre všetkých ľudí.

Hlavnou výzvou zostáva zredukovať narastajúce nerovnosti príležitostí medzi ľuďmi a obnoviť ich klesajúcu dôveru v schopnosti vlád a inštitúcií zabezpečiť inkluzívny rast na rýchle sa meniacom pracovnom trhu. Správa sa zaoberá **potenciálom sociálneho dialógu** ako nástrojom na zabezpečenie lepšej kvality pracovných miest, spravodlivejších pracovných podmienok a inkluzívnejšieho hospodárskeho rastu v súlade s Agendou 2030. Špecifickou témou správy je prepojenie kolektívneho vyjednávania a inkluzívneho rastu.

Počas prezentácie prvej správy ku Globálnej dohode ministerka M. Wallströmová pripomenula, že podľa štatistík ILO v súčasnosti **na svete pracuje 2 mld. ľudí bez pracovnej zmluvy** – t.j. neformálne, pričom väčšina z nich sú ženy a mladí ľudia. **Každoročne sa na svete stane 2,7 mil. smrteľných pracovných úrazov.** Otázkou zostáva, ako vlády môžu odpovedať na tieto výzvy. Aj preto Švédsko iniciovalo vznik Globálnej dohody. V súčasnosti sa pripojilo k iniciatíve **90 partnerov – 19 krajín, 29 podnikateľských a zamestnávateľských asociácií a 27 odborových organizácií.**

Z OECD podporilo iniciatívu 8 z 35 členských krajín, z nich iba 7 členských krajín EÚ – okrem Švédska aj Francúzsko, Belgicko, Slovinsko, Luxembursko, Dánsko a Holandsko. Ministerka M. Wallströmová zdôraznila, že dobré fungovanie sociálneho dialógu je dôležité. Aj preto so znepokojením vníma fakt, že **v mnohých krajinách klesá členstvo v odborových organizáciách.**

Generálny tajomník OECD A. Gurría konštatoval, že ekonomické a sociálne dôsledky globalizácie sa pretransformovali na politické dôsledky. Odzrkadlilo sa to na výsledku volieb vo viacerých krajinách a na následnom formovaní vlády (Rakúsko, Nemecko, Taliansko a pod.). Ministerské zasadnutie OECD

k sociálnej politike v Montreale v máji 2018 ukázalo, že najväčšie obavy u ľudí vzbudzuje strata zamestnania, choroba a u mladých ľudí navyše obava z toho, či budú schopní v dôchodkovom veku finančne pokryť svoje životné náklady.

Ministerka práce Francúzska M. Pénicaudová zdôraznila, že ak sa nebude brať sociálny aspekt globalizácie do úvahy, ľudstvo sa nikam nepohne. Päť francúzskych odborových organizácií sa pripojilo ku Globálnej dohode. Zostáva ešte presvedčiť podnikateľov, aby sa taktiež k nej pridali. Pripomenula, že čo sa týka implementácie sociálneho dialógu, v každej krajine existuje iný zaužívaný spôsob.

Právne nástroje OECD sú k dispozícii pod jednou strechou

OECD Legal Instruments

Od vzniku OECD v roku 1961 bolo v rámci jej pôsobnosti vypracovaných približne 450 substantívnych právnych nástrojov. Tie zahŕňajú akty OECD (napr. rozhodnutia a odporúčania schválené Radou OECD v súlade s Dohovorom o OECD) a iné právne nástroje vyvinuté v rámci OECD (napr. vyhlásenia, medzinárodné dohody).

Na novej webstránke OECD <https://legalinstruments.oecd.org/en/> sú dostupné všetky právne nástroje OECD, či už tie platné alebo zrušené. Zbierka právnych nástrojov OECD združuje texty všetkých právnych nástrojov prijatých v rámci OECD, ako aj s nimi súvisiace informácie zahŕňajúce zoznam členských krajín OECD a nečlenských krajín, ktoré k nim pristúpili (tzv. „the Adherents“). **Aktuálny počet platných právnych nástrojov je 245, počet rozhodnutí je 25, odporúčaní 172 a vyhlásení 26.** Možnosti rozšíreného vyhľadávania sú rozdelené podľa druhu, výboru, referencie, dátumu, statusu, témy, či krajín, ktoré k nim pristúpili.

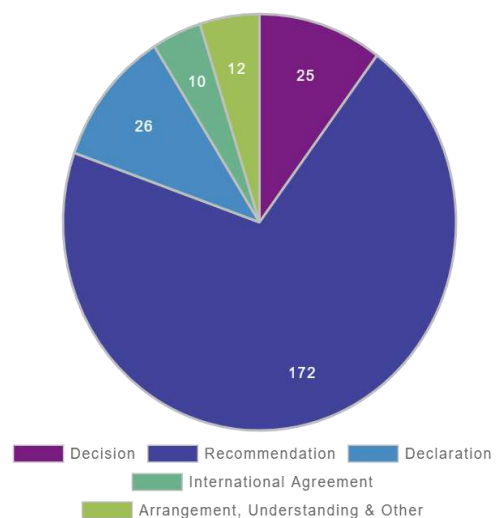
Právne nástroje sú rozdelené do 5 kategórií:

1. Rozhodnutia: Právne nástroje OECD, ktoré sú právne záväzné pre všetky členské krajiny okrem tých, ktoré sa zdržia počas ich prijímania. Nie sú to síce medzinárodné dohody, ale zahŕňajú rovnaký druh právnych záväzkov. Krajiny, ktoré k nim pristúpili ich musia implementovať, a musia prijať opatrenia potrebné na ich implementáciu.

2. Odporúčania: Právne nástroje OECD, ktoré nie sú právne záväzné. Ich aplikácia v praxi im pridáva vysokú morálnu autoritu, keďže reprezentuje politickú vôľu krajín, ktoré k nim pristúpili. Má sa za to, že krajiny k nim pristupujúce urobia všetko, čo je v ich moci, v záujme plnej implementácie odporúčaní. Z tohto dôvodu sa väčšinou členské krajiny OECD, ktoré neplánujú postupovať týmto spôsobom, zdržia hlasovania pri prijímaní odporúčaní, aj keď to z právneho hľadiska nie je nutné.

3. Vyhlásenia: Právne nástroje OECD, ktoré sú navrhnuté Organizáciou, väčšinou v rámci niektorého z jej podriadených

Legal Instruments by Type

orgánov. Väčšinou stanovujú všeobecné zásady alebo dlhodobé ciele, majú slávnostný charakter, a sú zvyčajne prijímané na ministerských zasadnutiach Rady alebo výborov OECD.

4. Medzinárodné dohody: Právne nástroje OECD prerokované a uzatvorené v rámci OECD. Sú právne záväzné pre krajiny, ktoré k nim pristúpia.

5. Dohody, dohovory a iné: Rôzne ad hoc substantívne právne nástroje vyvíjané v OECD v priebehu času, ako napríklad Dohoda o oficiálne podporovaných exportných kreditoch, Medzinárodný dohovor o zásadách námornej dopravy, či Odporúčania Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC).

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» EKONOMIKA ««

OECD Ekonomický výhľad Silný rast globálnej ekonomiky, ale riziká sa zvyšujú

Dňa 30. mája 2018 OECD v rámci OECD Forum zverejnila svoj Ekonomický výhľad pre globálnu ekonomiku na roky 2018 a 2019. **Globálna ekonomika** by mala podľa OECD rásť tento aj budúci rok **tempom mierne pod 4%** (3,8% v 2018, 3,9% v 2019), čo je historický priemer rastu globálnej ekonomiky.

Globálny rast je vyvážený, tento aj budúci rok by mali rásť všetky významné svetové ekonomiky. Rast je po dlhom období **podporený oživením rastu investícií a svetového obchodu**, aj keď investície stále nedosahujú úroveň z minulosti a obchod je ohrozený potenciálnou obchodnou vojnou. **Problémom zostáva nízky rast produktivity a slabá implementácia štrukturálnych reforiem.**

Globálna ekonomika rastie aj vďaka dlhodobej **podpore monetárnej politiky**, v poslednom období však viacero krajín začalo využívať aj svoj **fiškálny priestor na podporu rastu**. V súčasnosti $\frac{3}{4}$ krajín OECD má uvoľnenú fiškálnu politiku, preto je potrebné, aby vlády brali do úvahy aj strednodobý vplyv takejto uvoľnenej fiškálnej politiky, najmä na infláciu.

Rast ekonomiky je spojený s priaznivým vývojom na trhu práce, **nezamestnanosť v OECD dosiahla najnižšiu úroveň od roku 1980**, avšak v niektorých krajinách zostáva stále vysoká. OECD očakáva, že vďaka zvyšujúcemu sa nedostatku pracovnej sily začínajú rásť mzdy, aj keď len miernym tempom.

V porovnaní z predchádzajúcim obdobím sa výrazne **zvýšili negatívne riziká**, najmä **nárast protekcionizmu, hrozba obchodnej vojny, rast cien ropy** (nárast takmer o 50% za posledný rok), **geopolitika**, možný rýchly rast úrokových mier (dopad na zadlžené domácnosti, ktorých disponibilný príjem je stále nižší ako pred krízou). Pre EÚ a eurozónu je rizikom aj výsledok **Brexitu** a neistý politický vývoj **v Taliansku**.

OECD vyzýva, za účelom udržania súčasného vývoja a posilnenia odolnosti globálnej ekonomiky, **prijímať štrukturálne reformy, ktoré zvýšia produktivitu a zručnosti, znižovať súkromný a verejný dlh a budovať fiškálne vankúše (fiscal buffer).**

V poslednom období väčšina krajín zaostáva v príprave a implementácii štrukturálnych reforiem. Výnimkou sú Argentína, Brazília a India spomedzi rozvíjajúcich sa ekonomík, Francúzsko zaviedlo významnú reformu trhu práce, USA daňovú reformu.

OECD odporúča prijať ako naliehavé najmä **reformy na podporu zručností, trhu práce, insolvenčných režimov, na zvýšenie produktivity** a v neposlednom rade ekonomiky sa musia prispôbiť **digitalizácii.**

Slovenská Republika

OECD očakáva **akceleráciu ekonomického rastu SR** z 3,4% v minulom roku na **4% v roku 2018 a 4,5% v roku 2019.** Súkromná spotreba bude rásť vďaka situácii na trhu práce, export bude ťažiť z nábehu novej produkcie automobilového priemyslu, verejné investície by mali rásť vďaka novým investičným projektom. **Inflácia by mala vzrásť nad 2% a dosiahnuť úroveň 2,5% v tomto roku a 2,4% v budúcom roku** vďaka dopytovým tlakom, rastu miezd a vyšším cenám potravín. **Nezamestnanosť by v roku 2019 mala dosiahnuť úroveň 6,3%.** OECD očakáva **pokračujúcu konsolidáciu verejných financií** v tomto (deficit -0,8%HDP) aj v budúcom roku (deficit -0,3%HDP). **Verejný dlh by sa mal dostať pod úroveň 50%HDP** v tomto roku (49,9%HDP) a pokračovať v poklese aj v budúcom roku (48,1% HDP).

OECD víta kroky NBS v nadväznosti na rýchly rast úverov pre domácnosti. Bankový sektor je v dobrom stave, vysoké zadĺženie domácností zvyšuje zraniteľnosť bankového sektora. **OECD odporúča** prijať štrukturálne reformy na zlepšenie vzdelávacieho systému a integrovať znevýhodnené skupiny, najmä Rómov. **OECD vidí** pozitívne aj negatívne externé riziká pre slovenskú ekonomiku.

Francúzsko

Rast by mal v tomto aj budúcom roku pokračovať v solídnom tempe na úrovni 1,9% vďaka silnému externému dopytu a podnikateľskej dôvere. Nezamestnanosť by mala pokračovať v poklese smerom k 8%. Postupné zníženie daní a reforma trhu práce by mali pomôcť trhu práce a podporiť domácu spotrebu. Fiškálna pozícia je neutrálna. Deficit v roku 2016 sa podarilo znížiť pod 3% HDP, v roku 2018 a 2019 by sa mal deficit udržiavať okolo úrovne 2,4% HDP. Dlh sa v posledných rokoch podarilo zastabilizovať, avšak zostáva na vysokej úrovni 96,7% HDP v tomto aj budúcom roku.

Nemecko

Rast ekonomiky by mal pokračovať v solídnom tempe nad 2% v tomto aj budúcom roku, najmä vďaka svetovému obchodu, investíciám a trhu práce. Vysoký prebytok bežného účtu by mal pokračovať v miernom poklese vďaka silnému domácemu dopytu. Nezamestnanosť sa bude držať na nízkej úrovni okolo 3,3%. Fiškálna pozícia je mierne expanzívna, vďaka cyklickej pozícii rozpočet zostáva naďalej v prebytku, okolo 1,5% HDP. Dlh by sa mal v roku 2019 dostať pod úroveň 60% HDP.

Eurozóna

OECD očakáva rast Eurozóny ako celku nad 2% v tomto aj budúcom roku. Monetárna a fiškálna politika, zlepšujúci sa trh práce podporujú domáci dopyt. Investície sa zvyšujú vďaka globálnemu dopytu a priaznivým finančným podmienkam. Inflácia by sa mala postupne zvyšovať k 2% (v roku 2019 1,8%). Súčasná monetárna politika by sa nemala meniť pokiaľ nebude dosiahnutý inflačný cieľ, následne by sa mala postupne znormalizovať. Fiškálna pozícia eurozóny bude mierne expanzívna v oboch rokoch. Vlády by mali využiť svoj fiškálny priestor na zlepšenie fiškálnej pozície a znižovanie dlhu. OECD odporúča dobudovať jednotný trh, Bankovú úniu, zlepšiť zručnosti a reformu trhu produktov.

OECD Economic Outlook – May 2018

Summary of OECD projections for G20 countries
Real GDP growth

Year-on-year % increase

	2016	2017	2018	2019
World	3.1	3.7	3.8	3.9
G20	3.2	3.8	4.0	4.1
Argentina	-1.8	2.9	2.0	2.6
Australia	2.6	2.3	2.9	3.0
Austria	1.5	3.1	2.7	2.0
Belgium	1.4	1.7	1.7	1.7
Brazil	-3.5	1.0	2.0	2.8
Canada	1.4	3.0	2.1	2.2
Chile	1.2	1.6	3.6	3.6
China	6.7	6.9	6.7	6.4
Colombia	2.0	1.8	2.7	3.2
Costa Rica	4.2	3.2	3.7	3.7
Czech Republic	2.5	4.6	3.8	3.2
Denmark	2.0	2.2	1.7	1.9
Estonia	2.2	4.8	3.7	3.2
Euro area	1.8	2.6	2.2	2.1
Finland	2.1	2.6	2.9	2.5
France	1.1	2.3	1.9	1.9
Germany	1.9	2.5	2.1	2.1
Greece	-0.3	1.3	2.0	2.3
Hungary	2.2	4.0	4.4	3.6
Iceland	7.5	3.6	2.8	2.6
India ¹	7.1	6.5	7.4	7.5
Indonesia	5.0	5.1	5.3	5.4
Ireland	5.1	7.8	4.0	2.9
Israel	4.0	3.3	3.7	3.6
Italy	1.0	1.6	1.4	1.1
Japan	1.0	1.7	1.2	1.2
Korea	2.9	3.1	3.0	3.0
Latvia	2.2	4.5	4.1	3.6
Lithuania	2.3	3.8	3.3	2.9
Luxembourg	3.1	2.3	3.6	3.8
Mexico	2.7	2.3	2.5	2.8
Netherlands	2.1	3.3	3.3	2.9
New Zealand	4.1	3.0	3.0	3.0
Norway	1.1	1.9	1.8	1.6
Poland	3.0	4.6	4.6	3.8
Portugal	1.6	2.7	2.2	2.2
Russia	-0.1	1.5	1.8	1.5
Saudi Arabia	1.7	-0.7	1.6	2.1
Slovak Republic	3.3	3.4	4.0	4.5
Slovenia	3.1	5.0	5.0	3.9
South Africa	0.6	1.3	1.9	2.2
Spain	3.3	3.1	2.8	2.4
Sweden	3.0	2.7	2.8	2.2
Switzerland	1.4	1.1	2.3	1.9
Turkey	3.2	7.4	5.1	5.0
United Kingdom	1.9	1.8	1.4	1.3
United States	1.5	2.3	2.9	2.8
OECD	1.8	2.6	2.6	2.5
Non-OECD	4.2	4.6	4.8	5.1
World real trade growth	2.6	5.0	4.7	4.5

1. Fiscal years starting in April.

Euro area: Demand, output and prices

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Current prices EUR billion	Percentage changes, volume (2014 prices)				
GDP at market prices	10 105.3	2.0	1.8	2.6	2.2	2.1
Private consumption	5 597.5	1.7	1.9	1.7	1.4	1.5
Government consumption	2 118.8	1.3	1.8	1.2	1.3	1.3
Gross fixed capital formation	1 988.9	3.0	4.5	3.2	4.2	4.1
Final domestic demand	9 705.3	1.9	2.4	2.0	2.0	2.0
Stockbuilding ¹	30.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
Total domestic demand	9 735.3	1.9	2.3	2.0	2.0	2.0
Net exports ¹	370.0	0.1	-0.5	0.6	0.3	0.1
<i>Memorandum items</i>						
GDP deflator	–	1.4	0.8	1.1	1.5	1.8
Harmonised index of consumer prices	–	0.0	0.2	1.5	1.6	1.8
Harmonised index of core inflation ²	–	0.8	0.8	1.0	1.2	1.7
Unemployment rate (% of labour force)	–	10.9	10.0	9.1	8.3	7.8
Household saving ratio, net (% of disposable income)	–	6.0	5.8	5.5	5.3	5.2
General government financial balance (% of GDP)	–	-2.0	-1.5	-0.9	-0.6	-0.4
General government gross debt (% of GDP)	–	109.7	109.0	105.2	103.2	101.1
General government debt, Maastricht definition (% of GDP)	–	92.4	91.4	88.9	87.0	84.9
Current account balance (% of GDP)	–	3.8	3.7	4.0	4.0	3.9

Note: Aggregation based on euro area countries that are members of the OECD, and on seasonally-adjusted and calendar-days-adjusted basis.

1. Contributions to changes in real GDP, actual amount in the first column.

2. Harmonised index of consumer prices excluding food, energy, alcohol and tobacco.

Source: OECD Economic Outlook 103 database.

Taliansko

Rast talianskej ekonomiky si neudrží momentum a postupne bude klesať k 1% v roku 2019. Rast je podporený vďaka investíciám a exportu. Inflácia postupne rastie smerom k 1,7%. Nezamestnanosť klesá len veľmi pomaly, v roku 2019 by mala dosiahnuť úroveň 10,8%. Fiškálna pozícia je mierne expanzívna. Deficit by mal klesnúť tento rok pod 2% HDP a budúci rok pod 1% HDP. Dlh začína postupne klesať, aj keď stále na vysokých úrovniach tesne pod 130% HDP. Vďaka opatreniam postupne klesá úroveň NPLs. Súčasná neistá politická situácia zhoršuje situáciu a výhľad. V aktuálnej prognóze však tieto riziká nie sú zahrnuté.

USA

Ekonomický rast bude tento aj budúci rok tesne pod úrovňou 3% najmä vďaka fiškálnym stimulom. Rast globálnej ekonomiky podporuje export, rizikom je začiatok obchodnej vojny. Nezamestnanosť naďalej klesá, v roku 2019 sa očakáva na úrovni 3,6%. Komplexná daňová reforma podporuje podnikateľské prostredie. Fiškálna pozícia sa naďalej zhoršuje, deficit by mal dosiahnuť úroveň 5,5% HDP v tomto roku, v budúcom roku sa očakáva deficit až na úrovni 6,1% HDP. Dlh kontinuálne rastie a blíži sa k úrovni 110% HDP.

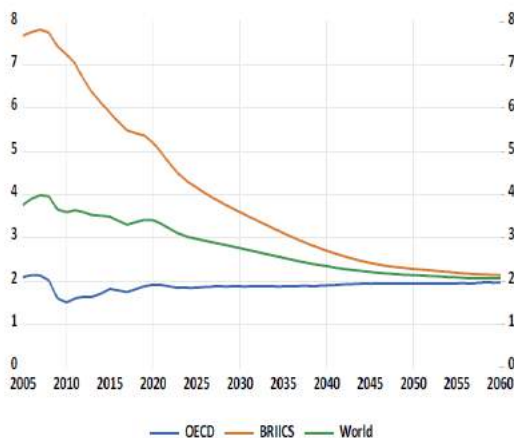
Dlhodobé scenáre vývoja svetovej ekonomiky do roku 2060

OECD dňa 12.07.2018 zverejnila **dlhodobé scenáre vývoja svetovej ekonomiky do roku 2060**. Ide o prvú aktualizáciu dlhodobých projekcií od roku 2014. V aktuálnej edícii sa OECD zamerala na politiky a inštitucionálne zmeny, ktorých zmeny by mohli mať dlhodobý vplyv na vývoj. OECD pripravila okrem základného scenára aj alternatívne scenáre, ktoré simulujú potenciálny strednodobý a dlhodobý dopad zmien politik.

V prípade základného scenára, za predpokladu žiadnych inštitucionálnych zmien a zmien politik, OECD prognózuje:

- **Rast svetového reálneho HDP sa zníži z dnešnej úrovne cca 3,5% na 2% v roku 2060**, najmä kvôli spomaleniu rozvíjajúcich sa ekonomík;
- **Podiel Číny a Indie na svetovom HDP sa bude nad'alej zvyšovať**, čím sa **centrum svetovej ekonomickej aktivity** bude postupne presúvať zo Severnej Ameriky a Európy **smernom k Ázii**;
- **Životná úroveň sa bude zlepšovať vo všetkých krajinách**, aj keď rozdielnym tempom, najrýchlejšie v rýchlo rastúcich rozvíjajúcich sa krajinách a v krajinách východnej Európy;
- HDP per capita však v krajinách BRIICS a v niektorých nízko-príjmových krajinách OECD ani v roku 2060 nedosiahne polovicu HDP per capita v USA;
- **Zvýšené výdavky na zdravotníctvo a demografické zmeny** si budú vyžadovať v mediánovej krajine OECD **zvýšenie primárnych príjmov o 6,5 p.b.** do roku 2060, ak si bude chcieť udržať súčasnú úroveň dlhu;
- **Súčasný globálny vývoj úspor tlačil smerom nadol reálne úrokové miery**, tento trend môže pokračovať;

A. Trend real GDP growth by area, %

B. Composition of world output, in USD at 2010 PPPs

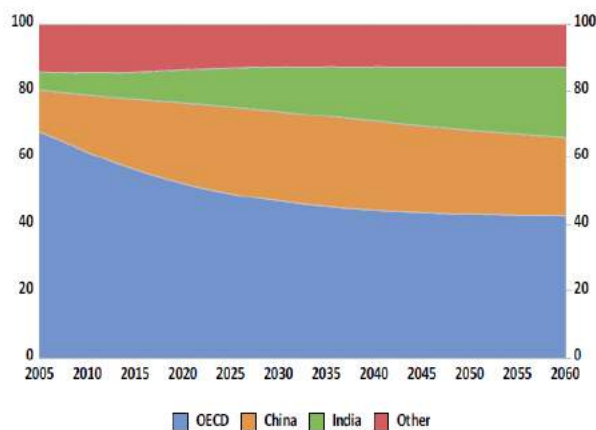
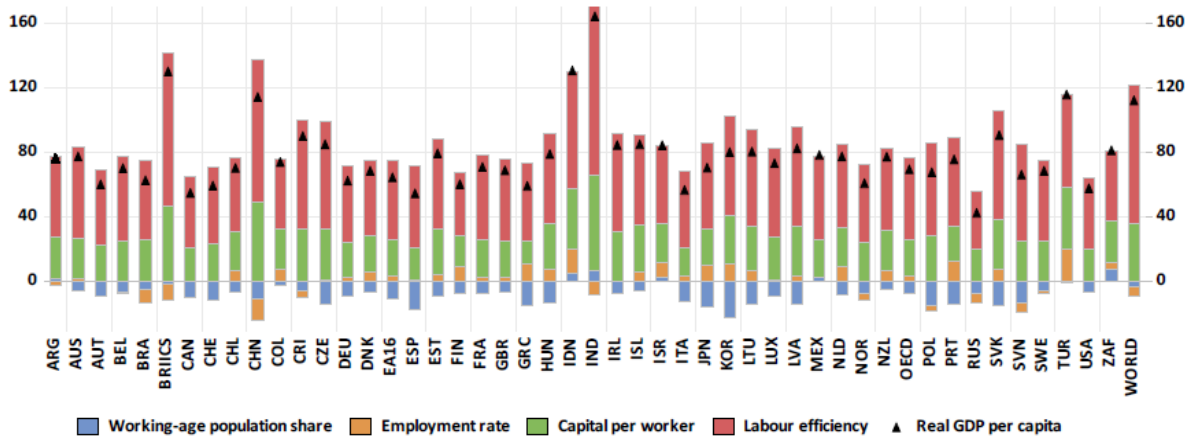

Figure 4. Per cent increase in real GDP per capita between 2018 and 2060

V prípade alternatívnych scenárov za predpokladu inštitucionálnych zmien alebo reforiem politik OECD prognózuje:

- **Zlepšením regulácie trhu produktov** v krajinách OECD do roku 2030 by sa mohla zvýšiť životná úroveň agregátne o 8%;
- **Zlepšenie politik trhu práce** v krajinách OECD by zvýšilo zamestnanosť o 6,5 p.b. do roku 2040, najmä vďaka vyššej účasti mladých a žien na trhu práce, zlepšilo životnú úroveň o 10% do 2060 a pomohlo znížiť negatívne dopady starnutia na ekonomiku;
- **Naviazanie veku odchodu do dôchodku na priemernú dĺžku dožitia** by zvýšilo agregátne zamestnanosť starších v OECD o viac ako 5 p.b. do roku 2060 a životnú úroveň o cca 2,5% do roku 2060;
- **Vyššia podpora vedy a výskumu** v krajinách OECD by agregátne zvýšila životnú úroveň o 6% do roku 2060;
- **Nárast verejných investícií** v krajinách OECD o 6% by agregátne zvýšil životnú úroveň o viac ako 4% do roku 2060.
- **Odklon od liberalizovaného obchodu** a zavedenie obchodných taríf z roku 1990 by dlhodobo znížilo životnú úroveň vo svete o 14% a o 15-25% v najviac zasiahnutých krajinách;
- **Krajiny BRIIC, v porovnaní s krajinami OECD**, majú veľký priestor na zlepšenie kvality riadenia a zvýšenia vzdelanosti. V prípade, ak by krajiny BRIIC dosiahli priemer OECD v oboch ukazovateľoch do roku 2060, životná úroveň v krajinách BRIIC by bola o 30-50% vyššia ako v prípade baseline scenára;

Figure 18. Per cent increase in real GDP per capita by 2060 relative to baseline with R&D spending boost

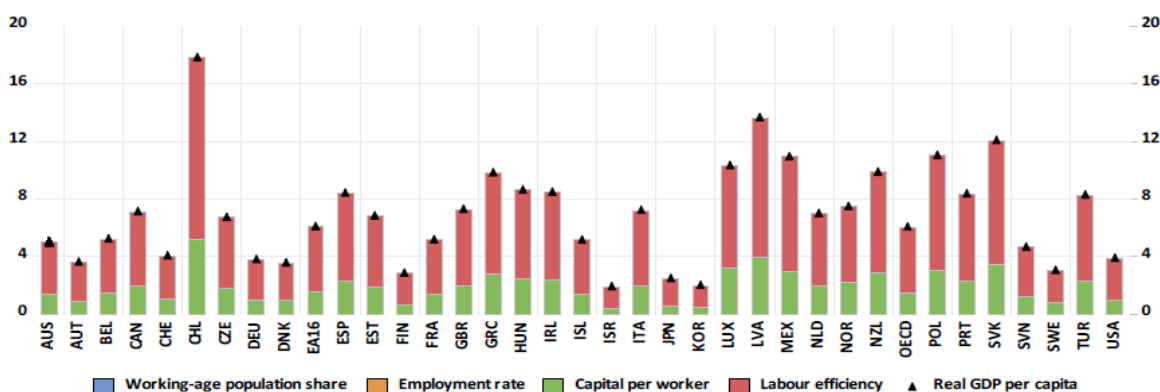
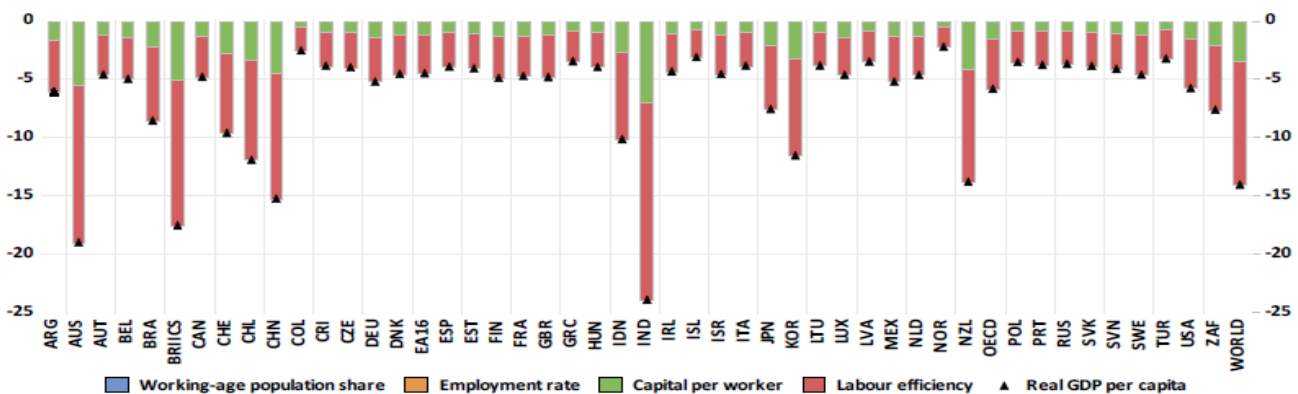

Figure 13. Per cent increase in real GDP per capita by 2060 relative to baseline with labour market reforms

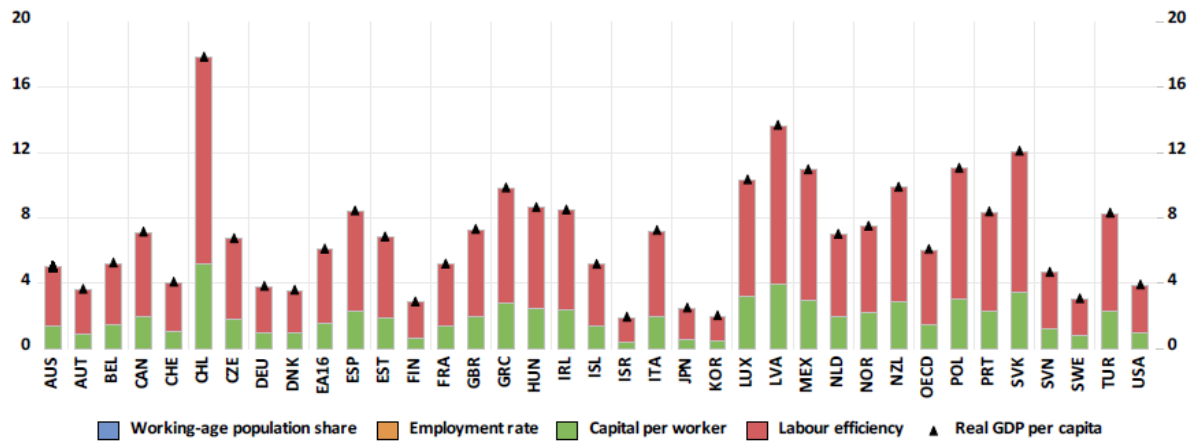
Figure 27. Per cent change in real GDP per capita by 2060 relative to baseline with increase in average import tariffs back to 1990 levels

V období 2018 až 2060 sa môže zvýšiť reálne HDP per capita Slovenska o takmer 100%. **Slovenskej republiky** by v dlhodobom horizonte najviac pomohla **reforma trhu práce** (cca 11% nárast reálneho HDP per capita do roku 2060 oproti baseline scenáru) a **zvýšenie výdavkov na vedu a výskum** (cca 12% nárast reálneho HDP per capita do roku 2060 oproti baseline scenáru). Mierne by nám pomohla **liberalizácia trhu produktov** (4% nárast HDP per capita oproti baseline scenáru), **nárast verejných investícií** (cca 1% nárast HDP per capita). **Zavedenie obchodných taríf** na úroveň roka 1990 by nám znížilo reálny rast HDP per capita o cca 4% do roku 2060, čo je však nižší pokles ako priemer OECD (cca 6% pokles).

Figure 18. Per cent increase in real GDP per capita by 2060 relative to baseline with R&D spending boost

Viac na:

<http://www.oecd.org/newsroom/oecd-economic-scenarios-to-2060-illustrate-the-long-run-benefits-of-structural-reforms.htm>

Príprava Ekonomického prehľadu OECD o SR 2019 druhá štrukturálna misia OECD v SR (13. – 18. 7. 2018)

Zástupcovia OECD vykonali z dôvodu personálnych zmien na oddelení zodpovednom za prípravu Ekonomického prehľadu o SR 2019 dodatočnú štrukturálnu misiu na Slovensku v termíne 13. – 18. júla 2018. Experti OECD uskutočnili počas misie stretnutia v **Košiciach (13.júl)**, v **Banskej Bystrici (16.júl)** a v **Bratislave (17.-18. júl)**.

Cieľom misie bolo získať prehľad o aktuálnom vývoji na Slovensku aj z pohľadu regiónov. V rámci misie sa experti OECD stretli so zástupcami Úradu vlády SR, ministerstiev, NBS, VÚC, Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, regionálnych pobočiek Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami univerzít, podnikateľského prostredia a mimovládnych organizácií.

Misia OECD na politickej úrovni (prijatia na úrovni relevantných ministrov a štátnych tajomníkov s primárnym cieľom – oboznámiť ich a prekonzultovať s nimi návrh odporúčaní Ekonomického prehľadu) je v SR naplánovaná na **18.-19.októbra 2018**; previerka SR vo Výbore EDRC (OECD, Paríž) na **10.decembra 2018**. Ekonomický prehľad by mal byť v SR prezentovaný v **priebehu februára 2019**.

Slovensko hodnotilo ekonomický vývoj v Českej republike na zasadnutí výboru OECD pre hodnotenie ekonomického vývoja

Dňa 5. júna 2018 Výbor OECD pre hodnotenie ekonomického vývoja (EDRC) prerokoval návrh Ekonomického prehľadu Českej republiky. **Hlavnými hodnotiteľmi** správy boli Rakúsko a **Slovenská**

republika (p. Slavomír Hidas z MF SR a p. Tomáš Besedič zo SM SR pri OECD). V rámci špecifickej kapitoly prehľadu OECD zanalyzovala stav systému zdravotnej starostlivosti v ČR.

OECD odporúča:

- Postupne znormalizovať monetárnu politiku a zvyšovať hlavné úrokové sadzby;
- ČNB v prípade potreby sprísniť podmienky na poskytovanie úverov pre domácnosti;
- Pripraviť fiškálny priestor na pokrytie nárastu výdavkov spojených so starnutím;
- Zvýšiť nepriame dane, najmä DPH a environmentálne dane;
- Napojiť odchod do dôchodku na priemernú dĺžku života;
- Riešiť aktuálny nedostatok na pracovnom trhu: Zvýšiť zdroje na vzdelávanie, tréningy a zvyšovanie zručností; zjednodušiť proces integrácie migrantov, znížiť maximálnu dobu rodičovskej dovolenky;
- Pokračovať v znižovaní počtu lôžok v nemocniciach;
- Posilniť kompetencie všeobecných lekárov;
- Zvýšiť kapacitu lekárskech fakúlt;
- Zvýšiť dane na tabak, alkohol a zaviesť dane na nezdravé potraviny a nápoje.

Slovenská republika v rámci svojej intervencie uznala pozitívny krátkodobý výhľad makroekonomického vývoja. Hodnotenie OECD o dopade obchodných obmedzení a Brexitu na český obchod považujeme za nadhodnotené. Prílev pracovnej sily z Ukrajiny by nemal ohroziť pracovný trh a rast, ako to hodnotí OECD. Spolu s Rakúskom **SR podporila hlbšiu analýzu vývoja cien nehnuteľností so zameraním sa aj na dopytovú stranu.** Zníženie obmedzení na dopytovej strane by mohlo pomôcť poklesu cien nehnuteľností. SR podporuje ďalšie zlepšenie a zefektívnenie fiškálneho rámca. **Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov by v dlhodobejšom horizonte pomohla zmierniť spolupráca firiem a škôl pri príprave a vzdelávaní študentov pre potreby trhu práce. Rekvalifikácia súčasnej pracovnej sily by mala zmierniť jej ohrozenie v sektoroch s vysokou automatizáciou a digitalizáciou.** ČR by mohla zlepšiť situáciu na pracovnom trhu zvýšením účasti žien s malými deťmi na pracovnom trhu, flexibilitou zamestnania alebo prácou na čiastočný úväzok. Jedna z výziev, pred ktorou stojí česká ekonomika, je automatizácia ekonomiky. Zautomatizovanie niektorých častí ekonomiky by mohli pomôcť riešiť súčasný stav na pracovnom trhu v krátkodobom a strednodobom horizonte.

Systém zdravotnej starostlivosti

Slovenská republika vo svojom hodnotení uznala pozitívny vývoj českého zdravotníctva. Priestor na zlepšenie vidíme v jednodňovej starostlivosti, znížení počtu dní strávených v nemocnici, zefektívnení počtu lôžok. V súčasnosti chýba koordinácia medzi všeobecnými lekármi a špecializovanými lekármi, konzultácie so špecialistami sú bez poplatkov a nie je potrebné mať odporúčanie od všeobecného lekára, čo znižuje úlohu všeobecných lekárov a neúmerne zaťažuje špecialistov. Zvýšenie kompetencií všeobecných lekárov by pomohlo riešiť situáciu. Súčasný zdravotný systém nie je pripravený na starnutie obyvateľstva. Viacero oblastí v dlhodobej starostlivosti rieši paralelne rezort zdravotníctva aj rezort sociálnych vecí. Potrebná je koordinácia oboch rezortov. Česko čelí postupnému starnutiu všeobecných lekárov, najmä na vidieku. Zvýšenie kompetencií všeobecných lekárov a podpora lekárskech fakúlt by pomohli znížiť toto riziko. SR vidí priestor aj v zlepšení postavenia sestier a vo zvýšení ich kompetencií, čo by mohlo zvýšiť záujem o povolanie. Zdravotníctvo je primárne závislé od príjmu zo zdravotných odvodov. Návrh OECD na zvýšenie daní na alkohol, tabak a nezdravé potraviny by mohol pomôcť zdravotníctvu. Návrh na zavedenie zdravotných odvodov z penzií by znížil disponibilný príjem dôchodcov. SR vidí priestor aj vo vyššom predpisovaní generík.

Hodnotenie ekonomického vývoja eurozóny a EÚ

OECD Economic Surveys EUROPEAN UNION

JUNE 2018

OECD Economic Surveys EURO AREA

JUNE 2018

Na pôde OECD sa konalo pravidelné dvojročné hodnotenie ekonomického vývoja v eurozóne a v EÚ.

Hlavné odporúčania OECD (EDRC) pre eurozónu:

- **Postupná normalizácia monetárnej politiky** – pokračovať v akomodatívnej monetárnej politike, kým nebude dosiahnutý cieľ celkovej inflácie (postupne však znižovať podporné opatrenia); znížiť súvahu (*balance sheet*) ECB pred prvým zvýšením úrokových sadzieb s cieľom minimalizovať neželané reakcie trhov; podporovať opatrenia na zabránenie vzniku nerovnováh (predovšetkým v oblasti bývania) – vyššie kritériá *loan-to-value/loan-to-income*, či navýšenie kapitálových požiadaviek.
- **Reforma fiškálneho rámca EA** – zjednodušiť fiškálne pravidlá (väčší dôraz na výdavkové pravidlo s dlhovým cieľom); poskytnúť extra prostriedky z európskych fondov rýchlejšie konsolidujúcim ČŠ; povoliť krytie odchýlok od rozpočtových cieľov financovaním cez dlhopisy viazané na rast HDP (*GDP-linked bonds*); väčšia úloha Európskej rozpočtovej rady (EFB), ktorá by mohla hodnotiť fiškálnu pozíciu jednotlivých ČŠ.
- **Znížiť finančnú fragmentáciu a tak zvýšiť súkromné zdieľanie rizika** – implementovať akčný plán na zníženie NPLs aj s vytvorením európskej správcovskej spoločnosti (*asset management company*); vytvoriť EDIS a *Common backstop* (s využitím ESM); postupne zaviesť poplatky za nadmernú držbu štátnych dlhopisov jednej krajiny (SovEx).
- **Fiškálna kapacita** – vytvoriť stabilizačnú fiškálnu kapacitu na úrovni EA (*unemployment benefits re-insurance scheme*) a podmieniť je prístup plnením fiškálnych pravidiel; pravidelné hodnotenie udržateľnosti dlhu ČŠ cez ESM.

OECD odporúča EÚ najmä:

- **Reformu rozpočtu EÚ** - znížiť rabaty čistých prispievateľov; zvýšiť príspevky jednotlivých ČŠ; zrušiť platby na základe produkcie v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky; zvýšiť výdavky na vedu a výskum; obmedziť Kohézny fond len na málo rozvinuté regióny a projekty cezhraničného významu;

- **Dobudovať jednotný trh** – identifikovať bariéry v oblasti služieb;
- **Podporiť mobilitu pracovníkov** – zjednodušiť fungovanie *Blue Card* pre vzdelaných migrantov; zvýšiť výdavky na Erasmus+;

Prvá spoločná konferencia OECD, MMF a Svetovej banky o štrukturálnych reformách, konkurencii na trhu produktov, regulácii a inkluzívnom raste

Biswajit Banerjee
Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 11. júna sa na pôde OECD konala **prvá spoločná konferencia o štrukturálnych reformách, konkurencii na trhu produktov, regulácii a inkluzívnom raste**. Konferenciu spoločne organizovali **Medzinárodný menový fond, OECD a Svetová banka**. Ministerstvo financií SR na konferencii zastupoval **hlavný ekonóm MF SR, p. Biswajit Banerjee**.

Diskutujúci sa snažili hľadať odpovede na súčasný nízky rast produktivity, jeho príčiny, snažili sa zadefinovať vhodné opatrenia, aký vplyv má regulácia na trh a súťaž na trhu, a čo je príčinou nízkej konkurencie na trhu.

V súčasnosti globálna ekonomika zažíva priaznivé obdobie, avšak **rast produktivity stagnuje od ostatnej krízy**. Zaužívané spôsoby na podporu produktivity a konkurencie už nestačia a je potrebné hľadať nové spôsoby.

Rast produktivity je koncentrovaný v najlepších firmách, ostatné zaostávajú. Deregulácia trhu nezabezpečila udržateľný rast produktivity.

Dlhodobý rast je poháňaný inováciami, avšak v ostatných rokoch pozorujeme koncentráciu trhu v takmer všetkých sektoroch, čo má negatívny vplyv na súťaž a inovácie. Celkovo možno

pozorovať menšiu dynamiku na trhu, klesá počet vstupov a odchodov z trhu. Ľudia sú menej ochotní začať podnikáť, firmy menej experimentujú a inovujú. Na druhej strane prirážky v sledovanom období rástli. Podľa Philippa Aghiona z LSE je nižší rast produktivity spôsobený aj tým, že **súčasný rast produktivity je poháňaný najmä digitalizáciou a automatizáciou, ktoré sú veľmi ťažko merateľné**, a preto je skutočný rast produktivity obtiažne zmerať. Mali by sa **posilniť pravidlá na podporu konkurencie, zlepšiť regulácia trhu, zlepšiť pravidlá na odstránenie bariér a prispôbiť protimonopolné pravidlá**.

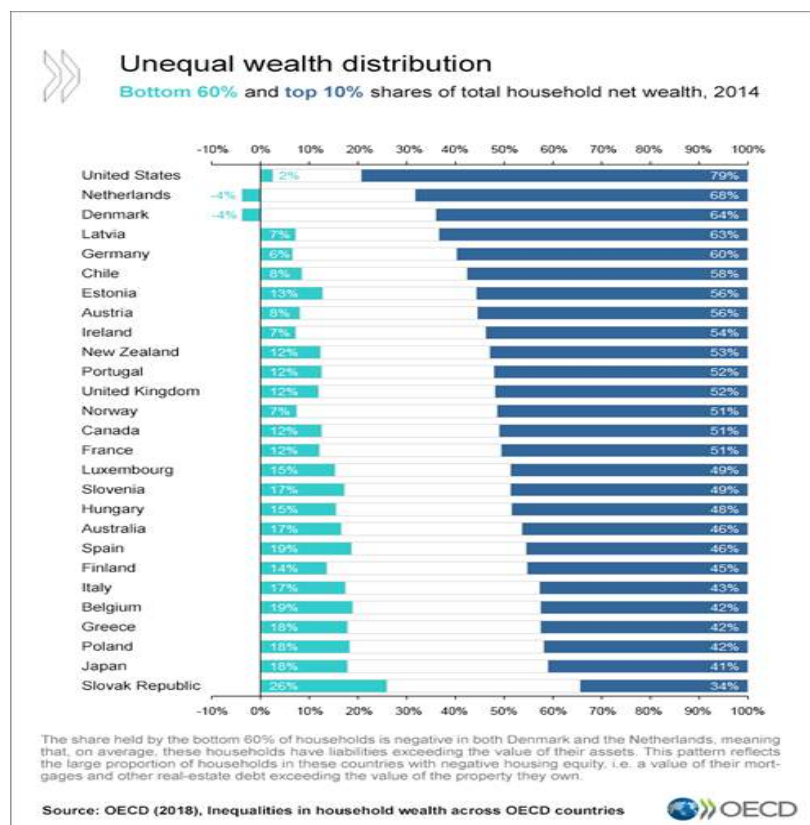
V oblasti konkurencie, regulácie a produktivity boli predstavené viaceré analýzy. **Pokles konkurencie na trhu má za následok zníženie investícií**. Od roku 2007 je výrazne nižší trend rastu potenciálneho outputu ako bol trend do roku 2007. Riešením by mohla byť podpora investícií a inovácií. Krajiny v kríze často znižovali investície do nehmotných aktív. Výsledkom analýzy je, že proticyklické makroprudenčné politiky pomohli finančne zraniteľným firmám udržať investície do nehmotných aktív aj po finančnej kríze, najmä v oblasti, kde je silnejšia konkurencia.

Výsledkom ďalšej analýzy je, že **vzdelanie je najdôležitejšie pre firmy umiestnené nižšie v rebríčku, tréning a školenia považujú za najdôležitejšie firmy v hornej časti rebríčka. Dostupnosť úverov je dôležitá pre bohaté krajiny, potlačenie byrokracie pre chudobné krajiny.**

V key note prednáške sa Ufuk Ackigit z University of Chicago venoval vývoju na trhu. **Ľudia sú menej ochotní začať podnikat', firmy menej experimentujú a inovujú. Podiel mladých firiem na trhu sa znižuje.** Na druhej strane prírážky a zisky v sledovanom období rástli. Podiel práce sa znížil, najmä vo veľkých firmách. **Lídri sa vzdávajú ostatným** a prehľbuje sa medzera v produktivite medzi lídrami na trhu a ostatnými. Nové firmy sú ochotné vstúpiť na trh len v prípade, ak majú možnosť dobehnúť lídrov. Podľa výsledku analýzy **ochota inovovať je vyššia na trhu, kde je menšia medzera medzi najlepšimi firmami a ostatnými firmami. Počet patentov pre nové firmy klesá, je vysoká koncentrácia patentov. Top 1% firiem vlastní cca 50% patentov.**

Slovensko je najrovnostárskejšia krajina v OECD

OECD vydala prehľad rozdelenia bohatstva v krajinách OECD. Podľa analýzy OECD je **Slovensko najrovnostárskejšia krajina v OECD, kde 60% najnižšie príjmových domácností vlastní 26% čistého bohatstva a 10% najbohatších domácností vlastní 34% bohatstva.** Na druhej strane sa nachádzajú USA, kde 60% najnižšie príjmových domácností vlastní len 2% čistého bohatstva a 10% najbohatších domácností vlastní až 79% bohatstva. Priemerom 28 krajín OECD je 60% najnižšie príjmových domácností vlastní 12% čistého bohatstva a 10% najbohatších domácností vlastní 52% bohatstva.

Z analýzy OECD vyplýva, že vo viacerých krajinách OECD až **štvrtina domácností má záporné čisté bohatstvo**, t.j. záväzky preyšujú hodnotu majetku. **Každý tretí**

človek je ekonomicky zraniteľný, neexistuje dostatok likvidných aktív na udržanie si životného štandardu nad úrovňou chudoby na najbližšie tri mesiace. **Každá tretia domácnosť niečo zdedila vo svojom živote**, pričom dedia väčšinou bohaté domácnosti. Vo viacerých krajinách je **vysoký podiel domácností s vysokým dlhovým bremenom** v pomere ku svojmu príjmu a majetku, čo vystavuje tieto domácnosti výraznému riziku v prípade poklesu hodnoty aktív alebo zníženiu príjmu.

»» RIADENIE VEČÍ VEREJNÝCH ««

6. Globálne fórum o zodpovednom obchodnom správaní

*Generálny tajomník OECD, Angel Gurría
Zdroj: OECD*

V dňoch 20 a 21. júna 2018 sa na pôde OECD konalo **6. Globálne fórum zodpovedného obchodného správania (Global Forum on Responsible Business Conduct)**. Viac ako 800 zástupcov vlád, podnikateľských subjektov, odborových zväzov a mimovládnych organizácií sa stretlo, aby prediskutovali otázky spojené s implementáciou princípov zodpovedného obchodného správania do hospodárskych politík. Fórum je taktiež miestom na výmenu poznatkov a názorov na to, ako môže zodpovedné obchodné správanie prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju a sociálnemu pokroku.

Otvárací prejav mal **generálny tajomník OECD Angel Gurría**. Vo svojom prejave poznamenal, že v oblasti implementácie princípov zodpovedného obchodného správania bol dosiahnutý výrazný pokrok. Usmernenia OECD pre nadnárodné podniky boli prvý krát publikované pred viac ako 40 rokmi a pravidelne sú

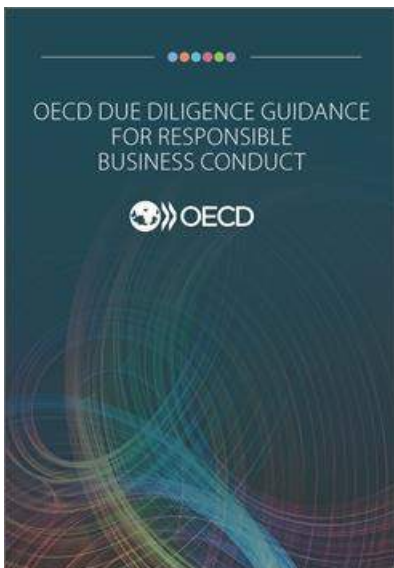

Účastníci panelovej diskusie,
Zdroj: SM SR pri OECD

aktualizované. OECD vypracovala usmernenia pre náležitú starostlivosť zodpovedného obchodného správania (Due Dilligence for RBC) v špecifických sektoroch, vrátane sektora ťažby a spracovania nerastov, poľnohospodárstva, odevov a obuvi, baníctva a financií.

Na základe existujúcich nástrojov pre jednotlivé sektory, **OECD vypracovala všeobecné usmernenia o náležitej starostlivosti**, ktoré možno použiť v akomkoľvek odvetví. Nové usmernenia pre zodpovedné podnikanie OECD, ktoré **boli chválené Radou OECD na ministerskej úrovni v máji tohto roku**, sú zamerané na všetky podniky, veľké a malé, sú použiteľné pre celý podnikateľský sektor a majú celosvetovú pôsobnosť.

V apríli 2018 oznámila London Metals Exchange (LME), že bude vyžadovať, aby všetci výrobcovia dodržiavali pokyny OECD pre zodpovedné dodávateľské reťazce v oblasti nerastov pre všetky kovy obchodované na LME. To bude znamenať, že **75% celosvetovo obchodovaných kovov bude musieť spĺňať požiadavky náležitej starostlivosti OECD**. Poznámene, že v OECD budú obstarávacie služby využívať nové všeobecné usmernenia o náležitej starostlivosti.

Súčasťou Globálneho Fóra bola aj prezentácia OECD **Usmernení o náležitej starostlivosti pre zodpovedné podnikateľské správanie**, ktoré poskytujú praktickú pomoc a podporu podnikom pri vykonávaní usmernení OECD pre nadnárodné podniky tým, že poskytujú vysvetlenia a odporúčania týkajúce sa náležitej starostlivosti a súvisiacich ustanovení. Implementácia týchto vysvetlení a odporúčaní môže pomôcť podnikom vyhnúť sa nepriaznivým vplyvom na zamestnancov, ľudské práva, životné prostredie, úplatkárstvo, spotrebiteľov a riadenie spoločností, ktoré môžu súvisieť s ich operáciami, dodávateľskými reťazcami a inými obchodnými vzťahmi.

Usmernenia pomáhajú podnikom identifikovať a riešiť riziká pre zamestnancov, životné prostredie a spoločnosť spojené s obchodnými operáciami, výrobkami alebo službami. Usmernenia predstavujú nástroj na spoločné porozumenie medzi vládami, podnikmi, občianskou spoločnosťou a zamestnancami v úsilí o zodpovedné obchodné správanie.

Každá krajina, ktorá dodržiava investičné vyhlásenie OECD o medzinárodných investíciách a nadnárodných podnikoch, **je povinná zriadiť národné kontaktné miesto (NCP)** na podporu usmernení a na riešenie problémov súvisiacich s ich implementáciou. NCP majú značný a preukázateľný potenciál pôsobiť ako inštitucionálny odrazový mostík pre sociálny dialóg, najmä v prípadoch, ktoré by inak zostali zablokované.

V súčasnosti **národné kontaktné miesta predstavujú jediný mimosúdny mechanizmus sťažností založený na štátnej moci**, ktorý môže riešiť spory podnikov v celosvetových dodávateľských reťazcoch. To má významný vplyv na potenciál NCP uľahčiť sociálny dialóg v prípadoch, ktoré sa týkajú viacerých

jurisdikcií. Okrem toho usmernenia umožňujú "akejkoľvek zainteresovanej strane" predložiť prípad, v ktorom sa tvrdí, že spoločnosť nekonala v súlade s pracovnými normami.

Viac info na:

<http://mneguidelines.oecd.org/global-forum/>

<http://mneguidelines.oecd.org/duediligence/>

129. rokovanie Výboru OECD pre hospodársku súťaž

V dňoch 6. až 8. júna 2018 sa konalo 129. stretnutie Výboru OECD pre hospodársku súťaž (Competition Committee). Za Slovenskú republiku sa rokovania zúčastnili **p. Boris Gregor, podpredseda Protimonopolného úradu SR** a **p. Daniela Lukáčová, poverená riadením oddelenia druhostupňového konania Protimonopolného úradu SR**.

Podpredseda Protimonopolného úradu SR p. B. Gregor a p. Daniela Lukáčová, poverená riadením oddelenia druhostupňového konania Protimonopolného úradu SR

Zdroj: SM SR pri OECD

Rokovanie bolo zamerané na **necenové účinky fúzií (koncentrácií)**. Bolo skonštatované, že fúzie môžu mať výrazný vplyv na konkurenciu jednotlivých spoločností, a to nielen v oblasti cien, ale aj v oblasti necenových účinkov, ako napr. kvality a inovácií. **Analýza týchto necenových účinkov predstavuje výzvu pre orgány hospodárskej súťaže** a je preto veľmi dôležité definovať oblasti, v ktorých sa pri preskúmaní fúzií vyžaduje mimoriadna pozornosť práve týmto účinkom. Diskutujúci venovali pozornosť aj vzájomnému pôsobeniu cenových a necenových účinkov fúzií.

Výbor sa taktiež zaoberal **problematikou hospodárskej súťaže z pohľadu elektronického obchodu**. Bolo konštatované, že orgány hospodárskej súťaže v poslednom období zaregistrovali množstvo otázok

a problematických oblastí súvisiacich s rozvojom elektronického obchodu. Boli **prediskutované otázky zmeny nákupných modelov spotrebiteľov a dôsledkov, ktoré môžu mať tieto zmeny na vzťahy medzi výrobcami a distribútormi, ako aj na účinky hospodárskej súťaže vertikálnych zmluvných reťazcov**.

Rokovanie Výboru sa venovalo hĺbkovému prieskumu legislatívy hospodárskej súťaže Grécka, ako aj panelom venovaným aktuálnemu vývoju v oblasti koncentrácie trhu a vzťahu novovznikajúcich blokových technológií (blockchains) a hospodárskej súťaže.

Rokovanie Medzinárodného partnerstva proti korupcii v športe

*Rokovanie IPACS
Zdroj: SM SR pri OECD*

Dňa 3. júla 2018 sa konalo zasadnutie **IPACS (International Partnership Anti-corruption in Sport)**. Bolo konštatované, že šport je okrem iného aj veľký biznis a preto sa mu nevyhýba ani korupcia. OECD Dohovor o boji proti podplácaniu verejných činiteľov v medzinárodných transakciách nemôže byť implementovaný na oblasť športu a preto nie je možné postupovať podľa tohto dokumentu (rozhodnutie právneho servisu OECD z roku 1999).

Práca IPACS je zameraná na vypracovanie odporúčaní a štandardov v oblastiach (1) zníženie rizika korupcie pri obstarávaní, týkajúceho sa organizovania veľkých športových podujatí a s tým spojenej výstavby infraštruktúry; (2) zabezpečenie integrity pri výbere veľkých

športových podujatí a (3) optimalizácia procesov dodržiavania zásad dobrej správy vecí verejných s cieľom zmierniť riziko korupcie.

Predstaviiteľka Medzinárodného olympijského výboru poznamenala, že existujú dôkazy o korupcii v športe, najmä pri matchfixing a pri stávkovaní. Taktiež ale existujú náznaky, že oveľa väčšia korupcia existuje pri rozhodovaní/pridelovaní významných športových podujatí, ako aj pri samotnej výstavbe potrebnej infraštruktúry.

OECD identifikovala 77 významných športových podujatí od roku 2010 po súčasnosť. Pri následnom skúmaní bolo zistené, že **neexistujú žiadne údaje o výstavbe infraštruktúry**. Dôvodov je viacero, agentúry, ktoré mali na starosti výstavbu infraštruktúry už neexistujú, chýbajú potrebné účtovné doklady, nedá sa ani zistiť, ktoré konkrétne firmy budovali infraštruktúru. Nedostatok potrebných informácií spôsobil, že OECD zatiaľ nie je schopná vykonať analýzu, na základe ktorej by následne vypracovala odporúčania a štandardy v tejto oblasti.

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» PRIEMYSEL ««

Prieskum postupov získavania zdrojov malých a stredných podnikov pôsobiacich v dodávateľskom reťazci odevného a obuvníckeho priemyslu

V rámci implementačnej stratégie nedávno prijatého Usmernenia OECD pre zodpovedné dodávateľské reťazce v sektore odevov a obuvi uskutočňuje OECD sériu prieskumov zameraných na malé a stredné podniky (MSP) pôsobiacich v tomto sektore. MSP môžu mať menej zdrojov a kapacít na vykonávanie náležitej starostlivosti v porovnaní s väčšími podnikmi. **Cieľom týchto prieskumov je zhromažďovať údaje o MSP pôsobiacich v sektore odevov a obuvi s cieľom určiť pragmatické prístupy k vykonaniu povinnej starostlivosti**, ktoré sú prispôbené ich veľkosti, zdrojom, charakteru podnikania a zdrojovým modelom.

Prieskumy sú zamerané na jednotlivé značky, dizajnérov, distribútorov, výrobcov, maloobchodníkov a veľkoobchodníkov, a sú rozdelené do troch častí: (1) charakteristika spoločnosti; (2) postupov pri získavaní zdrojov; a (3) zapojenie subdodávateľov a odberateľov do pracovných, resp. environmentálnych noriem.

Účastníci prieskumu **nie sú povinní identifikovať seba alebo svoju organizáciu a všetky odpovede budú dôverné**. Zistenia z prieskumu sa uvádzajú iba v súhrnnej podobe alebo spôsobom, ktorý neumožňuje identifikáciu jednotlivých odpovedí.

Informácie o Usmerneniach o dôkladnej odbornosti OECD

Usmernenie stanovuje spoločný rámec na pomoc podnikom pri identifikácii, predchádzaní, zmierňovaní a riešení nepriaznivých vplyvov na ich vlastné činnosti a ich dodávateľský reťazec. Nie je to audítorský štandard, ale skôr poskytuje súbor procesov, ktoré môžu byť prispôbené kontextu veľkosti a možnosti podnikov na podporu zodpovedného získavania zdrojov. Usmernenie sa zameriava na všetky podniky, ktoré pôsobia v dodávateľskom reťazci odevov a obuvi.

»» ENERGETIKA ««

Zdroj: SM SR pri OECD

Prezentácia výsledkov a odporúčaní IEA/OECD v poradí tretieho Hĺbkového prehľadu SR v sektore energetiky na úrovni Stálej skupiny IEA pre dlhodobú spoluprácu

Dňa 5. júna 2018 boli na pôde IEA pri príležitosti zasadnutia Stálej skupiny IEA pre dlhodobú spoluprácu prezentované **klúčové zistenia Hĺbkového prehľadu sektora energetiky SR, ktorý sa na úrovni IEA realizuje na päťročnej báze.** Delegácia SR prijala odporúčania IEA s tým, že v nasledujúcich týždňoch bude prebiehať finalizácia Prehľadu, ktorý by mal byť spolu s odporúčaniami prezentovaný výkonným riaditeľom IEA F. Birolom **v novembri 2018**

v Bratislave. Následne bude predmetný prehľad zverejnený a prístupný širokej verejnosti. Vedúcou delegácie SR bola A. Žáková (riaditeľka odboru medzinárodných vzťahov v energetike, MH SR).

Hlavné odporúčania IEA:

- revízia energetickej politiky SR z r. 2014 s cieľom stanovenia ambicióznejších cieľov za oblasti: i.) energetickej bezpečnosti, ii.) emisií CO₂ v energetike, iii.) funkcionalít energetického trhu a to s výhľadom do r. 2030;
- pokračovanie v dekarbonizácii tepelného sektora prostredníctvom vytvorenia nového regulačného rámca (podporujúceho flexibilitu systému CZT) a stabilného a dlhodobo udržateľného prostredia pre investície;
- vypracovanie jasného a transparentného programu na elimináciu administratívne určených konečných cien elektriny a zemného plynu do nového regulačného obdobia;
- prijatie opatrení za účelom ďalšieho znižovania emisií CO₂ v energetike – najmä v sektore dopravy.

Tímlíder previerkového tímu IEA, A. Miller (UK) informoval o významnom pokroku SR od realizácie posledného Prehľadu (v r. 2012) v nasledovných oblastiach:

- **posilnenie cezhraničných prepojení v elektrine, rope a plyne** – SR podstatne zlepšila úroveň energetickej bezpečnosti a trhovej konkurencie;
- **stanovovanie ambicióznejších národných cieľov pre oblasť energetickej efektívnosti (EE) a obnoviteľných zdrojov energie (OZE) než stanovuje legislatívna EÚ** – prostredníctvom zlepšovania energetickej efektívnosti a zvýšeného podielu OZE IEA konštatuje úspešné plnenie národných cieľov SR, vrátane znižovania emisií CO₂ v sektore energetiky.

Zľava doprava: A. Miller (Tímlíder previerkového tímu IEA), I. Brocková (veľvyslankyna SM SR pri OECD), A. Žáková (MH SR), R. Mačuga (MH SR), B. Žemberová (SM SR pri OECD) Zdroj: SM SR pri OECD

IEA vyzvala SR pokračovať v nabehnutom trende predovšetkým za účelom zabezpečovania bezpečných dodávok energie, hospodárskej efektívnosti a environmentálnej udržateľnosti. **IEA odporúča, aby SR pokračovala v stanovovaní ambiciózných cieľov, ktoré by mali byť zakomponované v novej energetickej politike SR.** Celkové zhrnutie Prehľadu IEA prezentovala z pohľadu rastu nízkouhlíkového elektroenergetického systému, dosiahnutej úrovni v bezpečnosti v sektore ropy a plyne, ako aj z pohľadu ďalšieho potenciálu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti. **IEA špecificky ocenila značný pokrok SR v oblasti zberu dát na národnej úrovni** (monitorovací systém energetickej efektívnosti). IEA taktiež identifikovala potrebu ďalšieho znižovania emisií CO₂ a na požiadavku SR sa v špeciálnej kapitole venovala tepelnej energetike SR.

Delegácia SR (zľava doprava): R. Mačuga (MHSR), A. Žáková (MHSR), I. Brocková (veľvyslankyňa SM SR pri OECD)
Zdroj: SM SR pri OECD

Dodávky primárnych zdrojov energií postupne klesajú (sledovanie vývoja od 1973-2015), v dôsledku znižujúceho sa využívania uhlia a plynu a zvyšujúceho sa podielu OZE je energetický mix dodávanej energie významne čistejší. Energetická bezpečnosť je najvýznamnejším politickým zámerom a prioritou SR – k jej zlepšovaniu sa okrem diverzifikačných projektov (diverzifikácia trás dodávok) v ropy a plyne podpísali aj rastúce podiely OZE a znižujúce sa podiely uhlia a plynu. Energetická bezpečnosť v plyne bola významne posilnená – budovanie nových cezhraničných kapacít znížila závislosť od ruského plynu (prepojenie CZ umožní prístup k južnému terminálu LNG, prepojenie s HU umožní prístup k „západnému“ plynu, a pod.). Nízkouhlíkové zdroje v SR tvoria 80% výroby elektrickej energie, pričom tento podiel sa má po spustení nového jadrového zdroja do prevádzky v nasledujúcom období (Mochovce - v priebehu roka 2019) zvyšovať. Spustením nového jadrového zdroja sa uvažuje o navýšení produkcie elektrickej energie o 1 GW, čo významne prispeje nielen k vykazovaniu nízkouhlíkových dodávok a využiteľnosti nového cezhraničného prepojenia s HU (vývoz nadbytočnej elektrickej energie do HU), ale aj k zvyšovaniu energetickej bezpečnosti a funkcionalít trhu s elektrickou energiou.

IEA upozorňuje na pretrvávajúce výzvy v sektore elektroenergetiky SR:

- obmedzenie kapacity pripájania nových zdrojov do siete na maximum 10 kW (odôvodnenie SR: hrozba stability sieťových prepojení a bezpečnosti dodávok);
- regulovanie konečných cien pre domácnosti a malé podniky – podľa IEA by mali byť tieto ceny trhového charakteru;
- pretrvávajúca cenová regulácia obmedzuje a) stimuly a efektívnejšie využívanie elektrickej energie, ako aj b) konkurenčné prostredie pre účastníkov maloobchodného trhu a c) znižuje potenciál inteligentných sietí (smart grids);
- pretrvávajúce dotovanie spaľovania uhlia v uholných elektrárnach (z dôvodu udržiavania bezpečnosti sústavy) – IEA odporúča včasné odstránenie technických bariér pre účely eliminácie dotácií tohto typu.

V oblasti prechodu na čistú energetiku SR dosiahla úspešný decoupling emisií CO₂ od HDP. Pravdou je, že emisie klesajú naprieč všetkými sektormi okrem sektora dopravy, v ktorom sa očakáva ich pokračujúci nárast. Obeh tradičných osobných automobilov rastie, ceny elektromobilov ostávajú pomerne vysoké. V tejto súvislosti IEA odporúča zvážiť implementáciu systému bonus-malus, vrátane poplatkov za preťaženie premávky.

259. zasadnutie Riadiacej rady Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD

Zdroj: IEA

Členovia Riadiacej rady IEA na ostatnom zasadnutí v júni 2018 pokračovali v diskusiách o plnení ministerských mandátov, ktoré boli po Ministeriáli IEA v novembri 2017 schválené písomnou procedúrou pred koncom roka 2017. Riadiaca rada (GB) schválila predbežný časový harmonogram ich plnenia počas nasledujúceho obdobia. GB bola informovaná o aktivitách **iniciatívy CEM** (Clean Energy Ministerial), ktorej administratívnu podporu poskytujú IEA SEKR, ako aj o návrhu na vytvorenie Medzinárodného uzla (hub) pre energetickú efektívnosť **International Energy Efficiency Hub** ako špecifickej aktivity IEA. GB bola tradične informovaná o aktuálnych výzvach na energetických trhoch.

Vývoj na energetických trhoch

ROPA - Apríl 2018 sa vyznačoval mierne zníženým globálnym dopytom (oproti marcu 2018 - z 1,5 mb/d globálny dopyt po rope klesol na 1,4 mb/d). Celosvetová produkcia bola v apríli stabilizovaná na úrovni 98 mb/d, krajiny mimo OPEC zaznamenali zvýšenie o 1,78 mb/d (vďaka USA) a krajiny OPEC dosiahli celkovú úroveň outputu 31,65 mb/d (zníženie o 130 kb/d oproti marcu 2018). Komerčné zásoby ropy krajín OECD ďalej klesali. Medzimesačne bol zaznamenaný pokles o 26,8 mb, čím koncom marca 2018 bolo deklarovaných 2819 mb (najnižšia úroveň od marca 2015). Termínované akcie ICE Brent a NYMEX WTI v poslednom období vzrástli o viac ako 10 USD za barel od začiatku tohto roka – ceny sa približujú k 80 USD za bbl. SEKR taktiež upozornil na dva možné krízové scenáre výpadkov v dodávkach – zo strany Venezuely a Iránu (v dôsledku nových sankcií USA voči Iránu).

PLYN - Sekretariát informoval členov GB o zisteniach tohtoročnej **Správy o plyne** (Gas 2018 Report), ktorá bola koncom júna 2018 oficiálne vydaná v USA (Washington DC). Správa poskytuje tradičný prehľad na svetových trhoch s plynom – dopyt, dodávky, produkcia, obchodovanie – s výhľadom do r. 2023. Informáciu dôležitých zistení tejto Správy IEA nájdete v samostatnom článku nižšie (str. 27)

OBNOVITEĽNÉ ZDROJE (OZE) - Sekretariát informoval členov GB o najnovšom vývoji na trhu s OZE, konkrétne ohľadom implikácií zapájania variabilných OZE technológií do elektrizačných sústav. Elektrizačné sústavy sa vyznačujú systémovými dôsledkami na zabezpečenie energetickej bezpečnosti, najmä bezpečnosti dodávok elektrickej energie, na ktoré sú prijaté konkrétne politické rámce, trhové pravidlá a predpisy. Zapájanie variabilných OZE do sústav poukazuje na to, že tieto politické rámce a pravidlá nemusia byť vhodné na to, aby poskytovali spotrebiteľom spoľahlivosť za najnižšiu cenu, najmä pri rešpektovaní environmentálnych obmedzení. Preto IEA prichádza s definíciou nového termínu „transformácia elektrizačných sústav“ (power system transformation – PST) – kde PST predstavuje spoločné úsilie smerom k zdokonaleniu politických, trhových a regulačných rámcov, aby boli vhodné pre moderné energetické systémy. IEA prináša nový pohľad na prehodnotenie organizačnej štruktúry energetických systémov predovšetkým v sektore elektroenergetiky, v ktorom sa úlohy a zodpovednosti rôznych účastníkov menia. Strategický a dobre riadený PST systém je podľa IEA rozhodujúci pre zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektrickej energie v moderných energetických systémoch. V tejto súvislosti IEA hlbšie narába s flexibilitou elektrizačných sústav – analyzuje jej opodstatnenie ako aj implikácie jej nedostatku.

Clean Energy Ministerial (CEM)

CEM počnúc rozhodnutím GB z júna 2016 prešiel pod štruktúru IEA a je teda plne funkčný v sídle IEA s vlastným SEKR. Na tomto zasadnutí riaditeľ CEM informoval o hlavných výstupoch z deviatej ministerskej schôdze CEM9, ktorá sa konala koncom mája 2018 v Kodani. Na tejto schôdzi ministri CEM predĺžili tejto iniciatíve mandát do 30. júna 2022. V tejto súvislosti členovia GB IEA diskutovali o náležitostiach pôsobenia Sekretariátu CEM v priestoroch IEA. SR nie je členom iniciatívy CEM.

Viac informácií o iniciatíve CEM: <http://www.cleanenergyministerial.org/>

International Energy Efficiency Hub

SEKR IEA informoval o prograse vytvorenia Medzinárodného uzla (hub) pre energetickú efektívnosť ako špecifickej aktivity IEA (v súlade s čl. 65 I.E.P. o špeciálnej aktivite). Tento Hub má nahradiť iniciatívu Medzinárodného partnerstva pre spoluprácu v oblasti energetickej efektívnosti (IPEEC), ktorej mandát vyprší v máji 2019. Hub bude mať vlastnú identitu, rozhodovanie a rozpočet. Členská základňa bude tvorená z radov ČK IEA, IPEEC a G20. SR zatiaľ nebude tvoriť túto členskú základňu.

Viac informácií o súčasnej iniciatíve IPEEC: <https://ipeec.org/>

Viac informácií o aktivitách IEA v oblasti energetickej efektívnosti:
<https://www.iea.org/topics/energyefficiency/>

Výročná správa IEA/OECD o plyne (s vyhlídkou do r. 2023)

Zdroj: IEA

Rok 2017 sa vyznačoval silným rastom celosvetového dopytu po zemnom plyne (nárast o 3%), a to najmä vďaka Číne, ktorej dopyt medziročne vzrástol o 14,5%. **Európa taktiež zaznamenala výrazný rast dopytu (6%)**, ktorý bol čiastočne podmienený silnejšou zimou. Dopyt po zemnom plyne zostal stabilný v Japonsku a Kórei, zatiaľ čo v USA klesol kvôli nižšej spotrebe elektrickej energie a vyššiemu prínosu obnoviteľných zdrojov. Celosvetový trh so zemným plynom v priebehu výhľadového obdobia (t.j. do r. 2023) presiahne úroveň 4 tcm, pričom priemerná ročná miera rastu v nasledujúcich piatich rokoch dosiahne 1,6%, čím sa podľa IEA do roku 2023 kapacita navýši o 380 bcm. Priemysel bude hlavnou hnacou silou rastu dopytu po zemnom plyne, po ktorej nasleduje výroba elektrickej energie. Dopyt po plyne v priemyselnom sektore (vrátane neenergetických aplikácií) bude podľa IEA projekcií rásť v priemere o 2,6% a do roku 2023 bude predstavovať 40% nárastu spotreby. Výroba elektrickej energie z plynu by sa mala na zvýšenom dopyte v nasledujúcom päťročnom období podpísať na priemernom náraste o 0,9%.

USA sa po Číne stanú druhým najväčším prispievateľom do rastu spotreby zemného plynu s priemernou mierou rastu 1,6% ročne, čo predstavuje 20% rastu globálnej spotreby. Očakáva sa, že **európske a euroázijské trhy budú v nasledujúcich piatich rokoch mierne klesať**, zatiaľ čo Latinská Amerika a Afrika budú rásť priemerne o 1,6% a 2,3% ročne.

Región Severnej Ameriky

Pozícia USA na trhu s plynom sa umocní najmä tým, že sa vyšplhajú na najvyššiu priečku producentov tejto komodity – USA sa v nasledujúcom päťročnom období stanú najvýznamnejším prispievateľom k rastu

produkcie zemného plynu s viac ako 170 bcm, čo predstavuje objem súčasnej produkcie Latinskej Ameriky. Celkovo bude Severná Amerika tvoriť takmer polovicu celkového rastu produkcie do roku 2023. Produkciu fosílnych palív v USA z bridlicových zdrojov riadi ropa a rastúci podiel plynu. Tento nárast v USA povedie k zvýšeniu domácej spotreby, ale aj k vyhľadávaniu nových odberateľov – cez plynovod do Mexika alebo prostredníctvom vývozu LNG.

Európa

Európska domáca produkcia bude ďalej postupne klesať s postupným vyradením oblasti Groningen. Klesajúci trend európskej produkcie plynu bol narušený v roku 2017 vďaka silnému nárastu nórskej produkcie (nárast o 6,6% na 124 bcm) a spusteniu nových produkčných polí v UK, čím sa podarilo kompenzovať pokles holandskej produkcie. Zatiaľ čo sa predpokladá, že produkcia Nórska zostane stabilná, vývoj v UK a NL sa podpíše pod pokračujúci pokles produkcie plynu v Európe – v UK má produkcia postupne klesať a NL vláda bude urýchľovať plán uzavretia oblasti Groningen. **Do roku 2023 úroveň produkcie plynu v Európe klesne na úroveň zo začiatku 90. rokov a závislosť Európy od dovozu plynu sa podstatne zvýši (ukončenie prevádzky polí v Groningen a postupné vyčerpanie domácej produkcie).** Počas naprojektovaného obdobia by sa dodávky plynu v Európe mali do roku 2023 zvýšiť o 30 bcm a dosiahnuť celkovú úroveň 310 bcm. Tieto dodávky by mali predstavovať kombináciu využitia nového plynovodu z južného plynového koridoru, dodatočného LNG a dodávky plynu od tradičných dodávateľov.

Eurázia

Produkcia na strane krajín Eurázie sa má podľa projekcií IEA do roku 2023 zvyšovať nižším tempom - pod 1% ročne - čo je nižšie ako vývoj výrobných kapacít, ktorý v dôsledku investícií z Ruska do výskumu a výroby (zameraných na dlhodobjšie vývozné odbytká) bude rásť vyšším tempom. Tieto plány zo strany RF majú zvýšiť využitie zvyšnej výrobnéj kapacity Ruska. Rast produkcie plynu v iných vyvážajúcich regiónoch (Blízky východ, Afrika, Latinská Amerika) bude v nadchádzajúcom päťročnom období motivovaný hlavne požiadavkami domácich trhov, a nie rozvojom vývozných kapacít.

Vyhliadky pre LNG

Podiel LNG v rámci globálneho obchodu so zemným plynom sa má zvýšiť z 35% (2017) na 39% (do roku 2023). Rozvíjajúce sa ekonomiky by sa na raste dovozu LNG mali podieľať viac ako 85% (región Ázie s dominantnou pozíciou). Traja najvýznamnejší producenti LNG (Austrália, Katar, USA) majú do r. 2023 vyvážať 60% svojej produkcie LNG cez vlastné modely exportných obchodov (cca 100 bcm každý z nich). Ďalším exportérom LNG bude Rusko, ktorého vývozné objemy budú značne nižšie (cca 37 bcm).

Viac o správe na: <https://webstore.iea.org/market-report-series-gas-2018>

Medzinárodné zasadnutie IEA/OECD na vysokej úrovni o jadrovej energii

p. riaditeľka A. Žáková, MHSR (druhý rad, štvrtá zľava)

Zdroj: IEA

Dňa 28. júna 2018 sa na pôde Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) OECD uskutočnilo **medzinárodné zasadnutie na vysokej úrovni o jadrovej energii**. Podujatie bolo rozdelené do troch tematických oblastí, v rámci ktorých mali účastníci možnosť diskutovať o **súčasných globálnych energetických výzvach v jadrovej energetike, úlohe a pozícii jadrovej energetiky na súčasných trhoch s elektrickou energiou** a taktiež bol priestor pre

prítomných tvoriť dialóg ohľadom **budúcnosti jadrovej energie na meniacej sa globálnej energetickej mape**. Tento typ podujatia na vysokej úrovni venovaný špecificky oblasti jadrovej energetike sa uskutočnil po prvýkrát. Na podujatí sa okrem vysokých predstaviteľov členských krajín IEA a zástupcov Sekretariátu Agentúry OECD pre jadrovú energiu (NEA) zúčastnili aj experti z priemyslu a akademickej obce. Vedúcou delegácie SR bola A. Žáková, riaditeľka odboru medzinárodných vzťahov v energetike MH SR.

Tento formát podujatia umožnil preskúmať budúcnosť jadrovej energie na vyspelých trhoch s energiou, vrátane dôsledkov na energetickú bezpečnosť, hospodárstvo a životné prostredie. **Budúcnosť jadrovej energie čelí výzvam, najmä na vyspelých trhoch s elektrickou energiou, kde sa starnúca jadrová flotila stretáva s rastúcou konkurenciou, zvýšenými bezpečnostnými požiadavkami a v niektorých prípadoch aj s opozíciou verejnosti.** So súčasným politickým rámcom a obmedzenými investíciami do nových elektrární sa predpokladaný podiel jadrovej energie na energetickom mixe na týchto trhoch bude podľa projekcií IEA výrazne znižovať.

SR informovala o cieľoch energetickej politiky v oblasti jadrovej energie, ktoré počítajú s dostavbou dvoch jadrových blokov v Mochovciach, čím sa potvrdí podstatná úloha jadrovej energie na slovenskom energetickom mixe. V súvislosti s plnením ambiciózných plánov dekarbonizácie národných hospodárstiev je **podľa SR nevyhnutné, aby jadrová energetika bola neoddeliteľnou súčasťou pokračujúceho dialógu o udržateľnom globálnom energetickom systéme, nakoľko bez jadrovej energie sa výzvy dekarbonizácie v najbližších desaťročiach nevyriešia.** Pre Slovensko a ďalšie členské štáty EÚ, má a naďalej bude mať, jadrová energetika význam nielen z hľadiska bezpečnosti energetickej dodávky, ale aj z pohľadu prechodu na nízkouhlíkovú ekonomiku.

Zľava doprava: A. Žáková (MH SR), B. Žemberová (SM SR pri OECD)

Zdroj: SM SR pri OECD

Deviate núdzové cvičenie IEA/OECD v ropnej pripravenosti

Zdroj: IEA

V dňoch 28. – 29. júna 2018 sa na pôde Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) realizovalo **vyvrcholenie núdzového cvičenia ropnej pripravenosti**, ktoré bolo spustené začiatkom tohto roka. Jedná sa v poradí o deviate cvičenie tohto typu, uskutočňuje sa s dvojročnou periodicitou a jeho **cieľom je prostredníctvom simulovaných krízových udalostí precvičiť núdzovú pripravenosť členských krajín IEA v prípade výpadku produkcie alebo dodávok ropy a ropných výrobkov.**

Zľava doprava: J. Kristín (EOSA), B. Žemberová (SM SR pri OECD)
Zdroj: SM SR pri OECD

Za SR sa tohto cvičenia zúčastnil zástupca z Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov Jakub Kristín, ktorý v rámci tohto cvičenia predsedal jednej zo simultánne zasadaúcich skupín (breakout group) zaoberajúcej sa hypotetickými krízovými scenármi (precvičované hypotetické scenáre: kyber útok na najväčší exportný terminál v Saudskej Arábii, zablokovanie vstupného prielivu pre námornú dopravu do Ázie pri Singapure, požiare v Kanade).

Energetická bezpečnosť patrí medzi najvyššie priority SR v oblasti energetickej politiky a jej zlepšovaniu výrazne prospievajú pravidelné cvičenia núdzovej pripravenosti IEA. IEA prostredníctvom mechanizmu núdzovej pripravenosti, v rámci ktorého musia členské krajiny IEA podstúpiť pravidelné previerky v päťročných cykloch (kontrola aktuálneho stavu systémov strategických energetických zdrojov – ropy, plynu a elektroenergetiky a vyhodnotenie stavu pripravenosti a reakčnej schopnosti krajín v núdzových situáciách), realizuje núdzové cvičenia (emergency response exercise), v rámci ktorých sú riešené simulované výpadky či už v produkcii alebo dodávkach ropy. Tento typ cvičení sa realizuje s periodicitou raz za dva roky a práve začiatkom tohto roka sa spustilo vyššie uvedené deviate v poradí.

Účasť zástupcu z NEA/OECD na v poradí trinástom rokovaní Európskeho jadrového fóra, 4. – 5. júna 2018 v Bratislave

V dňoch 4. – 5. júna sa v priestoroch Národnej rady Slovenskej republiky v budove na Župnom námestí konalo v poradí **trináste rokovaní Európskeho jadrového fóra**. Fórum je spravidla organizované pod záštitou Európskej komisie a pod vedením predsedov vlád Slovenskej republiky a Českej republiky. **Fórum na úrovni premiérov, ministrov a najvyšších predstaviteľov najdôležitejších energetických spoločností sa venovalo témam budovania jadrovej expertízy a inováciám v jadrovej energetike.** Taktiež poskytlo priestor na diskusiu o bezpečnosti a financovaní jadrovej energetiky ako aj o spolupráci na európskej úrovni. Fóra sa zúčastnil aj zástupca NEA/OECD, H. Paillere, riaditeľ Divízie NEA pre rozvoj jadrových technológií a ekonomiku, ktorý v druhom odbornom paneli dňa 5. júna 2018 diskutoval na tému malých modulárnych reaktorov.

Malé modulárne reaktory (MMR) sa môžu uplatniť vo vykurovaní miest, zásobovaní priemyselných parkov, či odsolovaní morskej vody. Aj experti z odvetvia však vyjadrujú pochybnosti o ich nákladovej efektívnosti a prevádzkovej bezpečnosti, nakoľko podľa odborníkov diskutujúcich na horeuvednom paneli sa zhodli na tom, že MMR nie sú alternatívou k veľkým jadrovým elektrárnam. Majú skôr napĺňať špeciálne potreby miest: dodávať energiu na ich vykurovanie, na dekarbonizáciu mestskej dopravy či na odsolovanie morskej vody. Nad reaktormi s výkonom do 300 MWe, ktoré by sa mali vyrábať v továrňach, však visia rovnaké pochybnosti ako nad novými vysokokapacitnými JE. Zatiaľ nepresvedčili svojou nákladovou efektívnosťou, ani prevádzkovou bezpečnosťou. Oboje sa ukáže v najbližších rokoch, kedy majú do prevádzky vstúpiť prvé

modely. S kritikou sa na MMR pozeral aj Henri Palliere (NEA/OECD), ktorý tvrdil, že MMR nie sú zázračným riešením a nepovažuje ich za alternatívu k veľkým JE. „Existujú príklady (vysokokapacitných) reaktorov postavených v rámci rozpočtu a na čas,“ povedal H. Paillere. Spomenul takmer dokončené alebo dokončené projekty v Spojených arabských emirátoch a Číne. MMR môžu byť podľa Paillerea vhodné pre dekarbonizáciu vykurovania.

Zdroj:

https://sk.euractiv.eu/wpcontent/uploads/sites/8/specialreport/SPECIAL_201806_Europske-jadrove-forum-2018.pdf

»» ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ««

Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Norbert Kurilla absolvoval na okraj Ministerského zasadnutia Rady OECD bilaterálne stretnutia

Minister ekologickej a solidárnej transformácie FR, **N. Hulot** so štátnym tajomníkom ministerstva životného prostredia SR, **N. Kurillom** (vpravo)

Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 31. mája 2018 absolvoval na okraj Ministerského zasadnutia Rady OECD (MCM) štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR, Norbert Kurilla bilaterálne rokovania s **ministrom ekologickej a solidárnej transformácie Francúzska, N. Hulotom**, zástupcom riaditeľa Direktoriátu OECD pre životné prostredie **A. Coxom**, viceministrom Mexika pre životné prostredie **R. Lacym** (od 1. augusta vymenovaným na post riaditeľa Direktoriátu OECD pre životné prostredie), **A. Vanagou**, viceministerkou Lotyšska pre životné prostredie a **K. Kitamori**, riaditeľkou Divízie OECD pre zelený rast).

Štátny tajomník N. Kurilla pogrataloval R. Lacymu k jeho vymenovaniu na novú pozíciu a poďakoval A. Coxovi za doterajšiu spoluprácu, ktorú ohodnotil ako veľmi pozitívnu a nadštandardnú. Partneri prediskutovali **spoluprácu MŽP SR a ENV OECD najmä v oblasti zdrojovej efektívnosti, obehového hospodárstva a prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo**. Štátny tajomník N. Kurilla pozval R. Lacyho na 25. výročné zasadnutie OECD GREEN Action Task Force, ktoré sa bude konať v dňoch 22. – 23. októbra 2018 v Bratislave, ako aj na najbližšiu konferenciu T2gE začiatkom novembra 2018. R. Následne partneri prediskutovali spoločný projekt MŽP SR-IEP a ENV OECD zameraný na prepojenie udržateľnej ekonomiky na Slovensku s kvalitným životným prostredím,

najmä prostredníctvom mapovania negatívnych externalít a správneho nastavenia ekonomických nástrojov na zmiernenie ich dopadov.

Bilaterálne stretnutia sa týkali nasledovných tém:

- (1) PodĎakovanie N. Hulotovi za podporu environmentálneho bloku v rámci MCM a záväzkov SR v tejto tradícii pokračovať aj počas slovenského predsedníctva v roku 2019;
- (2) Spoločný projekt MŽP SR - IEP a Direktoriátu OECD pre životné prostredie (ENV OECD): forma jeho priebehu na jeseň 2018 a jar 2019, angažovanosť Sekretariátu OECD;
- (3) Budúca spolupráca s Direktoriátom OECD pre životné prostredie (2. polrok 2018 a rok 2019) a pozvanie R. Lacyho do Bratislavy;
- (4) Príprava 25. výročného zasadnutia Pracovnej skupiny OECD Green Action v Bratislave: program zasadnutia, high-level vystupujúci, očakávaná účasť, sprievodný program;
- (5) Bilaterálna spolupráca Slovenska a Lotyšska v oblasti životného prostredia.

Štátny tajomník N. Kurilla na záver MCM 2018 viedol delegáciu SR počas časti venovanej multilateralizmu na riešenie výziev v oblasti biodiverzity a klimatických zmien a bol *lead speaker-om break-out* skupiny *Efektívnosť zdrojov a prechod na obehové hospodárstvo*.

Slovenská republika predstavila v OECD pokrok dosiahnutý v oblasti environmentálnej politiky

V dňoch 23. – 24. mája 2018 sa v priestoroch OECD v Paríži konalo **zasadnutie Pracovnej skupiny OECD pre biodiverzitu, vodu a ekosystémy**. V rámci úvodného okrúhleho stola prezentovala L. Rástocká, zástupkyňa Odboru záležitostí EÚ Ministerstva životného prostredia SR pokrok Slovenska v oblasti životného prostredia a politik v tejto oblasti za posledné obdobie.

Medzi hlavné odprezentované témy patrili: environmentálna politika SR, výsledky Strednodobého prehľadu environmentálnej výkonnosti SR, prijatie dokumentu Hodnota je voda: Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, organizácia Výročného zasadnutia Pracovnej skupiny OECD Green Action v Bratislave v dňoch 22. – 23. októbra 2018, či informácia o nadchádzajúcom predsedníctve SR na Ministerskom zasadnutí Rady OECD v roku 2019 a o predsedníctve Slovenska v OBSE v roku 2019. Ďalšie krajiny, ktoré prezentovali ich najnovší vývoj v oblasti biodiverzity, vody a ekosystémov boli Spojené kráľovstvo a Lotyšsko.

Zasadnutie bolo o. i. zamerané na nasledovné témy: nové potenciálne kontaminanty, prepojenie poľnohospodárstva, biodiverzity a ekosystémov, cyklus dusíka a preskúmanie politiky týkajúcej sa dusíka, iniciatíva zeleného rozpočtu, využívanie pôdy, zmierňovanie klímy, ekosystémy a potraviny, vodné financie či hodnotenie vplyvu a nákladová efektívnosť politík v oblasti biodiverzity. Pred zasadnutím skupiny sa konal aj workshop o nástrojoch zelených rozpočtových politík, kde Sekretariát OECD poskytol prehľad a aktualizáciu Parížskeho rámcového programu pre zelené rozpočtové politiky (viac informácií v ďalšom článku).

Nový projekt OECD zameraný na financovanie budúcej infraštruktúry, ktorá zohľadňuje zmenu klímy a je v súlade s cieľmi Parížskej dohody

V spolupráci s Programom Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) a Svetovou bankou (WB) spustila OECD nový program s názvom „Financovanie budúcnosti zohľadňujúce zmenu klímy: prehodnotenie infraštruktúry“, ktorého cieľom je **identifikácia prelomových zmien s potenciálom podporiť vlády jednotlivých krajín pri posune z postupného prístupu financovania prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo na transformačnú agendu potrebnú pre okamžité a rozhodné opatrenia**. Dňa 5. júna 2018 boli zástupcovia stálych misií členských štátov pri OECD zodpovední za oblasť životného prostredia informovaní o spustení tohto projektu A. Coxom a V. Marchal zo Sekretariátu OECD (na strane UNEP je za projekt zodpovedný J. Chebly a za WB C. Ramstein).

Nemecké federálne ministerstvo životného prostredia, ochrany prírody a jadrovej bezpečnosti (BMU), ktoré tento projekt financuje prostredníctvom dobrovoľného finančného príspevku vo výške **1,2 milióna eur**, navrhlo jeho spustenie ako **odpoveď na mandát Akčného klimatického a energetického plánu G20 z Hamburgu pre rast, ktorý požiadal tri partnerské organizácie o zhodnotenie a analýzu aktuálne prebiehajúcich verejných a súkromných aktivít v rámci zoskupenia G20 podporujúcich súlad finančných tokov s cieľmi Parížskej dohody (PA) a identifikujúcich príležitosti pre rozšírenie týchto snáh**. Práca stavia na základe tvorením zisteniami publikácie OECD z roku 2017 „Investing in Climate, Investing in Growth“, ktorá preukázala, že krajiny G20 môžu dosiahnuť silný a inkluzívny ekonomický rast aj pri presmerovaní svojich hospodárstiev na cesty rozvoja s nízkymi emisiami skleníkových plynov a vysokou odolnosťou na vplyvy zmeny klímy.

Očakáva sa, že sa počas najbližších 15 rokov investuje do infraštruktúry približne 95 biliónov USD, čo je suma presahujúca všetky doterajšie investície. Infraštruktúra, ktorá sa v súčasnosti plánuje a buduje, je

dôležitou súčasťou budúcnosti planéty zohľadňujúcej zmenu klímy a tvorí jadro silnejšieho ekonomického rastu, zlepšenej produktivity a zvýšeného blahobytu. Napriek tomuto faktoru sú však **investície v mnohých krajinách v posledných dekádach chronicky nedostačujúce**.

Keďže jedným z cieľov PA je, okrem iného, posilniť globálnu odpoveď na hrozby zmeny klímy v kontexte udržateľného rozvoja a snahy odstrániť chudobu, je projekt zameraný na potrebné **transformačné zmeny finančných tokov v záujme plnenia týchto cieľov**. Aktuálne prijímané rozhodnutia, týkajúce sa výberu investícií vymedzia nielen pravdepodobnosť dosiahnutia cieľov PA, ale aj budúcu udržateľnosť planéty. Z tohto dôvodu je súčasná doba jedinečnou príležitosťou pre angažovanosť rozhodujúceho prechodu pre klimaticky inteligentný a inkluzívny rozvoj.

Cieľom iniciatívy je **identifikácia rozsahu, v akom sú existujúce politiky** (napr. klimatické, energetické, či inovačné), inštitucionálna štruktúra (napr. plánovanie infraštruktúry) a **finančné systémy zosúladené s cieľmi PA a SDGs, tj.:**

- Zmena existujúceho nastavenia a zmýšľania o povahe a rozsahu nízkouhlíkového prechodu, využívajúc strategické výhľadové plánovanie (foresight) pre identifikáciu;
- Odstránenie prekážok a problémov medzi rozličnými komunitami.

Workshop Financovanie budúcej klímy

V dňoch 28. – 29. júna 2018 sa v OECD konal **Workshop o zosúladovaní finančných tokov s PA** pre národných delegátov krajín OECD, ktorého cieľom bola **diskusia o potenciálnych prelomových zmenách a možnostiach urýchlenia prijímania opatrení v tejto oblasti**. Slovenská republika bola zastúpená **J. Škultétym, riaditeľom Odboru politiky zmeny klímy** Ministerstva životného prostredia SR (na fotografii). V rámci programu workshopu rezonovali témy ako usmernenie v neistotách týkajúcich sa nízkoemisnej budúcnosti, uvoľnenie inovácií v technológiách, biznis modeloch a financiách, transformácia finančného systému, úprava financovania rozvoja, posilnenie postavenia miest, zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti, správne meranie úspešnosti, dlhodobé strategické plánovanie (spolu s 2050 Pathways Platform) či implementácia spravodlivého prechodu.

Viac informácií je dostupných na webstránke projektu <http://www.oecd.org/environment/cc/climate-futures> a tiež na webstránke OECD o jej aktivitách spojených s environmentálnou agendou zoskupenia G0 <http://www.oecd.org/environment/cc/g20-climate.htm>.

M. Pažinková (SM SR pri OECD) a J. Škultétym (MŽP SR)

Zdroj: SM SR pri OECD

OECD spustila Parížsky rámcový program pre zelené rozpočtové politiky

Zdroj: www.shutterstock.com

V OECD sa konal brifing o cestovnej mape Parížskeho rámcového programu pre zelené rozpočtové politiky (Paris Collaborative on Green Budgeting – PCGB), ktorý viedla G. Ramos, Chief of Staff OECD a A. Cox, zastupujúci riaditeľ Direktoriátu OECD pre životné prostredie. Zúčastnených informovali o základnej charakteristike PCGB, jeho cieľoch, ako aj o aktuálnej prebiehajúcej a budúcej práci OECD v rámci neho.

PCGB bol spustený GT OECD, A. Gurríom počas parížskeho klimatického samitu „One Planet Summit“ dňa 12. decembra 2017. Podporuje efektívnejšie politiky na mobilizáciu financií

a na posilnenie prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. **Zmena klímy bude mať zásadný vplyv na národné rozpočty** jednotlivých krajín, ale ich vlády zatiaľ nedisponujú nástrojmi na zhodnotenie environmentálnych vplyvov na národné rozpočty. Spustenie tejto klimatickej iniciatívy je tak prvou medzisektorovou iniciatívou medzi viacerými krajinami v záujme **podpory vlád pri ozelenovaní ich národných fiškálnych politík, a na zahrnutie záväzkov Parížskej dohody, cieľov v oblasti biodiverzity z Aichi a ďalších zelených cieľov do národných rozpočtových politík.** Jej zasadnutia bude zvolávať OECD, úzko spolupracujúc v rámci partnerstva s ministrami životného prostredia Francúzska (N. Hulot) a Mexika (R. Pacchiano). Program zahŕňa úzku spoluprácu direktoriátov OECD – daňového a pre fiškálne rámce, ekonomického, environmentálneho a pre správne riadenie a spravovanie.

Spájajúc prácu na environmentálnych politikách a v boji so zmenou klímy, rozpočtových a daňových politikách (zahŕňajúc stanovenie ceny uhlíka), zelených účtoch a inkluzívnom udržateľnom raste, hlavným cieľom iniciatívy bude **navrhnuť nové nástroje podporujúce krajiny pri zabezpečovaní súladu s Parížskou dohodou a SDGs č.14 a 15. Zelené rozpočtové politiky predstavujú zásadnú zmenu v zmýšľaní a konaní vlád jednotlivých krajín** v tejto páľčivej výzve súčasnosti. Ich dôležitosť je zdôraznená aj v ďalších publikáciách OECD, ako napríklad [Aligning Policies for a Low-Carbon Economy](#) (2015), či [Investing in climate, investing in growth](#) (2017), ktorá je výstupom spoločného projektu medzi OECD a nemeckým predsedníctvom G20, podporujúcim lepšie porozumenie ekonomickým a investičným dopadom prechodu na nízkouhlíkové a zmene klímy odolné hospodárstvo.

Ciele PCGB

- Posilnenie financovania opatrení na ochranu klímy;
- Posilnenie financovania záväzkov spojených s dosahovaním uhlíkovej neutrality a prechodu na ekologické a inkluzívne hospodárstvo;
- Podpora investícií prostredníctvom zelenších rozpočtových politík a financovania čistej energie;

- Podpora krajín pri prijímaní rozpočtových rozhodnutí s pohľadom na podporu zeleného rozpočtovania a financovania;
- Presadenie zeleného rozpočtovania ako elementu prirodzene sprevádzajúceho tvorbu rozpočtu.

Čo je environmentálne zodpovedný alebo zelený rozpočet?

Zdroj: www.shutterstock.com

Environmentálne zodpovedný alebo zelený rozpočet využíva nástroje navrhovania rozpočtových politík v záujme podpory dosahovania environmentálnych cieľov. Takéto nástroje zahŕňajú hodnotenie vplyvu rozpočtových a fiškálnych politík na životné prostredie, a tiež posudzovanie ich koherentnosti s plnením národných a medzinárodných záväzkov. Zelené rozpočtovanie môže zároveň prispieť k vecnej diskusii založenej na dôkazoch, okrem iného aj v oblasti udržateľného rastu.

Program na medzinárodnej úrovni spája prácu v oblasti environmentálnych politík a zmeny klímy, rozpočtových a daňových politík, zelených účtov a inkluzívneho a udržateľného rastu. Jeho cieľom bude **pracovať na definíciách a metodológiách podporujúcich národné prístupy k zelenému rozpočtovaniu a vyvinúť výstupy zlepšujúce koordinované národné a medzinárodné navrhovanie politík.**

PCGB bude navrhovať praktické a pragmatické prístupy, ktoré môžu byť implementované v rámci existujúcich národných rámcov, a ktoré budú efektívne pri vytváraní signálov činnosti a zodpovednosti. OECD vníma, že transformácia rozpočtového systému a systému príjmov predstavuje pre krajiny OECD výzvu na viac desaťročí.

OECD plánuje spoločne s FR, MX a Bloomberg Philantropies predstaviť PCGB a posun v rámci neho na druhom One Planet Summit-e, ktorý sa bude konať v septembri 2018 v NYC, USA. Takýto horizont vytvorí rámec zodpovednosti a vyvinie tlak na plnenie záväzkov, ako aj na angažovanie nových aktérov.

Ako sa stať členom PCGB?

PCGB má záujem o úzke partnerstvo s vládami krajín OECD (prípadne nečlenské krajiny OECD) v záujme spolunavrhovať praktické a pragmatické prístupy, ktoré rozohýbajú zelené rozpočtovanie. V praxi to bude zahŕňať konzultácie s národnými finančnými a environmentálnymi expertmi pri vyvíjaní nových praktických a účinných nástrojov a metód.

Sekretariát OECD, Francúzsko a Mexiko vyzvali ďalšie krajiny OECD k pripojeniu sa k tejto iniciatíve (dobrovoľné finančné príspevky sú vítané). Krajiny OECD vyjadrili tomuto projektu veľkú podporu na zasadnutí Výboru OECD pre environmentálnu politiku (EPOC) a počas Spojeného zasadnutia OECD daňových a environmentálnych expertov (JMTEE).

www.istockphoto.com

»» ZDRAVOTNÍCTVO ««

OECD zverejnila štatistické údaje o zdravotnom stave obyvateľov členských krajín OECD pre rok 2018

Online databáza publikácie „OECD Health Statistics 2018“ bola zverejnená dňa 28. júna 2018 a predstavuje **najkomplexnejší zdroj porovnateľných štatistík o zdravotnom stave a zdravotníckych systémoch naprieč krajinami OECD**. Je dôležitým nástrojom pri vypracúvaní komparatívnych analýz a pre poučenie sa z medzinárodných porovnaní rozličných zdravotníckych systémov.

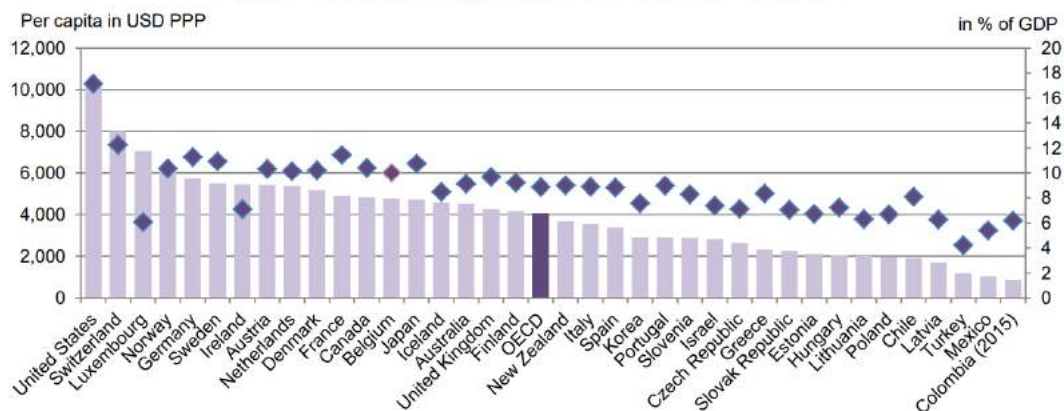
Najvyhľadávanejším údajom v rámci štatistických údajov týkajúcich sa zdravia obyvateľov a zdravotníctva sú **výdavky jednotlivých krajín OECD na zdravotníctvo**. Nové údaje a analýza OECD o výdavkoch na zdravotníctvo poukazujú na fakt, že v roku 2016 ich objem vzrástol najrýchlejším tempom za posledných rokov, s ešte vyšším rastom očakávaným v roku 2017.

Výdavky na zdravotnú starostlivosť sa v roku 2016 zvýšili v priemere o 3,4%, čo je najvyššia miera od roku 2009, avšak stále nižšia v porovnaní s obdobím pred krízou (Pozn.: Napriek spomaleniu rastu výdavkov na

zdravotníctve po kríze sú obavy o fiškálnej udržateľnosti zdravotníckych údajov rozsiahle). Predbežný odhad pre rok 2017 očakáva nárast výdavkov aj keď v nižšej miere – 2,5%. **Výdavky na zdravotníctvo predstavovali v roku 2016 v krajinách OECD v priemere 8.9% HDP**, čo by malo ostať nezmenené aj v roku 2017. Najvyššie výdavky na zdravotníctvo sú v USA – až 17,2% HDP a najnižšie v Turecku – len 4,2% HDP.

V prepočte na obyvateľa by mali v roku 2017 dosiahnuť výdavky na zdravotníctvo v priemere 4069 USD (viď graf „Figure 2“). Táto suma je približne o 70% vyššia v porovnaní so sumou, ktoré krajiny OECD alokujú na vzdelanie každého obyvateľa. Očakáva sa, že v USA prvýkrát presiahnu v roku 2017 výdavky na jedného obyvateľa 10 000 USD. **Dane a príspevky na sociálne zabezpečenie financujú viac ako 2/3 výdavkov na zdravotníctvo v krajinách OECD.**

Figure 2. Health spending per capita and as share of GDP, 2017

Note: Data for 2017 was estimated by the Secretariat for those countries that were not able to provide this information. PPP stands for Purchasing Power Parities and adjusts health expenditure for differences in price levels between countries.

Source: OECD Health Statistics 2018.

Celkový nárast výdavkov na zdravotníctvo bol v roku 2016 poháňaný najmä navýšením v oblasti ambulantného poskytovania zdravotnej starostlivosti (+4,4%), dlhodobej zdravotnej starostlivosti (+3,0%), maloobchodného farmaceutického sektoru (+2,8%) a nemocničnej starostlivosti (+2,2%).

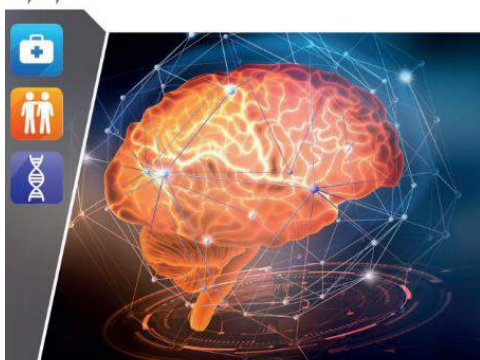
OECD uviedla, že faktory ako **vplyvy starnúceho obyvateľstva či sledovanie finančného zaťaženia domácností sťažujú tradičný systém spracúvania štatistik** o výdavkoch na zdravotníctvo.

Prečítajte si informačnú brožúru o výdavkoch v zdravotníctve a najnovších trendoch v tejto oblasti [TU](#). Dostaňte sa jedným kliknutím k rozsiahlej štatistickej databáze OECD [TU](#). Získate tak priamy prístup k online databázam o výdavkoch na zdravotníctvo, zdravotnom stave, zdrojoch zdravotnej starostlivosti, ukazovateľoch kvality zdravotnej starostlivosti, farmaceutickom trhu, zdrojoch na dlhodobú starostlivosť či sociálnu ochranu.

Potrebujete pomoc? Prečítajte si mini návod na vytváranie tabuliek v OECD.Stat [TU](#).

OECD zverejnila štúdiu v oblasti zlepšovania životnej úrovne ľudí trpiacich demenciou

OECD zverejnila dňa 12. júna 2018 publikáciu s názvom ***"Care Needed"*** zameranú na problematiku zlepšovania života a životnej úrovne ľudí trpiacich demenciou. Táto publikácia predstavuje **doteraz najaktuálnejšie a najkomplexnejšie hodnotenie stavu starostlivosti o demenciu v krajinách OECD.**

V krajinách OECD **trpí takmer 19 miliónov ľudí demenciou** a v dôsledku starnutia populácie sa očakáva, že sa tento počet navýši až na **40,9 milióna do roku 2050**. Kým nebude dostupná vhodná liečba tejto duševnej choroby, bude mať demencia naďalej značné ľudské a finančné dôsledky. **Z globálneho hľadiska stojí liečba demencie viac ako 100 miliárd USD ročne a predstavuje jednu z hlavných príčin zdravotného postihnutia starších ľudí.** Okrem toho, milióny rodinných príslušníkov a priateľov počas svojho života poskytujú týmto ľuďom starostlivosť a podporu. Zlepšovanie životnej úrovne ľudí trpiacich demenciou je pre krajiny nielen **morálnou ale aj ekonomickou nevyhnutnosťou.**

V posledných rokoch krajiny OECD zvýšili svoje úsilie na poskytovanie vysokokvalitnej zdravotnej starostlivosti týkajúcej v tejto oblasti už počas diagnostiky včasného a pokročilého štádia demencie. Výraznejší posun sa však vyžaduje aj pri meraní a porovnávaní služieb, ktoré sú poskytované osobám s týmto ochorením. Väčšina zdravotníckych systémov krajín OECD disponuje nízkym počtom údajov týkajúcich sa starostlivosti o pacientov s demenciou. Výnimkou nie je ani **Slovensko, ktoré disponuje len regionálnymi údajmi, respektíve nemá dostupné údaje na národnej úrovni ako väčšina krajín OECD.** Na druhej strane, **Slovensko patrí ku krajinám OECD, ktoré disponujú klinickými usmerneniami pre riadenie a reguláciu všetkých oblastí starostlivosti v oblasti demencie.** Publikácia uvádza odporúčaný súbor politik, ktoré majú napomôcť krajinám k zlepšeniu diagnózy, posilneniu prístupu k službám starostlivosti, zlepšeniu kvality zdravotnej starostlivosti a v neposlednom rade podpore rodín, v ktorých sa takéto ochorenie vyskytuje.

Zdravotnícka divízia OECD čím ďalej, tým viac upriamuje pozornosť na problematiku duševného zdravia u obyvateľov krajín OECD. Príkladom je **organizácia Workshopu OECD o výkonnosti duševného zdravia**, ktorý sa konal 29. júna 2018 v Konferenčnom centre OECD v Paríži ako reakcia na žiadosť ministrov zdravotníctva krajín OECD (január 2017). Diskusia bola zameraná na **duševné zdravie ako jeden z najväčších faktorov ohrozujúci fyzické zdravie obyvateľov, skracujúci život, majúci negatívny vplyv na HDP a vplývajúci aj na celé rodiny duševne chorých osôb**. Účastníci sa zhodli na tom, že najdôležitejšou odpoveďou na výzvu rýchlo rastúceho počtu obyvateľov trpiacich duševnými chorobami sú **prevencia, vysokokvalitné služby, angažovanie sektorov mimo zdravotníckeho systému (práca, škola), integrovaný prístup, či rešpektovanie užívateľov systémov duševného zdravia**. Zástupcovia sekretariátu OECD, členských krajín, súkromných spoločností a neziskových organizácií interaktívne diskutovali o identifikácii kľúčových cieľov výkonnosti duševného zdravia a zhodli sa na potrebe ďalšej práce OECD v tejto oblasti.

Workshop OECD o výkonnosti duševného zdravia
Zdroj: SM SR pri OECD

»» PÔDOHOSPODÁRSTVO ««

OECD sa zamerala na atraktívnu tému nárastu digitálnych technológií v potravinárstve a poľnohospodárstve

V dňoch 14.-15. mája 2018 sa v OECD konalo v poradí už **15. Globálne fórum pre poľnohospodárstvo**, ktorého cieľom bolo lepšie porozumieť implikáciám digitalizácie pre agropotravinársky systém a jeho politiky. Fórum poskytlo príležitosť na diskusiu o poslednom vývoji v sektore, **vysvetlenie najdôležitejších výziev, rizík a príležitostí v tejto oblasti**, a zároveň určilo hlavné úlohy vlád jednotlivých krajín pri podpore pozitívnych zmien. Účastníci fóra sa snažili načrtnúť aj budúce možnosti, prostredníctvom ktorých môže digitalizácia zlepšiť navrhovanie politik a ich implementáciu. Fórum prinieslo **širokú diskusiu predovšetkým so zástupcami súkromného sektoru**, čo viaceré členské štáty OECD ocenili, keďže sa doteraz na úrovni Výboru OECD pre poľnohospodárstvo nedarilo nachádzať úspešnú spoluprácu so súkromným sektorom.

Slovenská republika bola zastúpená **K. Gendovou Ruzsíkovou z MPaRV SR**, ktorá po Globálnom fóre zastupovala SR aj na zasadnutí Výboru OECD pre poľnohospodárstvo a na zasadnutí Pracovnej skupiny OECD pre poľnohospodárske politiky a trhy.

Z diskusie o digitálnych technológiách v agropotravinárskom sektore vyplynulo mnoho zaujímavých záverov a postrehov:

- Digitálne technológie by mali prispievať predovšetkým k šetreniu finančných nákladov napriek významnej vstupnej investícii pri ich zavádzaní; digitalizácia v poľnohospodárstve je drahá a ťažšie dostupná pre malých farmárov, ich hnačím motorom však môže byť **zvýšenie efektivity**;
- Ostáva stále mnoho otvorených otázok, predovšetkým z oblasti **vlastníctva údajov po právnej stránke** či kvality dát (získať presné údaje je finančne nákladné a údaje sú fragmentované) a ich čo možno najlepšie využitie v záujme napredovania spoločnosti; výzvou je prístupnosť údajov (open data);
- Z pohľadu pracovného trhu dochádza k nárastu dopytu po špecifických zručnostiach súvisiacich s digitalizáciou sektoru (skills); vidiek trpiaci vyľudnením a starnutím obyvateľstva potrebuje omladenie, k čomu môže prispieť práve digitalizácia, ako aj **k zatriaktívneniu poľnohospodárskeho sektoru pre mladých**;
- Pomocou nových technológií dochádza k **zlepšovaniu dobrých životných podmienok zvierat** (animal welfare) a znižuje sa fyzický kontakt medzi človekom a zvieratom; dôležitý je príspevok k **zvýšeniu bezpečnosti potravín**: digitalizácia priniesla zmenu riadenia sanitárnych a fytosanitárnych otázok v celom potravinovom reťazci;
- Digitalizácia môže medzi poľnohospodármi zapríčiniť neférovú súťaž a koncentráciu moci k tým (veľkým) spoločnostiam, ktoré si investície do IKT sektoru v poľnohospodárstve môžu dovoliť; práve z tohto dôvodu je potrebné **ustriechnuť rovnosť príležitostí**;
- Digitálne technológie majú **vyžitie aj pri ochrane životného prostredia** (napríklad v boji proti obchodovaniu s ohrozenými druhmi živočíchov) pri riadení prírodných zdrojov; už dnes sa využívajú jednoduché mobilné aplikácie, ktorých účelom je napríklad preklad dát do bežného jazyka (napr. výstrahy o rýchlo stúpajúcej hladine vody);
- Technológie majú **dôležitú úlohu aj pri zlepšení nástrojov riadenia rizika v poľnohospodárstve**. Môžu nahradiť potrebu komerčného poistenia (geografické informačné systémy pre plodiny, satelitné a dronové monitorovanie plodín v priebehu ročných období, zníženie rizika prenosu chorôb alebo škodcov); technológie riziko neeliminujú, ale môžu prispieť k jeho lepšiemu riadeniu;
- Otázkou zostáva, ako sa malí farmári vyrovnajú s digitalizáciou; kľúčovou „pomocnou rukou“ budú **tréningy a vzdelávanie poľnohospodárov** v tejto oblasti;

K. Gendová Ruzsíková z Odboru zahraničnej koordinácie MPaRV SR

Zdroj: SM SR pri OECD

- V oblasti sociálnych aspektov je nezanedbateľné aj to, že **poľnohospodári často trpia izoláciou, a technológie im tak umožňujú byť v kontakte;**
- Špecifickú oblasť predstavujú napríklad vinárstva: často sa jedná o malé podniky, pracujú však s produktom s vysokou pridanou hodnotou; v súčasnosti, keď čelia výrazným dopadom zmeny klímy, **musia vinári investovať viac do technológií** ako podnikatelia v iných poľnohospodárskych sektoroch.

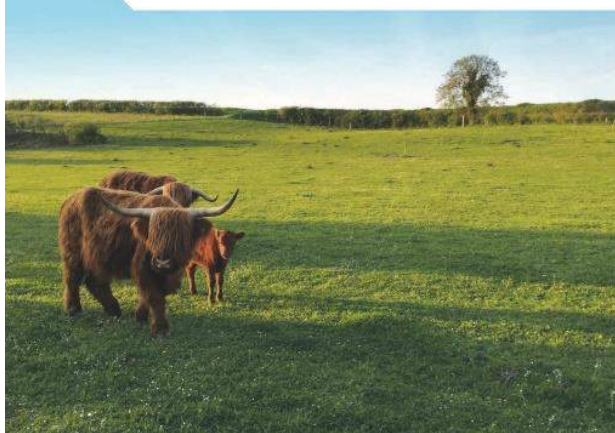
Prezentácie, profily jednotlivých diskutujúcich a iné informácie na tému Globálneho fóra pre poľnohospodárstvo, vrátane jeho predchádzajúcich ročníkov, sú k dispozícii na webstránke <http://www.oecd.org/tad/events/global-forum-agriculture-2018.htm>.

K. Gendová Ruzsíková absolvovala na okraj zasadnutí Fóra, Výboru a Pracovnej skupiny aj bilaterálne stretnutia so zástupcami Sekretariátu OECD a členských krajín OECD vo veci ich účasti na medzinárodnej konferencii k riadeniu rizika v poľnohospodárstve, ktorá sa bude konať v Bratislave v dňoch 17. - 18. októbra 2018 s kofinancovaním z Kooperatívneho výskumného programu OECD pre agrárnu vedu (CRP).

Zverejnenie Monitoringu a hodnotenia poľnohospodárskych politík OECD 2018

Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2018

Dňa 26. júna 2018 zverejnila OECD v bruselskom CEPS-e vlajkovú publikáciu v oblasti poľnohospodárstva – [Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2018](#). Podľa publikácie **by mali byť politiky na podporu poľnohospodárstva zredukované a zároveň presnejšie zamerané na udržateľný rast produktivity, posilnenie environmentálnej výkonnosti v kontexte zmeny klímy a zlepšenie schopností farmárov pri riadení rizík spôsobených počasím, trhmi či inými šokmi**, ktoré nie je možné predpovedať.

Publikácia pokrýva **51 krajín** – krajiny OECD a EÚ a 10 kľúčových rozvíjajúcich sa ekonomík – a uvádza, že počas rokov 2015-2017 tieto krajiny poskytli v priemere **556 miliárd € ročne na podporu poľnohospodárskych výrobcov**. Približne 78% (434 miliárd €) celkovej vládnej podpory poľnohospodárstva počas analyzovaného obdobia bolo poskytnutých jednotlivcom v poľnohospodárskej výrobe, čo predstavuje 15% hrubých príjmov fariem. **Len malý podiel podpory (14%) smeroval na financovanie všeobecných služieb, akými sú výskum či rozvoj infraštruktúry**, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou agrosektora bojujúceho s výzvami budúcnosti.

V poradí už 31. Agromonitoring OECD je jedinečným zdrojom aktuálnych odhadov podpory v poľnohospodárstve, ktoré poskytujú prehľad čoraz komplexnejšieho charakteru poľnohospodárskych politík. OECD využíva v Agromonitoringu zrozumiteľný systém merania a klasifikácie podpory v poľnohospodárstve – **odhadovanú podporu výrobcov (PSE) a odhadovanú podporu spotrebiteľov (CSE)**, a s nimi spojené indikátory, ktoré predstavujú základ poľnohospodárskeho monitoringu a hodnotenia OECD.

Publikácia obsahuje štyri časti:

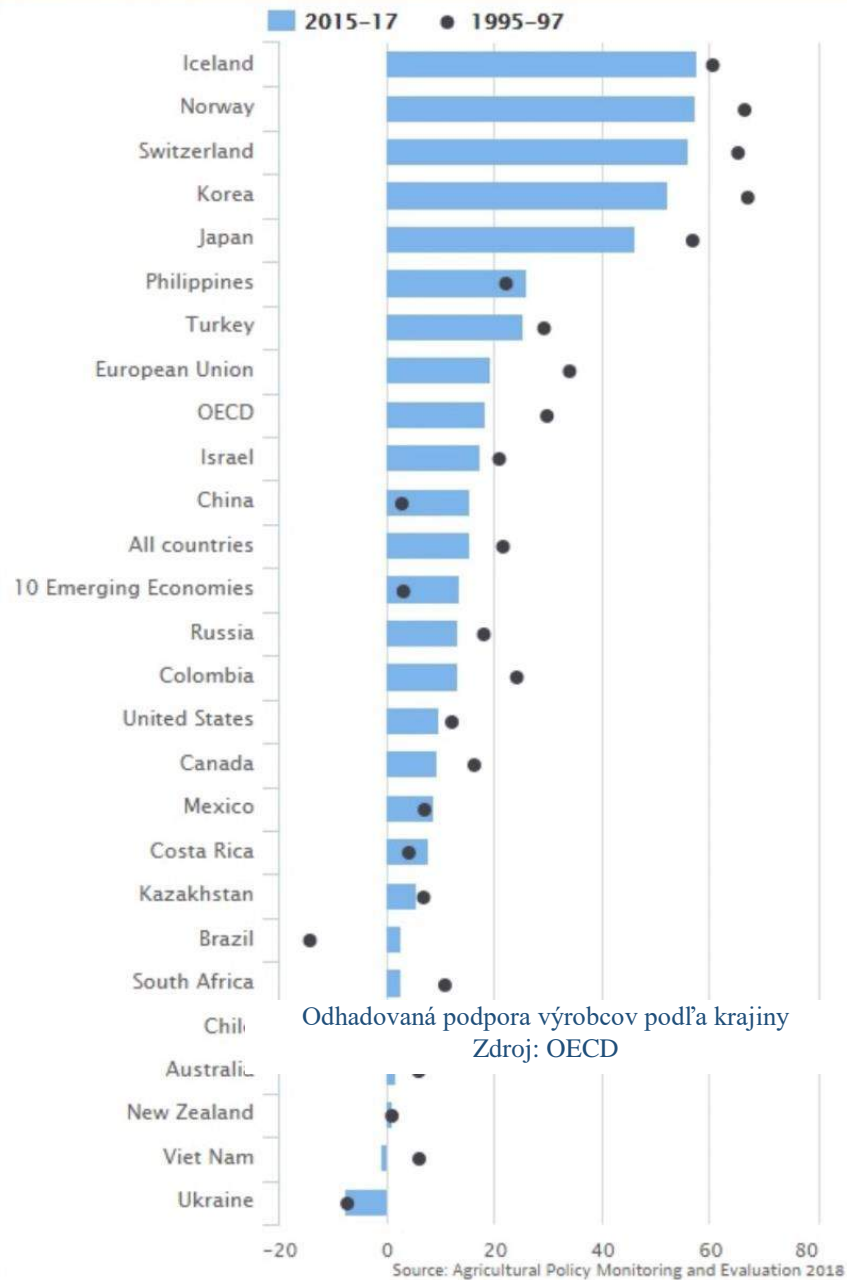
- Prehľad vývoja poľnohospodárskych politík a analýza vývoja miery a štruktúry podpory v poľnohospodárstve v 51 krajinách;
- Všeobecný prehľad vývoja podpory v krajinách OECD a vybraných rozvíjajúcich sa hospodárstvach;
- Osobitné kapitoly o vývoji poľnohospodárskych politík a podpory v poľnohospodárstve pre každú pokrytú krajinu;
- Štatistická príloha s detailnými tabuľkami s indikátormi poľnohospodárskej podpory.

Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2018 je jedným z dvoch **klúčových výstupov OECD pre sektor poľnohospodárstva, keďže každoročne prináša prehľad aktuálneho stavu a štruktúry podpôr v tomto sektore**. SR je od roku 2004 zahrnutá v spoločnej kapitole o EÚ, ktorá sa venuje (okrem iného) Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ (SPP).

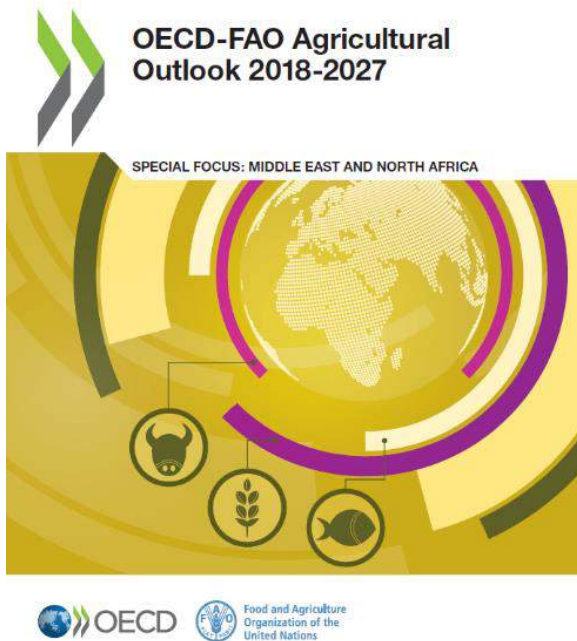
Viac informácií je dostupných na webstránke <http://www.oecd.org/tad/agricultural-policies/monitoring-and-evaluation.htm>.

Publikácia je dostupná na čítanie webstránke https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2018_agr_pol-2018-en.

Producer Support Estimate by country % of gross farm receipts, 1995-97 and 2015-17

Zverejnenie Spoločného poľnohospodárskeho výhľadu OECD-FAO pre roky 2018-2027

OECD a FAO zverejnili dňa 3. júla 2018 v poradí už 14. [Spoločný strednodobý poľnohospodársky výhľad pre roky 2018-2027](#) s prognózami rastu poľnohospodárskej produkcie a posúdením očakávaného vývoja globálnych komodít a obchodu s potravinami. Publikácia obsahuje prognózy trhu pre najdôležitejšie poľnohospodárske komodity, biopalivá a ryby pre nadchádzajúcu dekádu. Publikácia zdôrazňuje fakt, že **obchod s poľnohospodárskymi výrobkami hrá kľúčovú úlohu pri podpore potravinovej bezpečnosti**, a že je potrebné vytvoriť priaznivé prostredie pre obchodnú politiku v oblasti poľnohospodárstva. Projekcie sú založené na vstupoch od jednotlivých krajín a komoditných expertov, ako aj na ekonomickom modeli OECD-FAO [„Aglink-Cosimo“](#) pre svetové poľnohospodárske trhy.

Desať rokov po prudkom náraste cien potravín v rokoch 2007-2008 sú podmienky na svetových poľnohospodárskych trhoch vskutku rozdielne. **Globálna poľnohospodárska výroba väčšiny komodít neustále rastie, a v roku 2017 dosiahla rekordnú úroveň pre väčšinu obilnín, druhov mäsa, mliečnych výrobkov a rýb.** Množstvo zásob obilnín je taktiež

najvyššie v histórii. V rovnaký čas začal klesať rast dopytu. Väčšia časť impulzu pre dopyt za posledných 10 rokov vzišla z rastúcich príjmov na obyvateľa v Číne, ktoré stimulovali dopyt krajiny po mäse, rybách a krmivách pre zvieratá. Tento rast však spomaľuje: **počas najbližších 10 rokov sa na jednej strane očakáva oslabenie rastu globálneho dopytu po agrokomoditách a potravinách, na strane druhej sa však predvída zlepšenie produktivity v sektore.** Výsledkom by mali byť trvalo nízke ceny hlavných poľnohospodárskych komodít počas najbližších 10 rokov.

Publikácia, zverejnená v sídle OECD v Paríži generálnym tajomníkom OECD A. Gurríom a generálnym riaditeľom FAO J. Graziano da Silvom pripisuje pokles dopytu spomaleniu rastu dopytu v najdôležitejších rozvíjajúcich sa hospodárstvach, stagnujúcej spotrebe základných potravín (obilniny, koreňová a hl'uzová zelenina) na jedného obyvateľa a postupnému poklesu miery rastu svetovej populácie. **Klesajúci dopyt po mäsových výrobkoch zabrzdí aj dopyt po obilninách a proteínových múkach využívaných v krmivách pre zvieratá.**

Napriek globálnemu oživeniu hospodárstva a vyšším cenám ropy sa **ceny väčšiny poľnohospodárskych komodít v roku 2017 nezmenili v porovnaní s predchádzajúcim rokom, okrem mliečnych výrobkov a cukru.** Trhy s mliečnymi výrobkami zaznamenali veľké zmeny, s nízkymi cenami v roku 2016 a oživením v roku 2017 so 65% nárastom ceny masla v prvej polovici roka, a opätovným znížením na konci roka. Oživenie produkcie cukru po dvoch rokoch nedostatku prispel k zníženiu cien.

Očakáva sa, že poľnohospodárska produkcia počas najbližších 10 rokov klesne v západnej Európe (tj EÚ, Nórsko a Švajčiarsko), a v Afrike a Ázii vzrastie. Rusko ostane najväčším vývozcom pšenice a podiel

západnej Európy na svetovej produkcii jačmeňa, raže, repky, slnečnice, pšenice, mäsa a mlieka klesne na základe rýchlosti rastu iných krajín a regiónov. Rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ nie je zohľadnené v prognózach, keďže podmienky odchodu ešte neboli pevne stanovené. Z tohto dôvodu sú prognózy pre Spojené kráľovstvo zahrnuté v tých pre EÚ.

GR FAO J. Graziano da Silva (vľavo) a GT OECD A. Gurría
Zdroj: OECD

Každoročne obsahuje Výhľad **špeciálnu kapitolu**, ktorá je v edícii 2018 zameraná na vývoj poľnohospodárstva v regióne **MENA** - Stredný východ a severná Afrika. Tento región čelí výzvam ako **potravinová bezpečnosť**, **rastúca podvýživa**, **vojnové konflikty**, **zmena klímy**, **nesprávne nastavenie poľnohospodárskych politík**, či **riadenie obmedzených prírodných zdrojov**. Extrémne vysoké úrovne spotreby pšenice s nepretržitým rastom spotreby cukru a tuku a nízkym príjmom proteínov zo živočíšnych zdrojov vedie k **alarmujúcemu šíreniu nadváhy a obezity v regióne**. Kvôli čím ďalej, tým častejším **extrémnym prírodným**

katastrofám spojených so zmenou klímy bude región čeliť vysokej miere závislosti od importu pre väčšinu komodít.

Počas zverejnenia rezonovala aj téma **zelenej revolúcie**, ktorá počas posledného storočia významne zvýšila schopnosť sveta nakŕmiť sa, teraz však potrebuje uvoľniť priestor pre revolúciu udržateľnosti. Tá zahŕňa **boj proti poľnohospodárskym systémom náročným na zdroje a s vysokými vstupnými nákladmi, ktoré majú negatívny vplyv na životné prostredie**. Pôda, lesy, voda, kvalita ovzdušia a biodiverzita podľa Výhľadu naďalej degradujú, a preto potrebuje svet také udržateľné a produktívne potravinové systémy, ktoré ponúkajú zdravé a výživné potraviny, a takisto chránia životné prostredie a biodiverzitu.

Spoločný poľnohospodársky výhľad OECD a FAO je každoročne **jednou z najočakávanejších publikácií v sektore poľnohospodárstva** vzhľadom na fakt, že **prináša predpovede poľnohospodárskej výroby, spotreby, zásob a cien potravín**, a každoročne **obsahuje prognózy vývinu situácie na svetových poľnohospodárskych trhoch pre všetky dôležité agrokomodity pre obdobie nadchádzajúcich 10 rokov**.

Viac informácií je dostupných na webstránke <http://www.agri-outlook.org/>.

Publikácia je dostupná na webstránke https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/oecd-fao-agricultural-outlook-2018-2027_agr_outlook-2018-en.

»» REGIONÁLNY A MIESTNY ROZVOJ ««

Odporúčanie OECD pre svetové podujatia a miestny rozvoj

Usporiadanie svetových podujatí, akými sú napríklad Olympijské hry, Expo, Majstrovstvá sveta či kultúrne festivaly boli dlhodobo považované za príležitosti podporujúce rast a rozvoj. Usporiadajúce krajiny sa snažia zabezpečiť, **aby tieto podujatia slúžili ako katalyzátory miestneho rozvoja, aby zmobilizovali dlhodobé investície do infraštruktúry, podporili turizmus a obchod, vytvorili pracovné miesta a povzbudili komunitný rozvoj.**

V záujme splnenia týchto prísľubov musia byť podujatia navrhnuté a uskutočnené tak, aby generovali dlhodobé prínosy. Potrebujú jasne preukázať ako vplyvajú na komunity, aby prispeli k ekonomickému rastu a rozvoju. Daňové stimuly, investície a dohody o sponzorstve musia byť do detailov premyslené a riadené, aby zabezpečili pre usporiadateľské mestá a obstarávateľa prínos z každého podujatia.

[Odporúčanie OECD pre svetové podujatia a miestny rozvoj](#) bolo prijaté na zasadnutí Rady OECD na úrovni ministrov dňa 30. mája 2018. Poskytuje **komplexný prehľad podmienok, ktoré je potrebné splniť v záujme usporiadania udržateľnejších svetových podujatí a budovania silnejších kapacít pre využitie miestnych prínosov.**

Definícia svetového podujatia:

OECD definuje svetové podujatia ako **podujatia obmedzeného trvania s celosvetovým dosahom** (čo sa týka účasti, publika a/alebo mediálneho pokrytia) **vyžadujúce významné verejné investície, a majúce vplyv na obyvateľov a zastavané oblasti.** Definícia pokrýva najvyšší možný počet podujatí s poznámkou, že krajiny, ktoré k Odporúčaniu pristúpia, určia ich celkovú alebo čiastočnú uplatniteľnosť na špecifické podujatie. Prirodzenými kandidátmi sú síce Olympijské hry alebo Svetové výstavy Expo, apod., Odporúčanie však môže

Key elements of the Recommendation

byť využité aj na širšiu škálu podujatí, akými sú napríklad samity, pravidelne sa opakujúce podujatia, či podujatia, ktoré nepodliehajú výberovému konaniu.

Za akým účelom bolo odporúčanie vypracované?

V roku 2008 vydala OECD publikáciu „Prínosy svetových podujatí pre miestny rozvoj“, ktorá analyzovala podujatia vo viac ako 30 krajinách. Publikácia bola zverejnená v čase prepuknutia krízy, a odvtedy sa mestá uchádzali o podujatia a usporadúvali ich pod hrozbou znížených zdrojov verejného sektora. [Výbor OECD pre miestny rozvoj hospodárstva a zamestnanosti](#) (LEED), podporený Centrom OECD pre podnikanie, malé a stredné podniky, regióny a mestá (CFE) usmerňoval národné a miestne vlády pri prijímaní holistického prístupu k miestnemu rozvoju v záujme zabezpečenia svetových podujatí majúcich širokospektrálny miestny prínos. Táto práca OECD kulminovala v roku 2016 schválením Zásad pre využitie miestnych výhod plynúcich zo svetových športových podujatí. Zásady vyplynuli z práce Ministerstva pre mestá, mládež a šport Francúzska, a boli zamerané na využitie hospodárskych a spoločenských prínosov 10 usporiadateľskými mestami EURO 2016. Zásady boli využité viacerými členskými a partnerskými krajinami OECD pri usmerňovaní politického dialógu, platformy záujmových strán a rozhodovacích procesov pre obstarávanie, usporiadanie a hodnotenie svetových podujatí. Výsledkom bol návrh Ministerstva, aby Výbor LEED vypracoval Odporúčanie uľahčujúce a podporujúce udržateľnosť a odkaz všetkých svetových podujatí ako hnacích motorov pre verejné blaho, komplementárnosť politik a miestny ekonomický rozvoj.

Časová os a základná údajov Odporúčania

Intenzívna konzultácia a angažovanosť členských krajín a kľúčových zainteresovaných strán zabezpečila schválenie Odporúčania čo najinkluzívnejším spôsobom. Výbor LEED bude s podporou CFE poskytovať usmernenie a monitoring implementácie Odporúčania.

Prehodnotenie rozrastania miest by nás malo posúvať smerom k udržateľnejším mestám

V júni 2018 vydala OECD publikáciu, ktorá prináša nový pohľad na **charakter rozrastania miest a jeho príčiny, ako aj environmentálne, spoločenské a ekonomické vplyvy**. Tento pohľad, založený na viacrozmerosti rozrastania miest buduje základy pre nové ukazovatele merania rozličných aspektov rozrastania miest. [Publikácia](#) využíva súbory údajov na výpočet týchto ukazovateľov vo viac ako **110 mestských oblastiach v 29 krajinách OECD počas obdobia 1990-2014**. Stavia na medzimestských, národných a medzinárodných analýzach týchto indikátorov v záujme poskytnutia pohľadu na aktuálnu situáciu a vývoj rozrastania miest v krajinách OECD. Okrem toho kriticky hodnotí príčiny a dôsledky rozrastania miest a skúma jednotlivé politické možnosti regulácie miestneho rozvoja environmentálne udržateľnejšou

formou. Publikácia poskytuje nový pohľad na navrhovanie, poskytovanie a implementáciu politik posúvajúcich štruktúru mestského rozvoja k udržateľnejším dráham. Takýto posun bude neodmysliteľnou súčasťou dosiahnutia Cielov trvalo udržateľného rozvoja (SDGs) a záväzkov Parížskej klimatickej dohody.

Mestá, ktoré sú domovom pre viac ako polovicu svetovej populácie sú hybnou silou hospodárskeho rastu a zamestnanosti. **200 najväčších mestských oblastí vytvára viac ako 60% pracovných miest a rastu v krajinách OECD.** Berúc v ohľad predpoklad, že do roku 2050 bude viac ako 70% obyvateľov sveta žiť v mestách (86% v krajinách OECD), dôležité postavenie miest sa ešte zvýši. Mestá sú čím ďalej, tým prepojenejšie globálne scény a čelia širokej škále environmentálnych, ekonomických a spoločenských výziev. Predstavujú 2/3 spotreby energie a viac ako 70% svetových emisií CO₂. OECD odhaduje, že **znečistenie vonkajšieho ovzdušia môže do roku 2060 spôsobiť 6-9 miliónov predčasných úmrtí, a to najmä v mestách.** Mestá budú čeliť vzájomne prepojeným výzvam, ako sú **dopravné preťaženie, malá dostupnosť bývania, či sociálne vylúčenie.** Rozrastanie miest, považované za špecifickú formu miestneho rozvoja, je často označované za hnací motor týchto výziev.

Pozrite si ilustračné video OECD k tejto publikácii plne zaujímavosti [TU](#)

Napriek rozdielom medzi krajinami a v rámci nich sa vo všeobecnosti mestá rozrastajú takým spôsobom, ktorý zahŕňa **väčšiu závislosť od áut a dlhšie dopravné vzdialenosti pre dochádzanie do a z práce.** Takýto vývoj zároveň značne zvyšuje náklady na obyvateľa na poskytovanie verejných služieb: voda, hygienické zariadenia, elektrina, verejná doprava, odpadové hospodárstvo, polícia, apod. – to sú všetko kľúčové služby pre blahobyt a je finančne oveľa náročnejšie ich poskytovať v roztrieštených oblastiach.

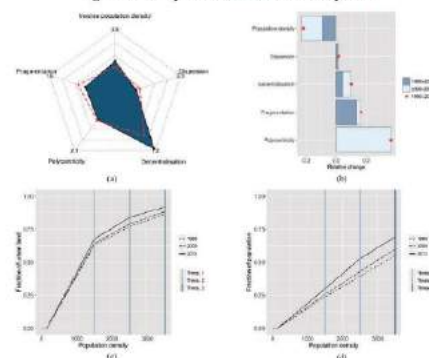
Z tohto dôvodu sú podľa publikácie **potrebné koherentné a presne ciele politické opatrenia jednotlivých úrovní vlády,** ako aj vhodné politické nástroje efektívnej sadzby cien v doprave a reformy politiky využívania pôdy.

Slovenská republika je jednou z podrobnejšie skúmaných krajín, keďže sa jej mestá spolu s mestami ďalších krajín strednej Európy v období 1990-2014 rýchlo rozrastali v rámci takmer všetkých dimenzií skúmaných v publikácii

Slovak Republic

Land area (km ²)	48 086	Mean urban population density (inh./km ²)	067.5
Population	5 418 940	Coefficient of variation of urban population density	1.5
Population density (inhabitants per km ²)	112.7	Average number of fragments per km ² of urban area	8.3
Number of functional urban areas	8	Average number of centres per urban area	1.8
Proportion of population residing in FUA	97.4%	Percentage of urban population residing outside urban centres	95.9%

Figure 3.B.23. Sprawl indicators Slovak Republic

Notes: Three. 1 denotes a population density of 1 500 inhabitants/km²; Three. 2 a population density of 2 500 inhabitants/km² and Three. 3 a population density of 3 500 inhabitants/km².
Sources: Own calculations, based on GHS built-area data (Foscarini et al., 2015), GHS population data (European Commission, Joint Research Centre (JRC) and Columbia University, Center for International Earth Science Information Network – CIESIN, 2013) and FUA delimitation (OECD, 2012).

Slovenské mestá sú podľa OECD decentralizované a menej husto obývané, než je priemer OECD, avšak ich mestské štruktúry sú aj menej roztrieštené. Spotreba pôdy na obyvateľa v 8 funkčných mestských územných celkoch je o 29% vyššia v porovnaní s priemerom OECD; variácia hustoty mestského obyvateľstva je o 11% nižšia než jej zodpovedajúci OECD priemer. Od roku 1990 sa mestské oblasti Slovenska výrazne rozrastali. Priemerná hustota obyvateľov klesla o 22%, zatiaľ čo decentralizácia a fragmentácia sa zvýšili o 10% a 17%.

Nové mestské centrá vznikali v rokoch 2000-2014, kedy sa polycentricita zvýšila o 36%. Klesajúca priemerná hustota obyvateľstva je spojená s výraznými zmenami spôsobu alokácie mestských plôch a obyvateľstva v rámci rozličných segmentov hustoty obyvateľstva. V období 1990-2014 sa podiel zastavaných plôch s nízkymi mierami hustoty obyvateľstva (od 150 do 3500 obyvateľov na km²) výrazne zvýšil: z 86% v 1990 na 92% v 2014. Táto zmena predstavuje tretiu najvyššiu hodnotu indikátora zaznamenaného v štúdiu v daný rok. Podiel obyvateľov žijúcich v oblastiach s nízkou hustotou sa zvýšil o 14 percentuálnych bodov počas skúmaného obdobia: z 55% v roku 1990 na 69% v 2014.

Viac informácií o publikácii je dostupných na webstránke http://www.oecd.org/environment/rethinking-urban-sprawl-9789264189881-en.htm?utm_source=Adestra&utm_medium=email&utm_content=%20BB%20Read%20the%20report%20and%20the%20highlights&utm_campaign=3rd%20message%3A%20GTL%20Urban%20Sprawl%20%2B%20report%20%2B%20video&utm_term=demo.

»» DOPRAVA ««

V nemeckom Lipsku sa konal Výročný samit ministrov dopravy Medzinárodného dopravného fóra

V dňoch 22. – 25. mája 2018 sa v nemeckom Lipsku konal Výročný samit ministrov dopravy Medzinárodného dopravného fóra (ITF). Hlavnou témou samitu bola „Bezpečnosť a ochrana v doprave“, a zúčastnilo sa na ňom viac než 1300 účastníkov z vyše 80 krajín z celého sveta. Samitu tento rok predsedalo Lotyšsko, ktorého delegáciu viedol lotyšský minister dopravy a infraštruktúry a dopravy, U. Augulis.

Slovenská republika bola reprezentovaná **L. Nižníkovou**, riaditeľkou Odboru záležitostí EÚ a medzinárodných vzťahov MDV SR a **O. Záhumenským**, vedúcim Oddelenia medziná-

rodných vzťahov MDV SR. ITF Samitu sa zúčastnil aj veľvyslanec SR v Nemecku, **P. Lizák**. Spoločne prezentovali pozície SR, nadviazali a upevnili bilaterálne vzťahy so zástupcami ministerstiev zúčastnených krajín a s predstaviteľmi dopravných organizácií a spoločností, a taktiež získali poznatky o aktuálnych témach v oblasti dopravy.

Samit prebiehal prvýkrát pod vedením nového generálneho tajomníka ITF, Y. T. Kima, ktorý účastníkom predstavil informáciu o aktuálnom stave ITF. Ako každý rok, aj tento rok odštartoval program Samitu otváracím Plenárnym zasadnutím ministrov a následne ho tvorili početné odborné diskusie, prednášky, diskusné panely, či iné zaujímavé formáty na aktuálne témy v oblasti dopravy. Najdôležitejšou časťou tohtoročného samitu boli uzavreté a otvorené Zasadnutia ministrov dopravy členských krajín ITF, v rámci ktorých boli prerokované kľúčové body týkajúce sa vízie, plánu práce a fungovania ITF. **Ministri najviac diskutovali o téme budovania odolných dopravných systémov.**

Ministri na Samite podpísali Deklaráciu k bezpečnosti a ochrane v doprave, ktorá vyjadruje zámer ministrov hľadať spoločné porozumenie a odpovede na výzvy v týchto oblastiach: bezpečnosť cestnej premávky pri mestskej a prímestskej mobilite, bezpečnosť prepravy pasažierov, bezpečné a odolné dopravné systémy a inovácie a nové technológie pre bezpečnú dopravu.

Ministri prijali aj návrh vyhlásenia k implementácii Charty kvality – súboru pravidiel pre medzinárodnú nákladnú diaľkovú dopravu (týkajúceho sa štandardov emisii, hluku, bezpečnosti, apod. v rámci Multilaterálneho systému kvót – systému dopravných licencií na pan-európsku cestnú nákladnú diaľkovú dopravu, existujúceho od roku 1974). **SK spolu s ostatnými členskými krajinami EÚ je kompatibilné s Chartou kvality**, no niektoré krajiny mimo EÚ tieto podmienky zatiaľ nespĺňajú.

Samit pokračoval voľbou nového zloženia Byra: v rokoch 2018-2019 bude druhou podpredsedníčkou krajinou ITF Maroko, následne v rokoch 2019-2020 Spojené kráľovstvo. Sekretariát ITF v záverečnej časti uzavretého rokovania ministrov informoval o budúcoročnom samite ITF, ktorý sa uskutoční v dňoch **22.-24. mája 2019** v Lipsku, a ktorého hlavnou témou bude dopravná konektivita. Predsedom Samitu bude Kórea.

Spoločná fotografia ministrov dopravy počas Samitu ITF v Lipsku
Zdroj: ITF

Samit poskytol priestor pre bohaté diskusie a ďalšie **rozsiahle príležitosti pre zapojenie sa do debaty o viacerých aktuálnych témach, či už v panelových diskusiách, alebo v rámci neformálnych konverzácií.**

- *Zhrnutia jednotlivých panelov, videodokrútky, rozhovory, kompletný zoznam rečníkov, fotografie a prezentácie zo Samitu sú dostupné na webstránke tohtoročného Samitu <https://2018.itf-oecd.org/>;*
- *Fotografie zo Samitu sú k dispozícii na ITF účte na Flickrí www.flickr.com/photos/internationaltransportforum/;*

- Ďalšie videá je možné zhladať na YouTube kanále ITF www.youtube.com/IntTransportForum.

Medzinárodné dopravné fórum (ITF) je pridružená organizácia OECD, ktorá vznikla transformáciou Európskej konferencie ministrov dopravy (CEMT). Má 59 členských krajín a v sektore dopravy je považovaná za strategický think tank. Výročný summit ITF je jedinečnou platformou pre konverzáciu na globálnej úrovni o stratégiách v sfére dopravy v 21. storočí. Na summite sa ministri zapájajú do diskusií s rozhodujúcimi aktérmi z oblasti obchodu, sociálnymi partnermi a poprednými akademikmi.

Spoluautor textu: MDV SR

Keď Sekretariát OECD a jej členské krajiny cestujú do Bratislavy kvôli traktorom (alebo na nich? 😊)

Spoločná fotografia účastníkov PS pre skúšanie lesných a poľnohospodárskych traktorov
Zdroj: MDV SR

V dňoch 24. – 25. mája 2018 sa v Bratislave konalo zasadnutie Technickej pracovnej skupiny [Kódov OECD pre skúšanie lesných a poľnohospodárskych traktorov](#). Na zasadnutí sa zúčastnilo rekordných 40 účastníkov z členských krajín Kódov. Slovenská republika je členom Kódov (s krátkou prestávkou od 2010 do 2015) od roku 1993, a od roku 2015 je ich **odborným gestorom Ministerstvo dopravy a výstavby SR**, zodpovedné za schvaľovanie vozidiel a ich prevádzku v cestnej premávke. Národným delegátom SR v tejto skupine je

D. Štofík zo Štátneho dopravného úradu Sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií MDV SR, ktorý stál za organizáciou tohto podujatia.

Štandardné kódy OECD pre oficiálne skúšanie poľnohospodárskych a lesných traktorov sú **súborom testovacích noriem za účelom uľahčovania medzinárodného obchodu**. Implementácia kódov umožňuje **porovnatelnosť ochranných štruktúr a kritérií pre výkonnosť traktorov**.

Traktory sa v Slovenskej republike schvaľujú podľa európskej legislatívy transponovanej do nášho národného právneho systému. Nové nariadenie EÚ prinesie jednoduchšie postupy pri schvaľovaní a tiež možnosť použiť Kódy OECD pri schválení traktorov a poľnohospodárskych vozidiel. **Na Slovensku je v súčasnosti 12 malých testovacích centier, z ktorých sa tri zaoberajú poľnohospodárskou technikou**. Výroba sa v Slovenskej republike orientuje viac na lesné kolesové traktory, pričom ich výrobca pôsobí na slovenskom trhu už od roku 1971. V poslednom období však pribudli ďalší výrobcovia.

Viac informácií o Kódoch a schémach OECD je dostupných na webstránke <http://www.oecd.org/agriculture/tractors/OECD-Tractor-Codes-Brochure-EN.pdf>.

»» ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA ««

Stretnutie ministrov pre rozvoj Tidewater 2018

V dňoch 3.-5. júna 2018 sa v americkom Marylande uskutočnilo v poradí päťdesiate stretnutie Tidewater. Tieto každoročné stretnutia združujú ministrov pre rozvojovú spoluprácu členských krajín Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) a vysokých predstaviteľov medzinárodných rozvojových organizácií. Ide o **neformálne stretnutie najvýznamnejších svetových donorov, cieľom ktorého je neoficiálne diskutovať o aktuálnych otázkach rozvojovej politiky a vytvárať podmienky pre budúce zásadné rozhodnutia v oblasti rozvojovej a humanitárnej spolupráce**. Stretnutia sa konajú raz ročne a zvoláva ich predseda výboru DAC spoločne s vedúcim predstaviteľom rezortu hostiteľskej krajiny zodpovedného za medzinárodný rozvoj. Hostiteľskou krajinou boli, opätovne ako pri **prvom zasadnutí v roku 1968**, Spojené štáty americké. Spoluhostiteľmi stretnutia boli vrchný administrátor USAID Mark Andrew Green a súčasná predsedníčka DAC, Charlotte Petri Gornitzka. Súčasťou tohtoročného stretnutia bola aj návšteva miesta konania prvého zasadnutia Tidewater, podľa ktorého je stretnutie pomenované (hotel Tidewater Inn v Marylande) a spomienka na 70. výročie nadobudnutia účinnosti Marshallovoho plánu. SR na časti stretnutia zastupoval **štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Lukáš Parížek**.

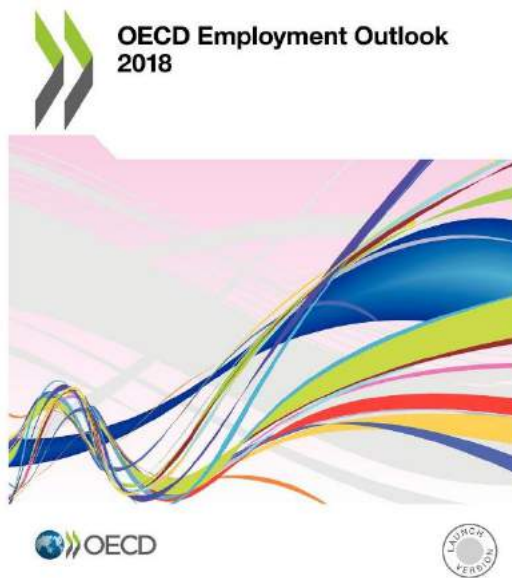
Ministri na zasadnutí prerokovali otázky ako využívanie oficiálnej rozvojovej pomoci pre trvalé vymanie prijímajúcich krajín z chudoby, financovanie multilaterálnej rozvojovej spolupráce, prepojenosť rozvojovej, humanitárnej a mierotvornej spolupráce, a **prevencia činov sexuálneho vykorisťovania a zneužívania páchaných na obyvateľstve rozvojových krajín**. K poslednému uvedenému účastníci prijali spoločné vyhlásenie, ktoré prijíma záväzky v oblasti zlepšovania operačného riadenia, kultúry prevencie a medzinárodnej zodpovednosti v boji proti sexuálnemu vykorisťovaniu.

Text vyhlásenia si môžete prečítať na:

<http://www.oecd.org/dac/Tidewater-Joint-Statement-on-Combating-Sexual-Exploitation-and-Abuse.pdf>

»» ZAMESTNANOSŤ ««

OECD Výhľad zamestnanosti 2018

Zdroj: OECD

Vlajková publikácia OECD pre posudzovanie vývoja a budúcnosti pracovných trhov – *OECD Employment Outlook* – po prvýkrát za uplynulých desať rokov konštatuje úplné ozdravenie trhov práce od účinkov globálnej hospodárskej a finančnej krízy. OECD predpovedá, že pozitívny trend v rozvoji zamestnanosti bude pokračovať minimálne do roku 2019, podporovaný stabilným hospodárskym rastom krajín OECD na priemernej úrovni 2,5%. Pod touto skutočnosťou sa však skrýva niekoľko nových štruktúrnych zmien, ktoré natrvalo ovplyvnili budúci vývoj zamestnanosti v niekoľkých krajinách OECD. Kvalita práce sa pomaly zlepšuje najmä vplyvom verejných opatrení na znižovanie nerovnosti platiev medzi mužmi a ženami, odstraňovanie prekážok pri zamestnávaní znevýhodnených ľudí a predchádzaní ilegálnej neplatennej práce nad zákonom stanovený pracovný čas. Zhoršenie však bolo zaznamenané naprieč krajinami OECD v riziku straty zamestnania a v pokračujúcom náraste podielu zamestnancov v dočasnom pracovnom pomere alebo na neúplný pracovný úväzok. Práve Slovenská republika je v tomto ohľade ojedinelou výnimkou vďaka posilneniu udržateľnosti zamestnania vedúceho k zvýšeniu predvídateľnosti na trhu práce.

Väčšina krajín OECD sa však nevyhla spomaleniu rastu miezd, ktorý začal za rastom národného hospodárskeho produktu zaostávať v priemere o jeden percentuálny bod. Podľa OECD sú za spomalenie rastu mzdovej úrovne zodpovedné prevažne dva faktory: nízky rast technologickej intenzity práce a nízky rast spotrebných cien (inflácia). Pokles miezd je pozorovateľný u zamestnancov na neúplné úväzky alebo v nepravidelných formách zamestnania, ako napr. samostatne zárobkovo činné osoby v závislom vzťahu od majoritného zadávateľa práce. Rovnako i v SR došlo k zvýšenej tvorbe pracovných miest v dočasných pracovných pomeroch a znížil sa i skutočný podiel osôb oprávnených poberať dávky v nezamestnanosti. Tento trend je vysvetľovaný najmä z pohľadu, že najpomalšie klesá nezamestnanosť dlhodobo nezamestnaných osôb, ktoré sa na podporu v nezamestnanosti nekvalifikujú, avšak časť tohto poklesu súvisí aj s racionalizáciou systému verejných výdavkov.

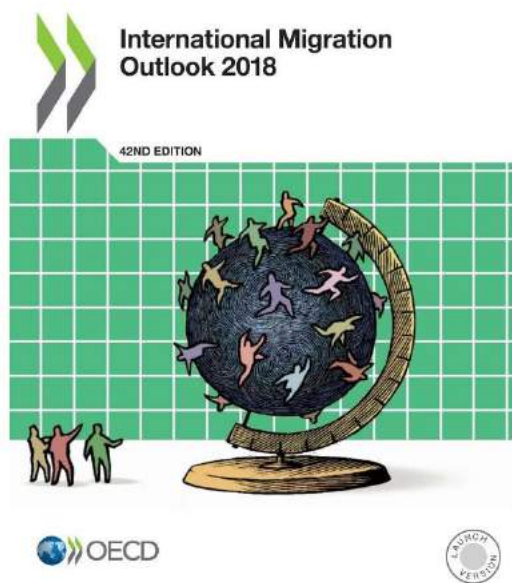
OECD tiež varuje pred škodlivými účinkami oslabujúceho kolektívneho vyjednávania a na základe svojich analýz odporúča efektívnu kombináciu odborovej organizácie na úrovni odvetví s uspôsobením kolektívnych zmlúv individuálnym špecifikám zamestnávateľského podniku (tzv. organizovaná decentralizácia kolektívneho vyjednávania). Osobitné kapitoly správy prinášajú nové zistenia v oblasti ochrany ľudí pred nezamestnanosťou a v oblasti faktorov ovplyvňujúcich nerovnosti v mzdových príjmoch mužov a žien po celú dobu kariéry.

Podrobnejšiu analýzu si môžete prečítať na https://www.mzv.sk/zahranicna_politika/slovensko_v_oecd-aktualne_spravy_sr_v_oecd/-/asset_publisher/zj98ilqZKLDd/content/oecd-vyhľad-zamestnanosti-2018.

Publikácia je dostupná online na https://www.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2018_empl_outlook-2018-en.

»» MIGRÁCIA ««

OECD Výhľad medzinárodnej migrácie 2018

Zdroj: OECD

OECD venuje svoje štyridsiate druhé vydanie **Výhľadu medzinárodnej migrácie (OECD International Migration Outlook 2018, publikované 20.6.2018) skúmaniu dopadov medzinárodnej migrácie na trh práce a sociálne podmienky v jej členských krajinách**. Nápor utečencov prichádzajúcich do krajín OECD, ktorý vyvrcholil v rokoch 2015-2016, umožnil týmto krajinám presnejšie spoznať svoje kapacity poskytovania medzinárodnej ochrany žiadateľom o azyl i integračných služieb pre utečencov na svojom území. V roku 2018 OECD po prvýkrát disponuje podrobnejšími štatistikami o zákonnom i nezákonnom využívaní medzinárodných migračných trás a o účinkoch medzinárodnej migrácie na nelegálne zamestnávanie v krajinách určenia.

Podľa analýz OECD účinkom imigrácie vzrastie ponuka práce v Európskej únii o približne 0,4 percentuálneho bodu, avšak v niekoľkých krajinách, vrátane SR, tento efekt nebude pozorovateľný. Krajiny ako Nemecko či Švédsko môžu zaznamenať krátkodobý nárast nezamestnanosti

o 0,5 percentuálneho bodu, ktorý by sa mal vyrovnáť v horizonte približne desiatich rokov. Nelegálna práca má na uvedených odhadoch zanedbateľný podiel a jej najväčšie riziko je v sektoroch poľnohospodárstva, stavebníctva a služieb pre domácnosť, pričom účinok by mal byť plnohodnotne regulovateľný pomocou výkonu štátnej inšpekcie práce. OECD odhaduje, že celková populácia žiadateľov o azyl, ktorým bol v krajinách OECD azyl zamietnutý, by mohla do roku 2020 narásť na 1,2 milióna osôb, čo bude predstavovať nápor na efektívnosť dobrovoľných i nútených návratov týchto osôb do krajiny pôvodu.

Štatistiky za rok 2017 naznačujú nepatrný pokles imigrácie do krajín OECD, ktorá zostáva na úrovni 5 miliónov osôb ročne. Podiel imigrantov, ktorí požiadali niektorú z krajín OECD o azyl sa medziročne znížil približne o tretinu a dosiahol 1,2 milióna osôb. **Najväčší počet žiadostí o azyl zaznamenali Spojené štáty americké a Nemecko, a žiadatelia boli najčastejšie občanmi Afganistanu, Sýrie a Iraku. Najväčšou a naďalej narastajúcou kategóriou imigrácie je zlučovanie alebo tvorba rodiny, ktorá sa na celkovej imigrácii podieľa úrovňou 40%.** Okrem uvedeného sa v krajinách OECD legálne zdržiavajú približne tri milióny zahraničných vysokoškolských študentov a štyri milióny pracovníkov dočasne vyslaných na výkon povolania v zahraničí. Jedenásťpercentný nárast pracovnej migrácie najviac zasiahol Poľsko a Spojené štáty americké. Aj vďaka účinkom integračných opatrení v krajinách EÚ sa miera zamestnanosti imigrantov, ktorá naďalej zaostáva o tri percentuálne body za zamestnanosťou občanov prijímajúcich krajín, zvýšila o 1%.

V prípade **Slovenskej republiky**, podľa OECD imigrácia vzrástla medzi rokmi 2016 a 2017 o 700 osôb, významne stúpili návraty občanov SR do vlasti a cudzí občania tvorili 1,8% obyvateľstva SR. Počet žiadostí o azyl podaných v SR poklesol o polovicu na približne 150 žiadostí ročne, publikácia však pozitívne hodnotí narastajúci podiel schválených žiadostí v roku 2016, ktoré SR udeľovala najmä občanom Iraku.

Publikácia je dostupná online na stránkach OECD: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2018_migr_outlook-2018-en

---

ZO ŽIVOTA OECD

Noví zástupcovia generálneho tajomníka OECD

*Zástupca GT OECD Ludger .
Schuknecht
Zdroj: OECD*

Rada OECD na svojom zasadnutí 18.6.2018 súhlasila s návrhom generálneho tajomníka OECD, aby **Ludger Schuknecht**, hlavný ekonóm a zástupca pre G20 z Federálneho ministerstva financií Nemecka obsadil post jedného zo štyroch zástupcov generálneho tajomníka. Podľa nepísaného pravidla prislúcha obsadenie tohto postu európskej krajine G7 a od odchodu nemeckého zástupcu generálneho tajomníka OECD Stefana Kapferera v lete 2015 bol neobsadený. L. Schuknecht predtým pôsobil v Európskej centrálnej banke, vo Svetovej obchodnej organizácii a v Medzinárodnom menovom fonde. Svojej novej funkcie sa ujme v septembri 2018.

Rada OECD 18.6.2018 taktiež odsúhlasila ukončenie pôsobenia zástupkyne generálneho tajomníka OECD Mari Kiviniemi k 30.11.2018 a nástup **Ulrika Knudsena**, štátneho tajomníka

MZV Dánska a bývalého veľvyslanca Dánska pri OECD a UNESCO, na uvoľnený post zástupcu generálneho tajomníka prislúchajúci malej európskej krajine v januári 2019.

*Zástupca GT OECD Ulrik V.
Knudsen
Zdroj: OECD*

OECD má novú hlavnú ekonómku a riaditeľku Ekonomického direktoriátu, ako aj nového riaditeľa Direktoriátu pre životné prostredie

*Laurence Boone
Hlavná ekonómka OECD
Zdroj: OECD*

Generálny tajomník OECD A. Gurría vymenoval dňa 5. júna 2018 **Laurence Boone** na post hlavnej ekonómky organizácie a riaditeľky Ekonomického direktoriátu OECD, s účinnosťou od 24. júla 2018.

Pod vedením generálneho tajomníka OECD bude **Laurence L. Boone strategicky riadiť prácu Ekonomického direktoriátu OECD a zabezpečovať relevantnosť a dopad jeho práce.** Ako kľúčová členka senior manažmentu OECD bude v rámci úzkej spolupráce s kanceláriou GT OECD zodpovedná za pokrok v rámci Strategických orientácií generálneho tajomníka a agendy 21x21, ako aj za usmerňovanie, podporu, koordináciu a riadenie plánu práce a rozpočtu OECD, jeho výborov, pracovných a expertných skupín.

Úlohou L. Boone bude zabezpečiť popredné miesto Ekonomického direktoriátu OECD v oblasti ekonomických teórií a **koordinovať prácu Divízií pre ekonomické prehľady krajín a pre štúdie politik,** v záujme vytvárania nových príležitostí a rozvíjania synergií a spolupráce v rámci celej OECD, zahŕňajúc príspevok k horizontálnym projektom.

Zároveň bude L. Boone dohliadať na prínos Ekonomického direktoriátu pre dve iniciatívy OECD – Nové prístupy k ekonomickým výzvam (NAEC) a Inkluzívny rast (IG). **L. Boone bude hovorkyňou GT OECD v oblasti ekonomických záležitostí a bude sa s GT OECD zúčastňovať na zasadnutiach Medzinárodného menového a finančného výboru (IMFC)** a podľa agendy a v koordinácii so šerpou OECD aj na zasadnutiach G7 a G20.

Ekonómka francúzskej národnosti má **doktorát v aplikovanej ekonómii** z London Business School (LBS), **magisterský titul z ekonometrie a makroekonomického modelovania** z Reading University, **magisterský titul z ekonomie** z Université Paris X Nanterre a **bakalársky titul z modelovania a kvantitatívnej analýzy** z Université Paris X Nanterre.

Od roku 2016 bola L. Boone **hlavnou ekonómkou AXA Group, a predtým pôsobila na poste šerpy a špeciálnej poradkyne francúzskeho prezidenta v oblasti multilaterálnych a európskych ekonomických a finančných záležitostí (2014-2016),** na poste generálnej riaditeľky a hlavnej ekonómky Bank of America Merrill Lynch (2011-2014), a tiež na poste **hlavnej ekonómky Barclays Capital vo Francúzsku (2004-2011).** V rokoch 1998-2004 bola ekonómkou v OECD a v rokoch 1996-1998 ekonómkou Centra výhľadových štúdií a medzinárodných údajov (CEPII) v Paríži.

Rudolf Lacy
Riaditeľ Direktoriátu pre životné prostredie
Zdroj: OECD

Dňa 25. mája 2018 vymenoval generálny tajomník OECD A. Gurría **Rodolfa Lacyho** na post riaditeľa Direktoriátu pre životné prostredie, s účinnosťou od 1. augusta 2018.

Pod vedením generálneho tajomníka OECD bude R. Lacy **riadiť prácu Direktoriátu OECD pre životné prostredie**, určovať jeho strategické smerovanie v záujme zdôrazniť jeho pozitívny prínos, ako aj zabezpečiť relevantnosť a dopad jeho práce. Ako kľúčový člen senior manažmentu OECD bude **zodpovedný za pokrok v rámci environmentálnej časti Strategických orientácií GT OECD a agendy 21x21**, ako aj **za analýzu a podporu reforiem environmentálnych politík v záujme dosiahnutia ekonomickej efektívnosti a environmentálnych cieľov**. R. Lacy bude dohliadať, v súlade s Novými prístupmi OECD k ekonomickým výzvam (NAEC) na to, aby stála OECD na čele environmentálnych politík vo svetovej mierke. Taktiež bude **usmerňovať, podporovať koordináciu a riadenie plánu práce a rozpočtu OECD v oblasti životného**

prostredia, jeho výboru, pracovných a expertných skupín. R. Lacy bude sledovať aj horizontálnu prácu OECD, najmä Iniciatívu OECD pre inkluzívny rast, bude spolupracovať s inými Direktoriátmi OECD a tiež s kanceláriou GT OECD a šerpy OECD a jej agendou zameranou na zoskupenia G7 a G20.

Inžinier mexickej národnosti má **doktorát z environmentálnych štúdií a inžinierstva** z mexickej Universidad Autónoma Metropolitana (UAM), **magisterský titul z mestských štúdií a plánovania** z amerického Massachusetts Institute of Technology (MIT), **bakalársky titul z environmentálneho inžinierstva** z mexickej UAM a **Certifikát lídershipu v oblasti životného prostredia a udržateľného rozvoja** z mexického El Colegio de México.

Od roku 2012 pôsobil R. Lacy na poste **viceministra pre environmentálnu politiku a plánovanie na Ministerstve životného prostredia a prírodných zdrojov Mexika**. Z tejto pozície podporoval spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami ako UNEP, UNDP, UNFCCC, ECLAC, CEC, WB, IDB, CCAC, EÚ, apod. Bol **hlavným vyjednávačom Mexika pre zmenu klímy od COP19 až po súčasnosť**. R. Lacy je spolupredsedom Globálnej iniciatívy pre metán, členom Skupiny na vysokej úrovni pre Globálne výhľady pre životné prostredie (GEO6) a členom predstavenstva Climate Action Reserve v americkej Kalifornii.

V minulosti pôsobil R. Lacy **na poste technického riaditeľa Centra Mario Molina pre energetiku a environmentálne strategické štúdiá** (2005-2012), na poste generálneho tajomníka služobného úradu Ministerstva životného prostredia a prírodných zdrojov (2000-2003), **zakladajúceho prezidenta Mexickej asociácie environmentálneho inžinierstva** (1996), **generálneho riaditeľa environmentálnych projektov a štúdií miestnej správy Mexico City pre kontrolu a prevenciu znečistenia životného prostredia** (1989-1997), či na poste riaditeľa pre environmentálne plánovanie na Ministerstve mestského rozvoja a ekológie Mexika (1982-1987).

Pristúpenie Litvy do OECD

GT OECD A. Gurría a prezidentka Litvy D. Grybauskaitė

Dňa 5. júla 2018 Litva uložila svoju listinu u francúzskej vlády, depozitára Dohovoru OECD o pristúpení k Dohovoru OECD, a **stala sa tak 36. riadnym členom organizácie**. Dohodu o podmienkach pristúpenia Litovskej republiky k Dohovoru o OECD podpísali počas Rady OECD na úrovni ministrov, dňa 30. mája 2018 **generálny tajomník OECD A. Gurría a prezidentka Litvy D. Grybauskaitė**.

Samotné prístupové rokovania boli zahájené dňa 9. apríla 2015, kedy sa Rada OECD na ministerskej úrovni rozhodla otvoriť prístupové rokovania s Litvou. 21. januára 2016 Litva podnikla dôležitý prvý krok v procese pristúpenia tým, že predložila počiatočné memorandum, v ktorom bola definovaná pozícia krajiny k približne 250 platným právnym nástrojoch OECD a preukázala súlad litovských právnych predpisov, politik a postupov s OECD štandardmi.

Roel Nieuwenkamp ukončil činnosť na pozícii Predsedu pracovnej skupiny OECD pre zodpovedné obchodné správanie

OECD Guidelines for Multinational Enterprises: a Glass Half Full

*Odchádzajúci predseda Pracovnej skupiny pre zodpovedné obchodné správanie Dr. Roel Nieuwenkamp
Zdroj: OECD*

Po 12 rokoch aktívnych prác na usmernení OECD pre nadnárodné podniky a od roku 2013 ako predseda Pracovnej skupiny pre zodpovedné obchodné správanie **Roel Nieuwenkamp ukončil činnosť na pozícii Predsedu Pracovnej skupiny OECD pre zodpovedné obchodné správanie**. Pri tejto príležitosti OECD vydalo publikáciu, **Liber Amicorum**, ktorou vzdáva hold jeho mnohým rokom práce. Publikácia obsahuje svedectvá od akademických pracovníkov, ktorí mali k nemu blízko a ktorí sa aktívne zapojili do úsilia o propagáciu a podporu zodpovedného obchodného správania.

Liber Amicorum spolu s **generálnym tajomníkom OECD, Angelom Gurríom** a s **holandským generálnym riaditeľom pre zahraničné hospodárske vzťahy Ministerstva zahraničných vecí, Martenom van den Bergom** napísala skupina vedeckých predstaviteľov, ktorí boli aktívne zapojení do prác pri tvorbe a implementácii usmernení OECD.

Liber Amicorum, "Pohár je poloplný", predostiera vládam, podnikateľským, odborovým zväzom, organizáciám občianskej spoločnosti a iným zainteresovaným stranám rozsiahle a komplexné posolstvo, aby spoločne rozšírili a prehĺbili dodržiavanie a uplatňovanie usmernení OECD na celom svete.

Medzi riešené témy patrí prepojenie s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a Parížskou dohodou o zmene klímy, ako aj zvýšenie účinnosti usmernení.

Viac na : <http://www.oecd.org/investment/mne/OECD-Guidelines-for-MNEs-A-Glass-Half-Full.pdf>

Slávnostné uloženie ratifikačných listín Peru o pristúpení k Dohovoru OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách a k Dohovoru o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach

Dňa 28. mája 2018 sa Peru pripojilo k dvom hlavným dohovoram OECD: **Dohovoru OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách a mnohostrannému Dohovoru o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach.**

Peru patrí medzi prvé krajiny, ktoré sa zapájajú do aktivít OECD prostredníctvom špecifického programu (Country programme). Tento bol spustený už v decembri 2014, a bol postavený na piatich kľúčových oblastiach: **(1) hospodársky rast; (2) verejné riadenie, (3) boj proti korupcii a transparentnosť; (4) ľudský kapitál a produktivita; a (5) životné prostredie.** Program zahŕňa preskúmanie politik, realizáciu a budovanie kapacít a dodržiavanie vybraných právnych nástrojov OECD.

David Tuesta, peruánsky minister hospodárstva a financií a generálny tajomník OECD, Anjel Gurria pri výmene ratifikačných dohovorov
Zdroj: SM SR pri OECD

Tento program krajiny bol veľmi účinný pri podpore programu reforiem Peru. Napríklad v decembri 2016 vláda prijala 29 legislatívnych dekrétov, ktoré implementujú odporúčania OECD a ďalšie štandardy politik. Zahŕňali **reformy v oblastiach ako životné prostredie, odpadové hospodárstvo, transparentnosť a výmena informácií v daňových záležitostiach, regulačná politika, boj s cezhraničným úplatkárstvom, integrita a rozvoj vidieka a miest.** Implementáciou programu uskutočnilo Peru dôležitý krok vo svojom vzťahu k OECD aj tým, že sa pridržalo vybraných právnych nástrojov OECD, ako napríklad Dohovoru OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách.

Výsledkom je vzájomne prospešný vzťah. Postupy preskúmaní a hodnotení umožňujú zdieľať normy a diskutovať o hlavných otázkach jednotlivých politik a výzvach v multilaterálnom kontexte a poučiť sa zo skúseností krajín OECD, ktoré čelia podobným výzvam v mnohých oblastiach. Na druhej strane tento dialóg obohacuje vedomosti a poradenstvo OECD v jednotlivých politikách a prináša výhody členom OECD a ekonomikám, ktoré nie sú členmi OECD, tým, že im umožnia lepšie pochopiť Peru. **Prístup k dohovorum je pre Peru výrazným krokom pri jeho snahe o vstup do OECD.**

Viac info na: <http://www.oecd.org/latin-america/countries/peru/>

Návšteva Eutelsatu

Zdroj: SM SR pri OECD

Dňa 4. júna 2018 sa na **pozvanie** **výkonného tajomníka medzivládnej organizácie Eutelsat, P. Dmochowski-Lipského** uskutočnila návšteva zástupcov stálych misí členských krajín pri OECD v komunikačnom a operačnom centre Eutelsat v Rambouillet. **Téma digitalizácie je vysoko aktuálnou témou v OECD a cieľom návštevy bolo oboznámiť sa so satelitným strediskom a možnosťami satelitného vysielania.**

Medzivládna organizácia Eutelsat bola vytvorená v roku 1997 na základe

Konvencie Eutelsat. Pri jej založení **mala 17 členských krajín (strán Konvencie), v súčasnosti má 49 členských krajín.** Sekretariát medzivládnej organizácie Eutelsat má sídlo v Paríži a má diplomatický štatút medzinárodnej organizácie. Na jeho čele stojí volený výkonný tajomník. V súčasnosti je ním P. Dmochowski-Lipski, ktorého štvorročný mandát začal plynúť od júla 2017. Zasadnutie členských krajín Konvencie Eutelsat sa koná raz za dva roky. Poradný výbor pozostáva z 8 členských krajín – Francúzsko je permanentným členom kvôli sídlu medzivládnej organizácie. Ďalších sedem členov je volených na dvojročné obdobie a v súčasnosti sú to: Nemecko, Maďarsko, Taliansko, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko a Švajčiarsko.

Úlohou medzivládnej organizácie Eutelsat je **dohliadať na dodržiavanie rádiových vysielacích frekvencií a pozícií satelitov na orbite pridelených Medzinárodnou telekomunikačnou úniou (ITU)**, ako aj monitorovať činnosť komerčnej firmy Eutelsat, čo rešpektuje štyri princípy: poskytovanie služieb vo verejnom záujme, celoeurópske pokrytie, nediskriminácia a spravodlivá konkurencia. Členské krajiny sa nepodieľajú na financovaní činnosti medzivládnej organizácie Eutelsat. Tá je financovaná výlučne komerčnou firmou Eutelsat.

Komerčná firma Eutelsat prevádzkuje v súčasnosti 38 satelitov s globálnym pokrytím. V blízkom čase sa pripravuje vypustenie ďalších piatich satelitov. Firma má **1000 zamestnancov pochádzajúcich zo 44 krajín.** Satelity Eutelsat sú využívané na šírenie 6880 televíznych kanálov, na prenos dát, na služby pre vlády, na širokopásmový internet a na mobilné telefonovanie. **Ročný obrat firmy je približne 1,48 mld. EUR (2016/2017).**

Spoločný letný piknik zamestnancov Stálej misie SR pri OECD

Po náročnom období plnom rokovaní a zasadnutí si tím Stálej misie SR pri OECD pred odchodom na letné dovolenky spríjemnil jedno poobedie spoločným piknikom. Počasie nám vskutku prialo a kuchár Stálej misie Pavol Kain pripravil **vynikajúce pochúťky**, po ktorých sa len tak zaprášilo 😊

Konečne sme mali s kolegami možnosť rozprávať sa aj o našich voľnočasových aktivitách a **plánoch na leto**.

Piknik sa konal v **Parku Ranelagh** v 16. okrsku Paríža vedľa sídla OECD (aby sme náhodou neboli ďaleko od „miesta činu“, keby niečo 😊), ktorý je pomenovaný po anglickom politikovi a diplomatovi Lordovi Ranelaghovi. Park navrhol J.-C. Alphand, známy inžinier parížskych parkov a záhrad haussmannovského obdobia. Parc Ranelagh je známy aj **múzeom Marmottan Monnet**, ako aj tým, že leží v srdci oblasti s početnými ambasádami.

OECD A SR

Návšteva zástupkyne generálneho tajomníka OECD, Mari Kiviniemi v Bratislave

Zástupkyňa generálneho tajomníka OECD, **Mari Kiviniemi** sa v dňoch 17.-19.5.2018 zúčastnila na medzinárodnej konferencii **GLOBSEC v Bratislave**, kde vystúpila na tému úlohy podnikov 21. storočia pri dosahovaní Cieľov OSN pre udržateľný rozvoj (SDGs). Svoju prezentáciu zamerala na potrebu **synergie privátneho a verejného sektora** v realizácii **Agendy 2030**.

Synergia má spočívať vo vytváraní príslušného rámca zo strany verejného sektora a jeho aktívnej podpory zo strany podnikov v podobe účinných podnikateľských modelov rešpektujúcich Agendu 2030, ako aj pomocou pretavovania povedomia o udržateľnosti do kultúry firiem. Privátny sektor by podľa nej mal hľadať inovátné formy príspevku k udržateľnému rozvoju na lokálnej úrovni.

Mari Kiviniemi a Richard Raši podpisujú dohodu o spolupráci SR a OECD k manažovaniu rizika pri čerpaní fondov EÚ

V rámci svojej pracovnej návštevy Bratislavy sa **M. Kiviniemi stretla s dvoma podpredsedami vlády SR**, aby prerokovali otázky spoločného záujmu SR a OECD.

S **podpredsedom vlády SR pre investície a informatizáciu, Richardom Rašim** rokovala o prebiehajúcej spolupráci medzi SR a OECD v realizácii Agendy 2030 na národnej úrovni, asistencii OECD pri budovaní kapacít SR pre strategické plánovanie a o otázkach integrity v slovenskej verejnej správe. Konkrétnym výstupom stretnutia bol **podpis dohody spolupráce SR a OECD k manažovaniu rizika pri čerpaní fondov EÚ**, ku ktorému sa uskutočnila ich spoločná tlačová konferencia. Projekt by mal napomôcť k vytvoreniu protikorupčného rámca pri čerpaní fondov EÚ, k zavedeniu kultúry integrity a proaktívneho manažmentu a k celkovému zvýšeniu verejnej dôvery na základe stransparentnenia postupov.

S **podpredsedom vlády a ministrom financií SR, Petrom Kažimírom** rokovala o rozpočtovej a finančnej dimenzii realizácie Agendy 2030 a jej jednotlivých dimenziách ako sú znižovanie regionálnych nerovností, posilňovanie zamestnanosti a riešenie problémov marginalizovaných skupín obyvateľstva. Dotkli sa aj dôležitosti posilňovania analytickej kapacity jednotlivých rezortných ministerstiev a ambície SR dosiahnuť vyrovnaný štátny rozpočet do roku 2020.

Návšteva zástupkyne generálneho tajomníka OECD mala osobitný význam z dôvodu, že sa uskutočnila deň po **druhom zasadnutí Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj** (inaugurálne zasadnutie v decembri 2017 v mene OECD spoluotvárala práve M. Kiviniemi). Májové zasadnutie Rady bolo významné tým, že na ňom boli **prijaté národné priority SR pre implementáciu Agendy 2030**, o ktorých sa môžete viac dočítať na stránke Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na adrese <https://www.vicpremier.gov.sk/index.php/investicie/agenda-2030/rada-vlady-pre-agendu-2030-pre-udrzatelny-rozvoj/2-zasadnutie-rady-vlady-pre-agendu-2030-pre-udrzatelny-rozvoj/index.html>

ĎALŠIE UDALOSTI NA PÔDE OECD

Rokovanie 163. Valného zhromaždenia Byra medzinárodných výstav (BIE)

*Účastníci VZ BIE
Zdroj: SM SR pri OECD*

V dňoch 12. a 13. júna 2018 sa na pôde OECD konalo 163. Valné zhromaždenie Byra medzinárodných výstav (Bureau International des expositions – BIE, ďalej len „VZ BIE“). Rokovanie bolo zamerané na (1) **informácie o prebiehajúcich prípravných prácach** na EXPO 2020 Dubaj, EXPO 2023 Buenos Aires, Záhradnícka EXPO 2019 Peking, Záhradnícka EXPO 2022 Amsterdam – Almere, Trienále EXPO 2019 Miláno, (2) **správu Výkonného výboru z inšpekčných misíí všetkých troch kandidátov na EXPO 2025** a (3) **prezentácie kandidátov na EXPO 2025** Jekaterinburg, Ruská federácia, Baku, Azerbajdžan a Osaka, Kansai, Japonsko.

Osaka, Kansai, Japonsko: delegáciu viedol minister hospodárstva, obchodu a priemyslu, H. Seko. Prezentácia bola zameraná najmä na propagáciu Osaky ako mesta s vysoko rozvinutým medicínskym a farmaceutickým priemyslom. Téma výstavy je „**Dizajnovanie budúcej spoločnosti pre nastávajúce generácie**“

Baku, Azerbajdžan: delegáciu viedol predseda vlády Azerbajdžanu, N. Mammadov. V priebehu prezentácie vystúpil aj minister financií, S. Šarifov. Na základe profesionálne spracovanej virtuálnej plánovanej výstavy malo mať tvar osemcípej hviezdy, čo je národným znakom Azerbajdžanu. Hlavnou témou výstavy je „**Rozvoj ľudských zdrojov: Budovanie lepšej spoločnosti**“.

Jekaterinburg, Ruská federácia: delegácia bola vedená prvým podpredsedom vlády Ruskej federácie, A. Siluanovom, v priebehu prezentácie niekoľkokrát vystúpil aj guvernér sverdlovského regiónu, E. Kujašev. Podľa ich vyjadrení by EXPO v Jekaterinburgu bolo prejavom reálnych snáh o prepojenie západu s východom. Hlavnou témou výstavy je „**Meniaci sa svet: Inovácie a lepší život pre budúce generácie**“

Na záver VZ BIE konštatovalo, že prípravné práce na jednotlivé EXPO sú v primeranom stave a do doby konania výstav budú ukončené. Na základe výsledkov inšpekčných misií Výkonný výbor potvrdil, že **všetky tri kandidátske projekty spĺňajú potrebné požiadavky** na to, aby boli považované za životaschopné, sú v súlade s nariadeniami BIE, a odporučil VZ BIA, aby tieto projekty predložilo na hlasovanie na novembrové VZ BIE. Po prezentáciách kandidátov na EXPO 2025 bolo oznámené, že **hlasovanie o určení organizátora EXPO 2025 je plánované na VZ BIE, ktoré sa uskutoční v dňoch 22. a 23. novembra 2018.**

Viac info na: <https://www.bie-paris.org/site/en/world-expo-2025>

ROZHOVOR S ...

Rozhovor s Martinou Lubyovou ministerkou školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

JUDr. Mgr. Martina Lubyová PhD
Zdroj: MŠVVaŠ SR

Vážená pani ministerka, máte ako jedna z mala ministrov konkrétnu pracovnú skúsenosť zo spolupráce s OECD. Ako ju vnímate?

Vnímam ju veľmi pozitívne. Mala som tú česť pracovať pre OECD v roku 1995 v rámci prístupového procesu Slovenska do OECD to bol Program Partner in Transition, ktorý bol pre krajiny V4 a každá z krajín mala jedného zástupcu priamo v OECD v Paríži. Ja som konkrétne bola zástupcom zo Slovenska a pracovala som v Department for Employment, Education, Labour and Social Affairs, čiže jednotka, ktorá sa zaoberala vzdelávaním, sociálnymi

vecami, a zamestnanosťou. Bola to takmer ročná pracovná skúsenosť, počas ktorej som sa jednak podieľala na príprave štúdie OECD o Slovensku a jednak som zistila, akým spôsobom fungujú tie direktoriáty. Hodnotím to vysoko pozitívne, pochopila som, že OECD je zdrojom a prameňom informácií ohľadom metodológií, stratégií, že tam dochádza k výmene informácií a metodík na báze najrozvinutejších krajín a že je to veľmi užitočná organizácia.

Oblasť školstva a vzdelávania je jednou z prioritných tém spolupráce SR s OECD. Ako hodnotíte túto spoluprácu? V čom vidíte najväčší prínos OECD pri tvorbe politík vzdelávania, zručností či mládeže?

OECD tradične vypracováva prehľady politík jednotlivých členských krajín, čiže Slovensko býva pravidelne hodnotené v rámci rôznych OECD štúdií, kde dostávame rôzne odporúčania, ktoré samozrejme berieme do úvahy a sú pre nás cenným zdrojom informácií. Čo však pokladám za mimoriadne dôležité, je aj to, že rovnako sa vypracovávajú štúdie aj o iných krajinách a máme porovnávacie komparatívne štúdie, kde vieme povedať, ako stojí Slovensko v medzinárodnom kontexte, čo je veľmi dôležité a užitočné.

Na druhej strane OECD nám poskytuje iný zdroj údajov a iné charakteristiky ako napríklad údaje o členských krajinách Európskej únie a treba brať do úvahy aj to, že krajiny OECD, aj keď patria medzi najvyspelejšie ekonomiky sveta, sú veľmi rôznorodé, to znamená, že priemer OECD niekedy možno v rámci typológie rôznych inštitúcií dáva príliš hrubú informáciu, pretože OECD pokrýva krajiny z rôznych kontinentov s rôznymi typológiami dajme tomu vzdelávacích systémov, čiže práve výhoda OECD je v tom, že človek môže ísť do hĺbky a pozerat' sa, ako fungujú rôzne druhy a typy inštitúcií. Lebo z pohľadu inštitucionálnej ekonomiky je veľmi dôležité, ako sú nastavené systémy nie len finančne, ale ako sú nastavené aj inštitucionálne. A tu OECD poskytuje veľmi širokú škálu informácií, pretože môžeme porovnávať charakteristiky a fungovanie veľmi rôznych druhov systémov od liberálnejších po vysoko sociálne systémy, od centrálne riadených po decentralizované. OECD nám teda poskytuje širokú škálu rozmanitosti z hľadiska typológie systémov než napríklad údaje za Európsku úniu.

Slovenská republika v posledných 18 rokoch stála pri vzniku niekoľkých nástrojov OECD pre meranie výkonnosti vzdelávacích systémov. Program PISA je zameraný na pätnásťročných žiakov, program TALIS na učiteľov a program PIAAC na dospelých ľuďoch. Ako v praxi využíva SR medzinárodné komparatívne štatistiky a metodické poznatky prameniace z nášho členstva v týchto programoch?

Výsledky medzinárodných komparatívnych štatistík a metodické poznatky nám veľmi pomáhajú a používame ich pri identifikovaní slabých miest v našom systéme a pri tvorbe opatrení, ktoré sú zamerané na zlepšenie týchto výsledkov. Všetky tieto tri programy sú jedinečné tým, že vlastne merajú výstup vzdelávacích systémov u rôznych skupín obyvateľstva.

Môžete nám prezradiť trochu viac o angažovanosti SR v programe PIAAC a o medzinárodnom podujatí venovanom budúcnosti tejto štúdie, ktoré sa bude konať v novembri tohto roku v Bratislave?

Výsledky programu PIAAC, ktorý sa zameriava na dospelých ľuďoch od 25 do 64, nám naozaj dávajú akoby informáciu o výsledkoch mnohých generácií, ktoré chodili do školského systému na Slovensku. Práve nedávno sme na OECD Skills Summit v Porto dostali podkladové materiály, kde boli veľmi potešiteľné výsledky, podľa ktorých sa Slovensko v rámci meraní PIAAC umiestňovalo na veľmi dobrých pozíciách, a to najmä čo sa týka čítania a numerických schopností, čo dáva obraz o tom, že náš školský systém dlhodobo produkuje výborné výsledky aj v rámci krajín OECD. Zo všetkých 29 krajín, ktoré tam boli zahrnuté (vrátane krajín ako napríklad Nemecko, Anglicko, Grécko, Rakúsko, USA,...), sme boli zhruba na štvrtej najlepšej pozícii. Naši ľudia, ktorí prešli slovenským vzdelávacím systémom, majú jedny z najlepších výsledkov, takže

nejako dlhodobo hanit' náš vzdelávací systém, že je v rozklade, je aj na základe týchto výsledkov skutočne nedôvodné. Na druhej strane vidíme, že čo sa týka testu zameraného na riešenie problémov, tam máme trochu medzery. Teda ľudia, ktorí na jednej strane majú vynikajúce výsledky v čitateľskej a matematickej gramotnosti, majú relatívne horšie výsledky v riešení komplexných problémov. Nepatríme tam síce ani zďaleka k najhorším, ale dáva to signál, že treba aj u dospelaj populácie pôsobiť na to, aby ľudia vedeli tvorivejšie pristupovať k tejto oblasti. Komplexné riešenie problémov je istý nový psychologický konštrukt podobne ako inteligencia, ale zatiaľ čo 20. storočie sa venovalo výskumu inteligencie, 21. storočie sa venuje výskumu v tejto oblasti, teda schopnosti riešiť komplexné problémy a vzniká celý rad nových inovatívnych metód, akým spôsobom sa dá táto vlastnosť merať a dúfame, že aj trénovať alebo zlepšovať u obyvateľstva. Práve aj jeden z prínosov spolupráce s OECD je v tom, že by sme mohli náš vzdelávací systém, vrátane systému celoživotného vzdelávania, obohatiť o také kurzy alebo metódy, ktoré nám pomôžu zvýšiť toto percento úspešných „problem-solverov“ v populácii.

V tejto súvislosti vnímame veľmi pozitívne, že Slovensko bude organizovať medzinárodné podujatie venované práve tejto štúdii. Aj to je dôkaz toho, že sa do nej aktívne zapájame.

Vláda SR úspešne schválila Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania, na ktorom sa bude zakladať dlhodobý strategický rozvoj slovenského školstva. Jeho priority – celoživotné vzdelávanie, inklúzia a relevantnosť pre potreby ekonomiky a trhu práce – sa výrazne zhodujú s prioritami OECD v oblasti výchovy a vzdelávania. Našli ste v analýzach a štandardoch OECD oporu pri stanovovaní jednotlivých opatrení Národného programu?

Určite áno. Počas nedávneho OECD Skills Summit v Porte sme mali bilaterálne rokovanie s predstaviteľmi niekoľkých direktoriátov OECD, ktoré sa týmto zaoberajú a keďže OECD sa zaoberá vypracovaním skills stratégií pre jednotlivé členské krajiny, ktoré sú aj čiastočne financované Európskou komisiou. Rokovali sme o tom, či by sa takáto intervencia alebo takáto pomoc OECD mala realizovať aj na Slovensku. Prišli sme k záveru, že keďže už máme rozpracovaný Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania, ktorý je veľmi komplexný, tak by bolo optimálnejšie, aby nám OECD pomohla pri rozpracovaní niektorých segmentov Národného programu. Práve preto je dobré, že tieto naše prierezové priority sa zhodujú s ich programom. Dohodli sme sa, že v tomto roku príde k nám misia OECD zameraná na plánovanie tohto procesu a zorganizujeme koncom roka spoločné podujatie v Paríži, ktoré bude zamerané na potreby Slovenska. Ďalej sa načrtne, ako nám OECD môže pomôcť práve pri rozpracovaní jednotlivých blokov a priorít Národného programu.

Koncom júna tohto roku ste sa zúčastnili samitu ministrov školstva krajín OECD venovaného národným politikám zručností. Ako hodnotíte toto podujatie a skúsenosti, ktoré sa z neho dajú využiť aj na pôde SR?

Summit bol veľmi úspešný a inšpiratívny. Okrem toho, čo som už spomenula vyššie o vypracovávaní skills stratégií, nás tiež veľmi tešilo, že sme sa stretli s Andreasom Schleicherom, ktorý je považovaný za „guru“ testovacích programov PISA, PIAAC a reformy vzdelávacích systémov. Rozprávali sme sa o filozofii a koncepcii nastavenia vzdelávacích systémov a zhodli sme sa na tom, že v súčasnosti vzdelávacie systémy nie že by neboli metodicky dobré rozpracované, ale skôr sa často ocitnú mimo aktuálnej situácie. Sú akoby obsahovo irelevantné voči tomu, čo sa vyžaduje napríklad na trhu práce. Práve potreba zladit' obsah vzdelávacích systémov s celkovo spoločenským vývojom a s potrebami trhu práce a ekonomiky je teraz tou hlavnou výzvou. Čiže nie je to ani v tej metodike učenia, ale je to skôr v tej relevantnosti vzdelávacieho obsahu, kde aj Andreas Schleicher vidí hlavné výzvy súčasných vzdelávacích systémov. Dohodli sme sa, že Andreas Schleicher, jeho direktoriát, s nami budú aktívne spolupracovať na zlepšovaní vzdelávacieho obsahu na Slovensku.

OECD kladie vo svojej práci veľký dôraz na posilňovanie spolupráce verejných inštitúcií s organizáciami občianskej spoločnosti a s podnikateľským sektorom. Môžete nám uviesť úspešné príklady takejto spolupráce, na ktorých Vaše ministerstvo práve pracuje?

S podnikateľským sektorom a rovnako aj s organizáciami občianskej spoločnosti úzko spolupracujeme pri príprave legislatívnych návrhov, pri tvorbe koncepčných, strategických materiálov. Rovnako je našim cieľom aj to, aby sa tieto organizácie mohli zapájať do financovania z operačných programov. Práve preto sme Operačný program Ľudské zdroje podrobili analýze z hľadiska toho, akým spôsobom by sa tieto prostriedky dali využiť na tom, aby sa ciele Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania dali implementovať nie len cez činnosť ústredných štátnych orgánov, ale práve aj cez činnosť takýchto organizácií ako sú Organizácia občianskej spoločnosti, podnikateľský sektor, verejné inštitúcie, ktoré by sa všetky mohli zúčastňovať v dopytovo orientovaných výzvach zameraných na určité zlepšenia vzdelávacieho systému.

VIETE, ŽE

- ... Politiky priateľské k rodine (family-friendly), ktoré zaviedli severské krajiny za posledných 50 rokov a v dôsledku ktorých bol zaznamenaný nárast zamestnanosti žien, podľa novej správy OECD, zvýšili v týchto krajinách HDP na obyvateľa o 10 až 20%?
- ... Pracovníci v krajinách OECD v roku 2017 zaplatili zo svojich hrubých miezd v priemere jednu štvrtinu na individuálnych daniach, pričom len málo z krajín zaznamenalo zvýšenie daňovej sadzby?
- ... Ministri členských krajín OECD a rozvíjajúcich sa ekonomík sa zaviazali na zasadnutí Rady OECD na ministerskej úrovni zintenzívniť svoje úsilie na podporu zodpovedného obchodného správania podnikov s cieľom podporiť inkluzívnejší a trvalo udržateľný hospodársky rast?
- ... Súčasný technologický vývoj narúša fungovanie globálnej ekonomiky a často prináša radikálne zmeny v dynamike podnikania a zamestnanosti. Paradoxne, rozsiahle využívanie nových technológií nevedlo k zodpovedajúcemu zvýšeniu produktivity?
- ... Dohovor OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách stanovuje právne záväzné štandardy na kriminalizáciu úplatkárstva zahraničných verejných činiteľov pri medzinárodných obchodných transakciách a ustanovuje množstvo súvisiacich opatrení, ktoré robia boj proti podplácaniu efektívnym? A že ide o prvý a jediný medzinárodný nástroj boja proti korupcii zameraný na "stranu ponuky" úplatkárskej transakcie?
- ... S rastúcou globalizáciou sa globálne hodnotové reťazce stali dominantnou súčasťou svetového obchodu a investícií? Že proces výroby tovaru je čoraz viac roztrieštený a vykonáva sa tam, kde sú k dispozícii potrebné zručnosti a materiály za konkurencieschopnú cenu a kvalitu? A že usmernenia OECD pre nadnárodné podniky sú prostriedkom na usmerňovanie podnikateľského správania pri plnení si svojich sociálnych záväzkov vo všetkých prevádzkových a dodávateľských reťazcoch?

- ... Technológie „blockchain“ majú potenciál zmeniť fungovanie širokého spektra odvetví a ich vlastnosti môžu zvýšiť transparentnosť a výsledovateľnosť, uľahčiť prístup na trh a zlepšiť efektívnosť transakcií?
- ... Podľa najnovšej správy OECD o produktivite, slabý rast produktivity práce naďalej ohrozuje vyspelé svetové ekonomiky a taktiež ohrozuje rast životnej úrovne? A že vyšší počet pracovných miest s nízkou produktivitou tiež negatívne ovplyvnil priemerné mzdy v celom hospodárstve členských krajín OECD?
- ... Aktívni spotrebitelia viac ako kedykoľvek predtým urýchľujú rozvoj inovácií, rast produktivity a zvyšujú konkurenciu? A že prebiehajúce digitálne zmeny vo fungovaní podnikov a trhov poskytujú obrovské príležitosti na posilnenie postavenia spotrebiteľov? A že internet rozširuje prístup k tovarom a službám a má výrazný vplyv na konkurencieschopnosť a ceny a taktiež prináša väčšiu transparentnosť pri informovaní o rozhodovaní spotrebiteľov?
- ... Daňové stimuly v oblasti výskumu a vývoja sa stali dôležitým politickým nástrojom vo viacerých krajinách OECD a partnerských ekonomikách, ktoré majú povzbudiť firmy, aby investovali do výskumu a vývoja?
- ... Medzinárodné partnerstvo proti korupcii v športe (IPACS) má za cieľ spájať medzinárodné športové organizácie, vlády, medzivládne organizácie a ďalšie príslušné zainteresované strany s cieľom posilniť a podporiť úsilie o odstránenie korupcie a presadzovanie kultúry dobrej správy v oblasti športu?
- ... v roku 2015 bolo vyprodukovaných 380 miliónov ton plastov, v porovnaní s 2 miliónmi ton v 50-tych rokoch minulého storočia? A že v priemere je ročne zozbieraných len 15% plastového odpadu kvôli jeho recyklácii? Výroba plastov o.i. emituje približne 400 miliónov ton emisií skleníkových plynov ročne ako výsledok energie spotrebovanej pri ich výrobe, doprave a finálnom spracovaní odpadu? Ak budú aktuálne trendy pokračovať, v roku 2050 bude vyprodukovaných 1600 miliónov ton plastového odpadu?
- ... až 75% spoločností má každý rok skúsenosť s aspoň jedným veľkým narušením dodávok? A že extrémne počasie, riziká v oblasti kybernetickej bezpečnosti a iné hrozby stavajú odolnosť medzi hlavné obavy všetkých hráčov dodávateľského reťazca?
- ... v krajinách OECD vykonávajú ženy približne dvakrát toľko neplatenej práce ako muži? Týka sa to najmä domácich prác, nákupov, starostlivosti o deti, či dobrovoľníckych prác?
- ... takmer 70% antibiotík podávaných zvieratám je často využívaných len z dôvodu, aby podporili ich rýchlejší rast?
- ... 4,5 miliárd obyvateľom chýba taký prístup k hygienickým zariadeniam, ktorý by bol kompatibilný s Cieľom trvalo udržateľného rozvoja (SDG) č.6 a že 2,1 miliardy obyvateľov nemá prístup k bezpečnej pitnej vode?
- ... Takmer štyri miliardy ľudí, viac ako polovica svetovej populácie žijú mimo ochrany zákona. Uľahčenie prístupu k spravodlivosti pre všetkých je vážnou výzvou?
- ... Litva vstúpila do OECD 5. júla 2018 ako 36. členská krajina organizácie?

DÁVAME DO POZORNOSTI ...

23. 7. – 3. 8. 2018	9. ročník Medzinárodnej letnej školy pre komunitný a miestny rozvoj v Latinskej Amerike a Karibiku, Trident (IT)
4. – 5. 9. 2018	OECD Fórum pre politiky Blockchains, Paríž
11. -13. 9. 2018	Medzinárodný školiaci kurz „Harmonizácia hodnotenia kvality ovocia a zeleniny“, Mojmírovce
13. – 14. 9. 2018	Deň daňových zmlúv 2018, Paríž
17. – 18. 9. 2018	Výbor OECD pre oceľ, Paríž
18. 9. 2018	Raňajky Priateľov Eurázie, hostí SM SR pri OECD, Paríž
18. – 19. 09. 2018	Fórum OECD pre expertov na miestny rozvoj, podnikateľov a sociálnych inovátorov, Porto
19. – 21. 09. 2018	Konferencia OECD „Lepšia štatistika pre lepší život“, Paríž
26. 9. 2018	Hodnotenie SR vo Výbore DAC, Paríž
5. – 6. 10. 2018	Účasť generálneho tajomníka OECD A. Gurríu na Tatra summite, Štrbské Pleso
8. – 9. 10. 2018	Výročné zasadnutie Vládneho spoločenstva pre strategické výhľadové plánovanie, Paríž
8. – 9. 10. 2018	Globálne fórum OECD pre životné prostredie, Paríž
10. 10. 2018	Konferencia „Digitalizácia ako nástroj na zrýchlenie ekonomickej konvergencie“ organizovaná SM SR pri OECD v rámci SK V4 PRES, Paríž
11. -12. 10. 2018	Výbor pre verejné riadenie OECD, Paríž
15. -19. 10. 2018	Fórum o škodlivých daňových praktikách, Paríž
17. – 18. 10. 2018	Konferencia „Nástroje hodnotenia a riadenia rizík v agropotravinárskom sektore“, Bratislava
18. - 19. 10. 2018	Politická misia OECD k príprave Ekonomického prehľadu SR, Bratislava

18. – 19. 10. 2018	Konferencia „Hodnotenie rizika a nástroje riadenia rizika v agropotravinárskom sektore“, Bratislava
22. – 23. 10. 2018	Výročné zasadnutie Pracovnej skupiny <i>Green Action Task Force</i> OECD, Bratislava
22. – 24. 10. 2018	Globálne fórum o obehovom hospodárstve, Yokohama, Japonsko
22. – 26. 10. 2018	Investičný výbor OECD, Paríž
25. – 26. 10. 2018	Výbor OECD pre finančné trhy, Paríž
29. - 30. 10. 2018	Fórum OECD pre financovanie zelených investícií, Paríž
30. 10. 2018	Medzinárodné ekonomické fórum OECD k Afrike, Paríž
30. – 31. 10. 2018	Výbor OECD pre turizmus, Paríž
7. – 8. 11. 2018	Výbor OECD pre politiku regionálneho rozvoja, Paríž
8. – 9. 11. 2018	Stretnutie predstaviteľov Úradov vlád členských krajín OECD, Dublin
11. – 13. 11. 2018	Parížske mierové fórum, Paríž
12. – 13. 11. 2018	Výbor OECD pre hospodárske politiky, Paríž
13. – 14. 11. 2018	Fórum OECD pre zelené financie a investície, Paríž
14. – 15. 11. 2018	Výbor OECD pre priemysel, inovácie a podnikanie, Paríž
14. – 16. 11. 2018	Globálne Fórum žien, Paríž
14. – 16. 11. 2018	Výbor OECD pre politiku digitálnej ekonomiky, Paríž
18. – 20. 11. 2018	Stredoeurópska konferencia o energetike, Bratislava (Ministeriál V4, prezentácia vlnkovej publikácie IEA - WEO 2018 a vydanie Hĺbkového prehľadu IEA o energetickom sektore SR)
19. - 20. 11. 2018	Týždeň Eurázie, Paríž
19. – 20. 2018	Zasadnutie Globálnej strategickej skupiny (GSG), Paríž
19. – 21. 11. 2018	Výbor OECD pre rybársku politiku, Paríž
26. – 27. 11. 2018	Výbor OECD pre spotrebiteľskú politiku, Paríž
27. - 29. 11. 2018	Fórum OECD pre zelený rast a udržateľný rozvoj, Paríž
28. - 29. 11. 2018	5. medzinárodná konferencia PIAAC, Bratislava
29. 11. 2018	Výbor OECD pre poľnohospodárstvo, Paríž
29. – 30. 11. 2018	Globálne fórum OECD hospodárska súťaž, Paríž
5. 12. 2018	Zasadnutie SLM Výboru OECD pre rozvojovú spoluprácu, Paríž
5. – 6. 12. 2018	Zdravotnícky výbor OECD, Paríž
6. – 7. 12. 2018	Konferencia OECD o miestnom a kultúrnom rozvoji, Benátky

6. -7. 12. 2018	Výbor OECD pre poisťovníctvo a súkromné penzie, Paríž
10. 12. 2018	Prezentácia Ekonomického prehľadu SR vo Výbore OECD pre ekonomické prehľady, Paríž
13. – 14. 12. 2018	Globálne fórum OECD pre politiku digitálnej ekonomiky, Paríž
18. – 20. 12. 2018	Task Force pre digitálnu ekonomiku, Paríž

ANOTÁCIE K PUBLIKÁCIÁM

Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a na anotácie sa preklikáte aj cez stránku Stálej misie SR pri OECD v Paríži (www.mzv.sk/oecdparis).

Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného O.N.E. (informácie o registrácii do platformy O.N.E. nájdete tu: <http://www.oecd.org/one/>).

Autorský tím – kolektív Stálej misie:

*Ingrid Brocková, Juraj Tomáš, Dušan Jurík, Bronislava Žemberová,
Tomáš Besedič, Mariana Pažinková, Vladislav Ujházi*

*Edičné spracovanie: Dušan Jurík
Nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla: 25.07.2018)*

Vaše osobné údaje v rozsahu „emailová adresa“ sú spracúvané za účelom prezentácie Slovenskej republiky a oprávnených záujmov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v súlade so zákonom č. 18/2018 o ochrane osobných údajov a Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679. V prípade, že si neželáte, aby Vám boli tieto emaily zasielané aj naďalej, prosím odhláste odber cez oecd.paris@mzv.sk. Práva dotknutej osoby podľa §21 až §27 a §100 zákona č. 128/2018 o ochrane osobných údajov si môžete uplatniť prostredníctvom emailovej adresy ochranaudajov@mzv.sk. V súvislosti s týmto účelom sú Vaše osobné údaje spracúvané manuálne, nie sú poskytované tretím stranám a budú uchovávané do doby odhlásenia odberu.

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD v Paríži, Tel: +33 1 56 26 50 90
Email: oecd.paris@mzv.sk*

www.mzv.sk/oecdparis
www.oecd.org
www.iea.org
www.oecd-nea.org
www.internationaltransportforum.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Litva (2018), Lotyšsko (2016), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).